

•DELO• IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI •LJUDSKE PRAVICE•,
KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILO KOMUNISTIČNA PARTIJA
V SLOVENIJI, IN •SLOVENSKEGA POROČEVALCA•, KI GA JE LETA
1941 USTANOVILO OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODAGLAVNI UREDNIK MITJA GORIUP
ODGOVORNI UREDNIK JAK KOPRIVC

Münchenska tragedija je terjala 18 smrtnih žrtev

Žalna svečanost za žrtvami atentatorjev na velikem olimpijskem stadionu — MOK je sklenil, da se bodo olimpijske igre, prekinjene za štiriindvajset ur, zopet redno nadaljevale

MÜNCHEN, 6. sept. Zadnje dejanje tragedije v olimpijski vasi v Münchnu se je odigralo kmalu po 22. uri včeraj, ko je pet teroristov skupaj s svojimi devetimi izraelskimi talci odletelo v treh helikopterjih proti letališču Fürstenfeldbruck, kjer je čakal boeing 727 zahodnonemške družbe Lufthansa. Za letalom so bili skriti ostrostri, ki so odprli ogenj na teroriste.

Ker je policija dolgo časa prikrivala podatke, je bilo dokončno število žrtev — osemnaest — znano šele danes. Med žrtvami so bili tudi trije teroristi, članov palestinske ekstremistične skupine »Črni septembra«, je ob 4.30 včeraj jutraj vdirjo v izraelski bloj v münchenski olimpijski va-

si in s brzoostrelkami v roki strahovali člane izraelske športske reprezentance. Pri tem je odletelo proti letališču Fürstenfeldbruck, kjer je čakal boeing 727 zahodnonemške družbe Lufthansa. Za letalom so bili skriti ostrostri, ki so odprli ogenj na teroriste.

Med olimpijskimi in zahodnonemskimi funkcionarji, ki so prišli na kraj atentata nekaj ur kasneje, so se raz-

vila pogajanja: atentatorji so v zameno zahtevali izpustitev 250 v Izraelu zaprtih Palestincev. Sprava so postavili rok za izpolnitev ultimata ob 12. uri, ga nato podaljšali do 13. ure, pa 15., 17. in na- posled 21. ure.

Ob izteku zadnjega roka, ob 21. uri, so se v olimpijski vasi spustili trije heli-

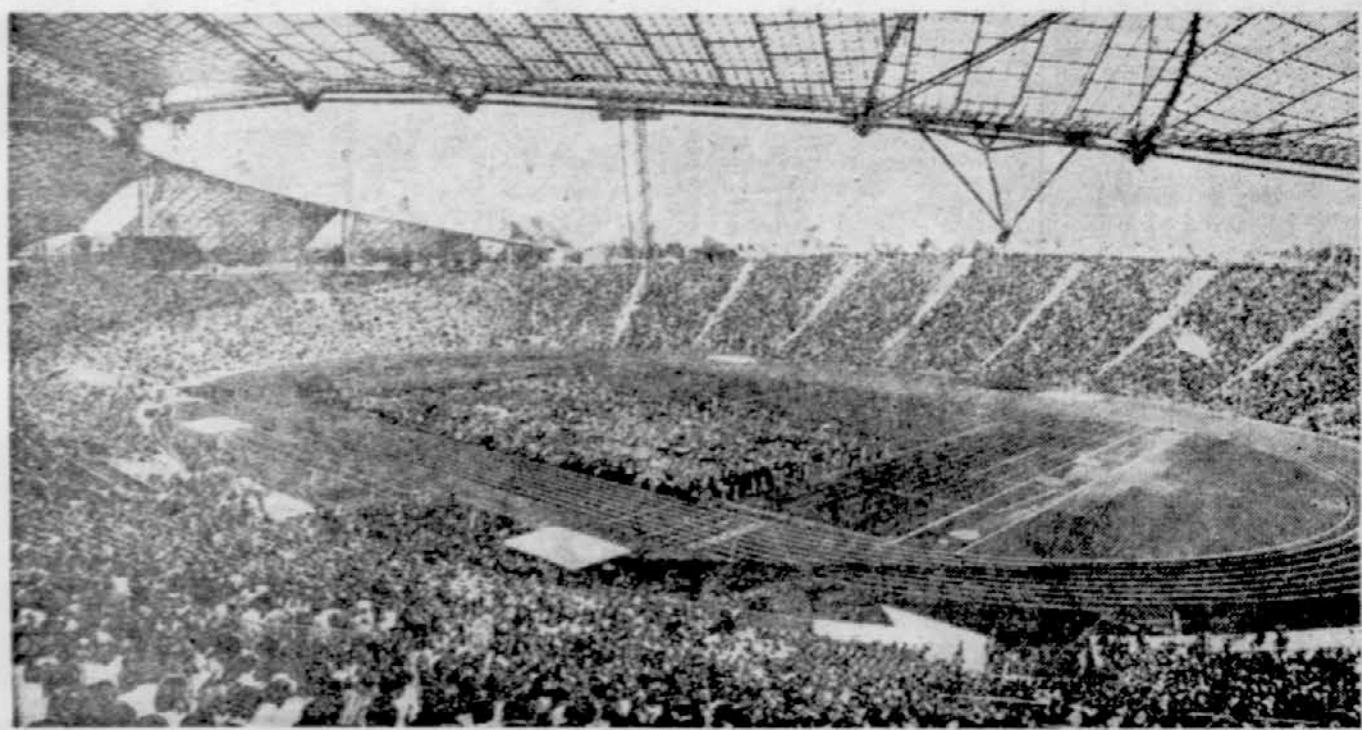
kopterji. Iz hiše pridejo aten- tatorji s svojimi talci, vstopijo v avtobus in se odpelje- jo do helikopterjev, ki po- lete proti letališču Fürstenfeld- bruck medalec ob Münchnu. Tam je že čakal boeing Lufthansa, s katerim naj bi odpeljali talce v neko arab- sko državo, najbrž v Tunizijo. Za letalom so bili skriti policaji, ki so odprli ogenj na teroriste. Prišlo je do vse- splošnega streljanja.

Ubilih je bilo pet atentator- jev, s njimi pa tudi devet talcev. Eden od atentatorjev

je vrzel bombo v helikopter ter ubil pilota. Drugi je sam sprožil bombo v svoji roki in se ubil. Ubit je bil tudi en policaj. Dvaja ob desetih uri je bila na velikem olimpijskem stadionu žalna svečanost za žrtvami atentata. Medtem so tudi sklenili, da se bodo olimpijske igre, ki so bile prekinjene za 24 ur, nadalje- vane. O potezu dogodka, odmevih po svetu, žant slo- vensosti in zadnjih poročilih iz olimpijske vasi v Münchnu berite podrobneje na 2. in 3. strani.

SOLZE ZA SPORTNE TOVARISE — Olimpijsko vas in njene prebivalce je globo- ko pretresel umor njihovih izraelskih kolegov. Na sliki: del udeležencev žalne slo- vensosti na olimpijskem stadionu. Telefoto: UPI

SPOMIN PADLIM — Pogled na stadion v Münchnu med komemoracijo za žrtvami pokola. Telefoto: UPI

SZDL obsoja teror

LJUBLJANA, 7. sept. — Izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije je z ogorčenjem sprejel vest o napadu komando- sov neke palestinske sku- pine v Münchnu in obso- di akcijo teroristov, ki je terjala življenja športni- kov in športnih delavcev, udeležencev igr. XX. olimpijske moderne dobe.

Izvršni odbor hkrati so- di, da s takšnimi ekstre- mnimi metodami terori- stičnih skupin palestinske ljudstvo izgublja naklo- njenost napredne svetov- ne javnosti, ki ga podpira v njegovem pravičnem boju za osnovne človeške pravice.

Tito sprejel železarje

Predstavniki železarne Sisak so ga seznanili z načrti kombinata

ZAGREB, 6. sept. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je dopoldne sprejel delegacijo metalur- škoga kombinata železarne Sisak, v kateri so bili gene- ralni direktor Norbert Veber, predsednik občine Sisak Ste- vo Končar ter predstavnika družbenopolitičnih organiza- cij kombinata Antun Čavčić in Luka Bročić. Delegacija je predsednika seznanila z uspe- ši in načrti. Na sprejemu je bila tudi predsednica CK ZK Hrvatske Milka Planinc.

V Moskvi tudi o Vietnamu

Kissinger se bo z vo- ditelji SZ pogovarjal o evropski varnosti

SAN CLEMENTE, 6. sept. (UPI) — Svetovalec predsednika Nixona Hen- ry Kissinger, ki se bo med 10. in 13. septem- brom v Moskvi pogovar- jati s sovjetskimi vodite- lji, namerava posvetiti naj- večjo pozornost sovjets- kemu predlogu za sklica- nje evropske konference o varnosti. V krogih, ki so blizu Belhi hiši, zatrju- jejo, da se bodo pogovori nanašali tudi na vojno v Vietnamu.

Sekanje korenin korupcije

O doseženem od 1968. leta je sekretariatu CK ZKS poročal F. Šetinc

LJUBLJANA, 6. sept. — Ko- renine in pojave oblike druž- benih deformacij so bile o- srednja tema današnje seje sekretariata CK ZKS, ki jo je vodil sekretar inž. Andrej Ma- rinc. O uresničevanju stalne izvršnega komiteja CK ZKS iz 1968. leta je poročal Franc Šetinc. Obširno je spregovoril zlasti o deformacijah, kot sta poslovnih kriminal in korup- cija, razčlenitve, storjene za odstranjevanje iz družbe negativnih pojavov in ori- sal nemajhne probleme pri tem delu. Več o tem na str. 4.

Poziv za odpravo nasilja

ZDA predlagajo posvet za odpravo nasilja

WASHINGTON, 6. septem- bra (AP) — Ameriški pre- sednik Nixon je predlagal državni sekretarju Willi- amu Rogersu, naj se v vlada- mi drugih držav posvetuje, kako bi čimprej odpravili ne- varnost terorističnih akcij. Nixon se je danes dopoldne sešel s Rogersom in posebn- im svetovalecem Kissinger- jem v zvezi s pomorom v Münchnu. Nixon se zavzema za to, da bi sprejel ukrepe za preprečevanje takšnih in podobnih primerov v čimveč državah.

Jarring išče izhod

Po pogovoru z Gale- bom še z jordaniskim veleposlanikom

MOSKVA, 6. septembra (TASS) — Gunnar Jarring, po- sednik OZN v bližnje- zahodni krizi, se je danes sešel z jordaniskim ve- leposlanikom v Moskvi Ha- sanom Ibrahimom. Pogo- varjal se je o položaju na Blisknem vzhodu in o obnovitvi svoje misije. Gunnar Jarring se je v Moskvo vrnil v soboto, dan pred tem pa se je v Zvezni selet s egipčanskim zunanjim ministrom Gale- bom.

Brandt in Pompidou v soboto

Iz poučenih krogov se je zvedelo, da sestanek ne bo odložen

PARIZ, 6. sept. (Tanjug) — Dobro poučeni krogi v Parizu pravijo, da ne drizijo govo- rne o odložitvi sestanka med predsednikom francoske repu- blike Georgesom Pompidou- jem in bonjskim kanclerjem Willyjem Brandtom. Pompi- dou in Brandt se bosta sešla v soboto v bližini Münchna, kot je bilo v načrtu. Govor- ce o morebitni odložitvi nju- nej sestanka so se razširile v zvezi s tragičnimi dogodki, ki so se pripetili v münchenski olimpijski vasi.

Soglasje v celoti

Včeraj sta jugoslovanska in etiopska delegacija končali pogovore - Predsednik Tito sprejel premiera Volda

ZAGREB, 6. sept. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je danes dopoldne v vili »Zagorje« sprejel predsednika etiopske vlade Aklila Habteja Volda in se zadržal s njim v daljšem prijateljskem pogovoru. Etiopski premier je bil potem na kosilu pri predsedniku Titu.

Danes dopoldne so se na- daljevali in končali uradni pogovori delegacij, ki sta jih vodila predsednika vlad Deme- trije Biedie in Aklila Habte Vold. Pogovori so potekali v duhu popolnega razumeva- nja, soglasja in iskrenega prijateljstva, ki že leta pre- veda odnose in sodelovanje med Jugoslavijo in Etiopijo. V izmenjavi mnenj o medna- rodnem položaju in aktualnih svetovnih dogodkih se je po- trdila popolna enakopravnost gledišč. Predsednika obeh vlad in njuni sodelavci so

večji del pogovorov posvetili zboljšanju dvostranskega so- delovanja, zlasti gospodarskega. Ugovorili so, da je ravno na tem področju sode- lovanje najbolj nezadovoljivo in da precej zastaja za po- litičnim sodelovanjem. Zvezni sekretar za gospo- darstvo Božidar Dimitrijević in minister za trgovino, in- dustrijo in turizem Ketema Jifru sta na današnji plenar- ni seji sporočila predsedniko- ma vlad ugotovitve mešane- ga odbora in »akcije, do ka- terih je prišel pri iskanju

možnih poti za zboljšanje go- spodarskih odnosov. Pred- sednika sta poročila mešane- ga odbora ugodno ocenila. Etiopska delegacija je z zado- voljstvom sprejela na znanje obvestilo, da jugoslovanska vlada pripravlja program go- spodarskega sodelovanja s 25 najslabše razvitimi država- mi, med katere spada tudi Etiopija. Zda bodo izvedenci se pri- pravili skupno poročilo, ki bo objavljeno ob koncu obi- kaja etiopskega premiera v Jugoslaviji.

Allende svari opozicijo

Čilski predsednik poz- val napredne sile, naj si zagotovijo volilno zmago

SANTIAGO, 6. sept. (Tan- jug) — Čilski predsednik Sa- lvador Allende se je zavzel za to, naj vse napredne sile napno sile, da bi si koali- cija levčarskih strank zago- tovala na volitvah v marcu prihodnjega leta večino. Ob- sodil je vse poskuse meščan- skih opozicijskih sil, da bi z »dramatiziranjem« zanetili državljansko vojno, do ka- tere bi nujno prišlo, če bi reak- cija hotela nasilno vrediti vja- do ljudske enotnosti.

Akcija EGS proti inflaciji

Financiranje posebnega sklada za povezavo med valutami še negotovo

BRUSELJ, 6. sept. (AP) — Funkcionarji finančnih mini- strstev in centralnih bank de- setih držav razširjen EGS so se sporazumeli o potrebi po novem skladu, ki naj bi vzpostavil tesnejšo poveza- vo med valutami držav, članice te skupnosti, niso pa se mogli sporazumeti o načinu finan- ciranja tega sklada. Na zahtevo Francije so tudi sklenili skla- cati v petek sestanek gospo- darskega odbora, ki bi prou- čil možnost skupne akcije proti inflaciji.

Milijardnikredit

Sovjetska vlada bo najbrž ugodno odgovorila na jugo- slovanski predlog o dodelitvi kreditov za razvoj industrije

Direktor Philipsa izginil

V Buenos Airesu so neznanici ugrabili Jana van de Panneja

Buenos Aires, 6. sept. (UPI) — Argentin- ska policija miralno išče ugrabitelja direktorja po- družnice nizozemske fir- me Philips v Buenos Ai- resu, 55-letnega Nizozem- ca Jana van de Panneja. Panneja je včeraj ugrabil nekaj oboroženih neznan- cev, ko se je z avtomobi- lom peljal v službo.

MOSKVA, 6. sept. Kakor se je zvedelo, bo sovjetska vlada ugodno odgovorila na jugoslovanski predlog o dodelitvi kreditov za razvoj jugoslovanske bazične in- dustrije. Gre za 49 ekonomskih projektov od 59, ko- likor jih je predlagala Jugoslavija.

Kakor vse kaže, bi te kre- dite izkoristili šele po letu 1975, z nekaterimi izjemami, ki se nanašajo na objekte, za katere je vsa potrebna do- kumentacija že zagotovljena. Toda še prej naj bi uredili

DR Koreja na sejmju

ZAGREB, 6. sept. (Tanjug) — Demokratična ljudska re- publika Koreja bo na letoš- njem jesenskem zagrebškem velesejmu prikazala svoj go- spodarski in družbeni razvoj. Firme iz te države bodo na 1350 kvadratnih metrih raz- stavile čez 8000 izdelkov naj- različnejših gospodarskih po- dročij.

dvoje bistvenih stvari: po- goje za dodelitev kreditov in način odplačila, upoštevajoč sovjetsko zainteresiranost za to, da bi kredite vračali z do- bavami nekaterih surovin, kakor tudi jugoslovansko sta- lišče, da naj bodo te dobave v okviru splošne bilance me- dsebojne dobave surovin.

O teh vprašanjih bodo v kratkem razpravljali poobla- ščeni vladni funkcionarji obeh držav. Med obiskom predsednika ZIS dr. Jakova Mršotovića in generalnega direktorja zavoda za družbeno načrtovanje dr. Borivoja Jovića, ki sta danes odpotovala v Beograd, so se dogovorili o dodatnem spo- razumu o blagovni menjavi in gospodarskem sodelovanju, čimer bi se vrednost menja- re v obdobju 1971-75 povečala na 3,2 milijarde dolarjev.

Deficit se še manjša

Letos v osmih mesecih za 10 milijard din (51%) manjši kot lani

BEOGRAD, 6. sept. — Po podatkih o naši zunanjetrgo- vinski menjavi, ki jih je na tiskovni konferenci povedal direktor zveznega zavoda za statistiko Ibrahim Latifić, je bila vrednost našega izvoza v osmih mesecih letos 24,26 milijarde dinarjev (21 % več kot lani), vrednost uvoza pa 33,89 milijarde dinarjev (15 % manj kot lani). Tako je bil primanjkljaj v naši menjavi za 10 milijard dinarjev oz. za 51 % manjši kot lani v osmih mesecih. Več na 2. str.

Tito sprejel Schullheima

ZAGREB, 6. sept. (Tan- jug) — Predsednik republi- ke Josip Broz Tito je danes dopoldne v vili Zagorje spre- jel avstrijskega znanstvenika dr. Heinza Schullheima in se s njim prijateljsko pogovar- jal.

olimpijsko DELO

1. izdaja

IGRE SE NADALJUJEJO

ČRNI TOREK
18 MRTVIH

KOMEMORACIJA
NA ŠTADIONU

VES SPORED
PRELOZEN
ZA 24 UR

SALONIT
ANHOVO

SLOVENIJALE

DVAJSETA ŠTEVILKA ODE — Tudi danes je izšlo Olimpijsko Delo, poseben športni časopis, ki ga OGP Delo izdaja v času olimpijskih iger.

Ostri Amin

Varnostne sile so dobile strog ukaz, da nadzorujejo Evropejce v Ugandi

NAIROBI, 6. sept. (Tan- jug) — S tem, ko je ugand- ski predsednik Amin obtožil britansko vlado, da v so- delovanju z »britanskimi Azijci« iz Ugande, Izraelom in neka- terimi drugimi zahodnimi drža- vami kuje naklep, da ga ubijejo, preden poteče 90-dnevni rok za odhod »bri- tanskih Azijcev« iz Ugande, so se politični odnosi med Ugando in Veliko Britanijo hudo zrahljali, tako da ni izključena niti možnost, da Uganda in Britanija pretrga- ta diplomatske stike. Obramb- ni svet ugandske vlade je uradno objavil, da so hoteli privedi na oblast drugega človeka, ki bi prejel izgon 55.000 »britanskih Azijcev« iz Ugande. Ugandskim varnost- nim silam so izdali strog ukaz, da nadzorujejo 7000 Evropejcev v Ugandi, v glav- nem Britancev. Takoj potem so artilerija vodilnega indu- strijskega azijskega porekla Ma- dhavajila in direktorja njego- vih tovarn skladov Angieža Donald Stewarta.

Nočni letalski napadi

Z bombami zasipajo položaje osvobodilnih sil Južnega Vietnama

SAIGON, 6. septembra (AP — AFP) — Sinoči je v napa- dih na položaje osvobodilnih sil Južnega Vietnama, ki ogrožajo mesta Hue, Da Nang in Saigon, sodelovalo več kot 60 težkih ameriških bombni- kov. Osvobodilne sile ogrožajo tudi mesti Pleiku in Kontum na osrednji planoti. Približa- lo se je s juna že na 10 kilo- metrov.

Izgubili, a tudi pridobili

Iger, pri katerih bi vsi hkrati izgubili in — dobili, po logiki ne more biti. Vendar pa se življenje — in to dokazuje tako rekoč na vsakem koraku — ne meni vedno za že- lezne zakone logike. Tudi tokrat je bilo bržčas tako.

Zahodni Nemci so sprejeli vlogo olimpijskih organizatorjev, ker so hoteli svetu po- kazati, da se je v njihovi državi ob Berlina 1936 marsikaj korenito spremenilo. In ko je že kazalo, da se jim je to posrečilo, je po- čilo in izgubili so, pa naj so zdaj kaj krivi ali ne.

Izgubili so seveda tudi Izraelci, saj živ- ljenje enajstih mladih ljudi ni mogoče nadome- stiti, prav tako pa Palestinci, katerih zločin meče nepotrebno zlovesčo senco na nji- hov sicer upravičen osvobodilni boj.

Seznam tistih, ki so izgubili, pa s tem še zdaleč ni izčrpan. Izgubili smo namreč tu- di mi, vsi, vse svet, ki si je v teh resnih ča- sih želel vsaj veselih (športnih) iger, miro- ljubnega srečanja mla- dih od vsepovsod, če že utrip vsakdanjega življenja postavlja pred vsakogar posebej in vse skupaj toliko za- tehtnih nalog in preiz- kušenj ter tolikokrat v ospreje tisto, kar ločuje, v nasprotju z onim, kar združuje.

Nobenega dvoma pa ni, da bi izgubili še ve- liko več, če bi igre za- radi torkove tragedije končali. V tem prime- ru bi se namreč nujno razšli v prepričanju, da na svetu sploh ne more biti ničesar več, kar zares druži ljudi najrazličnejših barv in nazorov, ne da bi bilo treba ob tem pričako- vati, da tudi njihovo javno srečanje usodno prekrije takšno ali drugačno nasilje, takš- no ali drugačno izsi- ljevanje.

Sklep o nadaljevanju iger gre torej pozdra- viti, čeprav seveda ne bodo nič več veseli in tudi po športnih do- sežkih ne več normal- ne. Vendar pa bodo tudi takšne dokazale vsem tistim, ki bi mo- rebili še kdaj posku- šati manifestirati gro- bo silo tam, kjer zanjo prav zares ni mesta, da je bila njihova žrtev navsezadnje po- vsem brezsmiselna in potemtakem — nepo- trebna.

In če bodo ti sprevi- deli vsaj to, smo z münchensko olimpijsko tragedijo vsi tudi nekaj pridobili. Vsej logiki navkljub.

EVGEN BERGANT

NOVI MODELI
JESEN 72

MARK SLAVIN (18 let) — V Izrael se je priselil iz SZ pred štirimi meseci. Na dan smrti bi moral doživeti svoj olimpijski debut.

ELIEZER HALFIN (24 let) — Priseli se je iz SZ. Bil je rokoborec prostega sloga.

DAVID BERGER (24 let) — Bil je dvigalec uteži, ki se je priselil iz ZDA leta 1970. Bil je pravnik.

ZEEV FRIEDMAN (28 let) — Bil je najboljši izraelski dvigalec uteži v bantamski kategoriji. Po poklicu je bil profesor telesne vzgoje.

MOSHE WEINBERG (33 let) — Trener izraelske rokoborske ekipe, sicer dolgoletni izraelski rokoborski šampion v srednji kategoriji.

KEHAT SHORR (53 let) — Trener strelske ekipe, odkar se je v Izrael priselil iz Romunije pred devetimi leti.

ANDRE SPITZER (30 let) — Sabljaški trener mednarodnega ugleda.

AMITZUR SHAPIRA (40 let) — Rokoborski šampion v mednarodni reputaciji in tudi četrti kot šampion na olimpiadi.

JOSEPH ROMANO (32 let) — Izraelski šampion v dviganju uteži lahke in srednje kategorije.

„KRVAVI FÜRSTENFELDBRUCK“

Novice o rešenih izraelskih športnikih včeraj pozno ponoči so se zjutraj spremenile

Tudi ubita športnika

JOSIF GUTTFREUND (40 let) — Rokoborski šampion v mednarodni reputaciji in tudi četrti kot šampion na olimpiadi.

JAKOV SPRINGER (52 let) — Edini izraelski športnik, ki je bil vseh obojema državi.

mednarodnega ranga za dviganje uteži. Priseli se je iz Poljske, kjer so ga že za mlada opazili strokovnjaki za boks in dviganje uteži. München je bil njegova četrta olimpiada, kjer je sodeloval. Razen Bergerja, Halfina, Slavina in Friedmana so bili vsi oženjeni in vsi očeti.

Kam seka udarec?

Ob pokolu na olimpiadi je zdaj čutili šok, odpor, beg — upiranje o motnih, poskušajo razlagati, včasih dojemajo tega ali onega nagiba — in vse podobne reči, kar je popolnoma naravno. Naravno je tudi, da bo tega danes in prihodnje dni še veliko, zakaj zgodilo se je nekaj, ob čemer odgovorjeva razum.

A obstaja sredi tega čuma nekaj, kar si je treba zasadi v zavest nedvoumno in ostro kot nož. To namreč, kakšno je prava narava napada.

Price smo poskusom, da bi ta teror razložili iz tragedije palestinskih ljudi na Blaznem vzhodu. Da bi ga razložili iz širše sferi političnih stisk in obupov. Da bi ga pojasnili z razlaganjem o kušnem širjenju na sila po vseh družbenih napetostih. Tu je dalje osumljeno sprito tope stople terorizma, ki skrit za izrazito revolucionarnost in težnje po osebnostni zadaja pravi temu hočemu enega najhujših udarcev, kar si jih je mogoče zamisliti. Kajti koliko je po svetu ljudi, ki bodo udarili v napadnem vzgibu pomislili, da so imeli moralne neke prav tisti, ki so Palestince taganjali in streljali, stiskali v sotorake gete, brezvestno uporabljali kot orodje za te ali one namene in jih nasilno preprosto kralji. V vseh teh razlagah tiče deliči resnice, ki pa vsi skupaj ustvarjajo naolotno in v svojem neskladju odpirajo samo mračno možnost.

Celo to je v skrajni posledici nekaj, kar morda sodi v kotel Blaznega vzhoda ali podobnih situacij. Nečesa pa ni mogoče zapreti tam — in to je tisto, za kar zmore gre.

Napad je na najhujši možni način zadejal olimpiado. V brezumnem propagandnem pohlepu je susedel v do-podobi, ki je navedel osebno strokovno, opazovalci in dejavnosti ter k njemu vsa poslušna rekordniemu osadju sprožen okrog dveh idej in dveh upov človeštva. Prva je internacionalizem in mir. Druga je izražala v gestu altius, citius, fortius — višje, hitreje, krepkeje in smeleje. To pa je tisto, kar pravzaprav uteleša ves človeški napredek.

Tako se je zgodilo, da je neka organizirana skupina v imenu napredka in osebnostnih težnjah z eksplozivom in strelji udarila prav po napredku. In tudi po svobodi. Njen udar se je namreč hotel ali nehoti vključiti v dolgo serijo terorizma najrazličnejših barv in mu ustvariti krivac. S tem pa se je neopisno zgodilo vsaj dve.

Najprej se je znova pokazalo, da so sodobna društva in njene manifestacije krhke in ranljive, ker ni varnostnih ukrepov, s katerimi bi bilo mogoče hermetično zapreti pote napadom te vrste. Zgleda sledečo. Sledijo jim lahko obupanci, ki imajo razloge, a tudi sagnanci, ki jih nimajo. Posledično jih lahko tisti s skrivne desnice ali oni s skrajne levice, guvernerji ali mafije, tapakari ali jastvi, trockisti ali ustaši. V ta krog lahko stopijo vsi, politični, kriminalni ali pa medicinski morci. In še več: sem se lahko pusti zabit vsakdo, kdor trdi, da mu svet dela nemogočo krivico, pa ga torej napada z vsem, kar je pri roki, in tam, kjer je svet pa najbolj ranljiv. Kje je to konec? In kdo ima merilo, s katerim bo veljavno ocenil dignost stiska ali obseidenost je utemeljenost in katera ni? In potem: svet, ki je napaden, se bo seveda branil. Po letališčih, v kinodvoranah, na olimpiadah. »Varnost« se spreminja v čudno odredilo besedo. Neopisno se bode politični napad: zarotniki, zastrati ti, prepričani, preveriti, nadzorovati, disciplinirati, krotiti, vse prevohtati, vse stisniti, v obdobju predačke, vnaprejšnjega vse, kar je sumljivo. Kje je to konec? In kdo ima merilo, s katerim bo veljavno ocenil, kakšna vsa zaštita je potrebna, a kakšna ne se preveč?

To je tisto kar preaga Palestine, Izrael. Blizni vzhod in sploh vsa politika; kar prepača celo pomen človeških črt, ki so padle na olimpiadi, četudi so se tako pretresljive.

Čeprav revolucionarni terorizem se je tu spreminjal v slepo politično spako, ki je toliko bolj grozljiva in nevarna, kolikor dlje traja in sega.

DUSAN DOLINAR

MÜNCHEN, BONN, 6. sept. (Po telefonu). Zastave više na pol droga, iz radijskih zvočnikov doni žalna glasba, toda na prvih straneh skoraj vseh današnjih dnevnikov piše: »Talec rešen, arabski teroristi postreljeni, olimpijske igre se nadaljujejo. Tako pozno je prišla do časopisov poslednja gotovost o tragediji, ki se je odigrala vso noč. Se opolnoči, ko urednika evropskih dnevnikov zaključujejo zadnje izjave, je münchenska televizija razposlala v svet odredilo novico, da je devetica Izraelcev na vsemirni in da so palestinski komandosi pokončani. Toda še ob pol dveh zjutraj so menda slišali na vojaškem letališču Fürstentfeldbruck streljanje, šele pol ure pozneje so bavarske policijske oblasti priznale, da so vsi talci mrtvi in še davi niso vedeli povedati, ali je bila kakšna žrtev tudi v gorečem helikopterju, katerega ostanki stoji na letališču kakor okostje grozljive predpoptne živali. Tragični vrhunec münchenske drame se je odigral v temi.

Poročevalci pripovedujejo, naj bi namreč to Izraelcev vzeli za talce notranjega ministra. Genscherja, šefa münchenske policije Schreiberja ali državne sekretarja za informacije Ahlersa, je bilo dogovorjeno, da jih bodo z letalom spravili v eno izmed arabskih prestolnic.

Prvi helikopter se je dvignil z improviziranega pristajališča v Oberwiesenufeldu ob 22.18, drugi nekaj minut pozneje, tretji mu je sledil. V prvih dveh je bilo 5 palestinskih komandosih z 9 izraelskimi talci, v tretjem Genscherju, Schreiberju in drugi funkcionarji. Smert Fürstentfeldbruck, 30 kilometrov oddaljenega vojaškega letališča na severovzhodu mesta.

Občutek olajšanja ... Občutek olajšanja se je postal tisočev ljudi na olimpijskem prizorišču, pa tudi milijon televizij gledalcev, ki jih obveščali o dogajanju celo seriji filmov in koncertov. Zdelo se je, da so se teroristi in predstavniki oblasti po 18 urah živčnih pogajanj nazadnje sporazumeli, da bodo napadalec in njihove žrtve prepeljali v Tunis ali Kairo, kjer bi se pogajanja o nadaljnjih usodi talcev lahko nadaljevala, morda s pomočjo tamkajšnjih vlad.

V resnici je bil ta helikopterski polet le sestavni del manevra, na čigar koncu naj bi slavili svetlo zmago: na letališču Fürstentfeldbruck je že nekaj ur dajalo dvajset, trideset, morda več policijskih ostrostrelcev. Nekaj pred pol enajsto so na letališču pristali vsi trije helikopteri, kakih 150 metrov daleč od bojišča 727a za letalonemsko Luftbanse, ki so ga pripravili za nekatere potnike. Letališče so očevali jarmoti. Čez nekaj minut sta iz prvega helikopterja izstopila dva komandosi in se odpravila proti potniškemu letalu. Ko sta ga nekaj časa pregledovala, sta se vrnila. Čez nekaj minut je prišla iz helikopterja vsa štirinajstera: 5 Palestinec črna septembra, oboroženih z na strel pripravljeno

mi ročnimi strojnimi, in 9 izraelskih športnikov. Ko je bila skupina približno na pol poti, je padel prvi strel.

Streli, tema, streli. Kaj se je zgodilo? Pričevanja o tem se danes popoldne še niso povsem ujela. Po nekaterih virih so najprej zašeli streljati Palestinci, po drugih, verjetnejših, naj bi bili prvi nemški ostrostrelci. Vsekakor je očito, da policija ni računala s tem, da bodo že po prvih streljih ugasnili vsi žarmoti. Zavlada je popolna tema in v tej temi se je streljalo, streljalo ...

Krivo temo razsvetljuje nekaj podatkov: pet minut po začetku streljanja so s svetlobnimi raketi razsvetlili prizorišče. V tem trenutku je še ležal nekaj trupel po letališču, nekateri puščavni rafali so opazili letališki stol, s čimer so bile vse komunikacijske zveze z letališčem za daljša časa pretrgane; nekdo je vrgel ročno bombo v enega izmed helikopterja, ki je začel goreti; eden izmed teroristov je napravil samomor z ročno bombo; dva ali trije Palestinci so se nekaj časa skrivali okoli letališča. Streljanje je končalo šele po eni uri zjutraj. Med njimi je izgubil življenje tudi eden izmed münchenskih policistov. Petnajst mrtvih je faot krvavega dogajanja te noči: 9 Izraelcev, 5 Palestinec, 1 Nemec. Skupaj z izraelskimi športniki, ki sta izgubila življenje že včeraj zjutraj ko so komandosi vdrli v olimpijsko vas: 17 smrtnih žrtev.

Grenko pojasnjevanje

Nič manj ni deležno kritike včerajšnje ravnanje po vpadu teroristov. Kdo odgovarja za našt, po katerem naj bi ostrostrelci sredi noči ustrelili 9 teroristov, ki so bili v družbi 9 talcev? Kdo je prevzel odgovornost za takšno neznanostno tveganje? Zakaj se niso ravnali po dogovoru, namreč odpeljati Palestince in njihove talce v Kairo ali Tunis in tam poskušali doseči, kar bi tam doseči dalo? Vsekakor bi ostalo vsaj nekaj upanja, da bodo športniki ostali nazadnje živi. To so vprašanja, na katere odgovarjajo z nedokazano in nedokazljivo trditvijo, da bi talci v katerikoli arabski državi bili vnaprejšnje obojeni na smrt — odgovor, ki ob pogledu na trupla v Fürstentfeldbrucku izgubi vso veljavo.

Zunanje politične črepinje ...

Na zunanje političnem prizorišču je ostal Zahodnim Nemcem kup črepinj. Občut-

ljivi odnosi z Izraelom so za daljše obdobje spet temeljito pokvarjeni. In spomini iz preteklosti, ki jih je doslej v Münchnu prebujala zgolj bližina Dachaua, so spet konkretne politične argumente. Še hujše posledice bo imel ta dogodek za arabsko-zahodno nemško razmerje, posebno se zaradi namenov, da je krvave tragedije »kriv« egipčovski predsednik Sadat.

O tem je se ponoči govoril državni sekretar za informacije Ahlers, ki je dejal, da se je kancelar Brandt skušal včeraj večkrat po telefonu pogovarjati z egipčovskim predsednikom, kar pa je ta prav tolikokrat odklonil. Nazadnje je dobil na telefon predsednika kairske vlade, ki pa je menda izjavil, da se Egipci neče vmešavati v to zadevo. Kaj je predlagal Brandt? Predlagal je, naj bi letalo Luftbanse s teroristi in talci prepehtili v Kairo, tam pa naj bi egipčovski oblasti komandosi aretirale talce pa po določenem času izpustile.

Ali je bilo res vse tako, kakor je pripovedoval Ahlers, za zdaj še ni mogoče reči, toda da je o tem pripovedoval, kakor je, že zadostuje

za ponovno poslabšanje odnosov z arabskimi državami. Za stopnjevanje je poskrbel dopolnilna in žalna svestnost na olimpijskem stadionski hodnonemski predsednik Heinemann, ki je dejal, da za münchenski pokol niso odgovorni samo teroristi sami, »temveč tudi tiste države, ki dejavnosti teh teroristov ne preprečujejo« — pri čemer ni dvoma, katere države je imel v mislih.

... utež na volilni tehtnici?

Popoldne se je zahodnonemška vlada sešla v Bonn na izredno sejo in tudi v prihodnjih dneh bo olimpijska tragedija osrednjega pomena za politično dejanje in nehanje v Zvezni republiki. Ni pa več daleč dan, ko bo zanimano eno samo vprašanje: komu je münchenski škandalozni črni peti september bolj škodljiv: socialdemokratom ali konservativcem? Oboji so med olimpiado vladali: prvi v Bonn, drugi v Münchnu. To pa je vprašanje, ki lahko odloči, komu bo pripadla zmaga na decembrskih parlamentarnih volitvah.

SLAVKO FRAS

KONČAJTE IGRE

V Tel Avivu menijo, da bi moral ves športni svet zalovati za izraelskimi športniki skupaj z Izraelom

TEL AVIV, 6. sept. V izraelski javnosti in političnih krogih izražajo gnušenje zaradi odločitve izvršnega odbora MOK, da naj se olimpijske igre v Münchnu nadaljujejo.

Izrael je šokiran. Se včeraj so šli Izraelci spat, zahtevali so zadnjič nočnem vsemirni, da je življenje izraelskih športnikov varno.

Jutranji tragični preobrat pa je povzročil v Izraelu žalostno javno ogorčenje proti Zahodni Nemčiji in zahteve da se sproži vojna proti palestinskim gverilcem.

V uradnem sporočilu po radiu je vlada z globoko žalostjo objavila, da je umrlo enajst izraelskih športnikov in njihovih družinam izrazilo iskreno sožalje.

Prebivalci zahtevajo, da se vržejo v zrak štabi teroristov v Bejrutu, Kairu in Jerikolu, kot tudi njihova predstavnost po Evropi. Takošno razpoloženje je prisotno tudi v vseh krogih, ker nekateri ministri izražajo upanje, da bo zdaj ves svet spoznal, kako brez arabskih delov kot baze teroristov ne bi mogli delovati.

Na drugi strani javno mnenje Izraela ne skriva ogorčenja do Zahodne Nemčije zaradi nesmiselnih akcij neke policije. Državljeni izražajo prepričanje, da bi policija morala pustiti atenta torje, da bi odleteli v Kairo. V Izraelu Zahodni Nemčiji posebej zamerjajo, da ni kot bi morala po izraelskem mnenju — vnaprejšnje pripravila najstrožje varnostne ukrepe prav za zaščito izraelske ekipe.

Izraelski tisk, ki se je zjutraj pojavil z vestmi, da je življenje izraelskih športnikov varno, razvema v svojih komentarjih podobno stališče.

Časopis Davar poziva na vojno do konca teh morilcev. Njihovih zaščitnikov in njihovih prijateljev povsod, kjer se nahajajo, saj je to dejanje vojne ne le s strani terorističnih organizacij, pač pa tudi s strani tistih arabskih držav, ki jim odkrito nudijo pomoč.

Izraelski dijaki in študentje pa so danes »demon-

strirali pred zahodnonemško ambasado v Tel Avivu v znak protesta zaradi smrti izraelskih športnikov na olimpiadi v Münchnu. Medtem je bila zastava na zgradbi zahodnonemške ambasade spuščena na pol droga v znak žalosti za umrli izraelskimi športniki.

Šef židovske obrambne li ge je izjavil, da je edini način za maščevanje ubitih izraelskih športnikov povračilo diplomato po vsem svetu.

Newyorški župan Lindsey je politiki ukazal, naj pošli nadzor diplomatskih predstavnikov Izraela in arabskih držav v New Yorku.

Izraelska vlada je včeraj uradno zahtevala preločitev olimpijskih iger do osvojitve talcev. Ker pa je enajst športnikov te dežele umrlo, v Tel Avivu menijo, da bi moral ves športni svet spoznati žalost, v katero je zavil Izrael.

Šalje svoje dežele ob tragediji smrti članov izraelskega olimpijskega moštva. V telegramu izraelski premier Gold Meir je rekel, da se ZRN ključa spomin izraelskih športnikov, ki so žrtve nezamisljenega napada, »motivevanega s sovražnostjo«.

Kanadčani zaprepadeni. OTTAWA — Predsednik vlade Pierre Trudeau je izjavil, da so Kanadčani zaprepadeni in revoltirani ob tragičnem dogodku v Münchnu. V sozidju družinam ubitih Izraelcev je dejal, da je gnus proti terorizmu toliko močnejši, ker je bilo to dejanje storjeno v trenutku, ki je posvečen bratstvu med ljudmi.

Filipinci se vračajo. MANILA — Filipinski predsednik Marcos je ukazal 77 članom filipinske ekipe, da se nemudoma vrnejo domov za ta ukrep se je odločil po snaslini in nesmiselnosti smrti izraelskih talcev.

Brandt Goldi Meir. BONN — Zahodnonemški kancelar Willi Brandt je danes izrazil bolečino in globoko so-

Madež pravičnemu boju

Kdo je kriv? Temu vprašanju se ni mogoče izogniti in ves današnji dan skuša naj odgovoriti vsa svetovna javnost.

Ves srd je seveda usmerjen na »črni september«, skupni palestinskih teroristov, ki se brez ozira na resnične interese palestinskega ljudstva čedalje bolj pogreza v kriminalno sredstvo političnega boja. Njeno ime se nanasa na treve spopade, v Jordaniji septembra 1970. Po splošnem mnenju so si komandosi s terorističnim dejanjem v Münchnu napravili še zadnje simpatije, če so jih še kje uživali. Upirali so se po kot brez vsakega političnega smisla in kompromitirali boj ostalih palestinskih osvobodilnih organizacij.

Toda sprito tega ne utihne vprašanje, kaj so storile za bodonemski oblasti, da bi preprečile vdor teroristov v olimpijsko vas. Če se izkaže kot resnična domneva, da je vsaj eden izmed Palestinecve že od začetka olimpijade delal v olimpijski vasi, da so ostali pred očmi strahotnih plezali čez ograjo olimpijske vasi in da je bila policija dan prej obveščena o namelih palestinskih komandosih, potem pade krivda za ta dogo-

NEMŠKA IZDAJA

Palestinci se ograjujejo od akcije »Črnega septembra«, medtem ko arabski tisk obsoja strele ZRN na ugrabitelje

BEJRUT — Palestinski uradni predstavniki odločno odbijajo kakršnekoli komentarje o tragičnih dogodkih v Münchnu. Naglašajo le, da palestinski osvobodilno gibanje nima nobene zveze z napadom na izraelske športnike in da je izključno delo skupine »Črni september«.

Predsednik palestinskega gibanja Jaser Arafat, ki prisostvuje odprtosti ustanovnega kongresa palestinskega združenja pisateljev in novinarjev, v pozdravnem govoru niti z besedico ni omenil münchenskih dogodkov. Opazovalci menijo, da se vsaj vedajo težko posledice, ki bi lahko nastale po nepričakovanih dogodkih v Münchnu. Doseg dramatičnih dogodkov se mora šele pokazati na političnem, medarabskem, palestinskem, pa tudi širšem mednarodnem torišču.

Arabska javnost pa je po vsem, kar se je zgodilo v Münchnu, zbegana.

V poluradni komentarjih sta se najprej oglasila radio Damask in Bagdad. Pri opisih münchenske drame so posebej poudarjali, »manevre« zahodnonemške policije, ki je hotela izgrizati komandosi. Podobno stališče ima tudi del bejrutskega tiska, ki münchenske dogodke pojasnjujejo skozi prizmo brezizhodno-

sti palestinskih komandosih, ki so jim takšne akcije ostale kot edini način boja. List Orjan celo neposredno obtožuje znanega egipčanskega novinarja Hejkaia, ki naj bi se v Münchnu odšel, da bi se z zahodnonemskimi predstavniki pogovoril o likvidaciji palestinskega gibanja. Akcija v Münchnu in poskus uboja župana v Gazi pa dokazujejo, da možnosti palestinskega gibanja niso izčrpane navzlic vsem protikuram »pise omenjeni časnik«.

Hejkaia, glavni urednik egipčanskega Al Ahrama, pa je izjavil za italijanski časopis Il Globo da je teroristični napad v olimpijski vasi delo obupancev. Dejal je tudi, da nekateri ekstremistične organizacije ne gredo v korak s časom in govore o revoluciji na star način, ne glede na to, da so se mnoge stvari spremenile.

Pod naslovom »Nasilje rodi nasilje« najbrški dnevnik v

angleščini »Egyptian Gazette« edini komentar dogodka v Münchnu. Pravi, da Palestinci niso našli drugega izhoda, kot tistega, ki ga uporabljajo proti njim, saj so onemogočili vse naprave, da pravico dosežejo po mirni poti. Dnevnik dodaja, da svet ta napad lahko opredeli kot zločin, vendar pa bo do tega prihajalo, dokler Palestincem ne bodo priznali njihovih pravic.

Sicer pa listi v Siriji in Libanonu obsojajo Zahodno Nemčijo, ker je policija streljala na komandosi. Tako levičarski kot desničarski časopisi govore o »triki zahodnonemške policije«, da so bili komandosi žrtve zasede in da gre za nemško izjavo.

Alžirski tisk objavlja obširna poročila o dogodkih v Münchnu, vendar brez komentarja. Pač pa pripominja, da se je zahodnonemška televizija po smrti dveh židovskih športnikov spravila nad vse, kar je arabskega.

ODMEVI PO SVETU

RAZBURJENJENA MADŽARSKEM

BUDIMPEŠTA — Tragedija v Münchnu je na Madžarskem izvala veliko razburjenje in iskreno sožalje. Vsi časopisi in poročila o münchenskih dogodkih pišejo, da med madžarskimi športniki vlada isto razpoloženje kot pri športnikih drugih narodov. Nepsabdasg pa piše, da glasniki atentati ne morejo biti sredstvo v boju proti imperializmu in torej tudi ne sredstvo pravičnega boja arabskih narodov.

NDR O ZLOČINU

BERLIN — Uradni krogi NDR in berlinski tisk najostreje obsojajo krvopranje v Münchnu. »NDR odločno

zavrača terror kot sredstvo za doseganje političnih ciljev« so sporočili v Berlinu. Neues Deutschland pa komentira zločin na olimpiadi kot grozen in nesmiseln. List pravi, da NDR sicer podpira arabske države pri političnem reševanju bližnjevzhodnega problema, vendar naglašajo, da takšna teroristična dejanja ne služijo politični rešitvi, kar kot tudi ne morejo prispevati k temu, da bi Izrael zapustil okupirane arabske pokrajine.

SOŽALJE SOVJETOV

MOSKVA — Radio Moskva poroča, da je sovjetska delegacija na olimpijskih igrah izrekla sožalje ob tragediji, ki je doletela izraelsko olimpijsko ekipo. »Obsojajoč

POLJAKI O USODI OLIMPIADE

VARSAVA — V stari Grčiji so se prekinili igranje, ko so bile olimpijske voge. Zdaj je mnogo hujše: prekinjena je olimpijada, ker ima vojna premoč. Toda še nikdar do sedaj na olimpiadi ni bilo prekinjanja. Poljski tisk, ki se je pridružil splošnemu revoluciji, najprej naglašajo, da je postopek arabskih komandosih neodgovoren in da olimpijski dogodki ne morejo biti sredstvo za doseganje političnih ciljev. Ampak predvsem palestinskega gibanja, ki je pravilno in ki je od vselej vzbujalo naše simpatije.

Waldheim obžaluje

ZDROZENI NARODI — Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim je poslal sožalno poročilo Goldi Meir, v kateri pravi, da je ta tragični dogodek pretesel vse ljudi dobre volje. Kurt Waldheim je izrekel tudi obžalovanje za radi krvopranja na münchenski olimpiadi zahodnonemskemu kancelarju Willyju Brandtu. V brzojavki pravi, da ve, da so zvezni kancler in zahodnonemške oblasti storile vse, kar je v njihovi moči, da bi se izognili temu noremu zločinu.

FRANCIJA: NE REPRESALIJ

PARIZ — Francoski zunanji minister Schuman je izrazil upanje, da masaker v Münchnu ne bo povzročil represalij. Dejal je tudi, da nobena arabska država ne meni, da gverilci niso odgovorni, medtem ko se palestinska organizacija ograjuje od tega dejanja.

FILIPINCI SE VRAČAJO

MANILA — Filipinski predsednik Marcos je ukazal 77 članom filipinske ekipe, da se nemudoma vrnejo domov za ta ukrep se je odločil po snaslini in nesmiselnosti smrti izraelskih talcev.

BRANDT GOLDI MEIR

BONN — Zahodnonemški kancelar Willi Brandt je danes izrazil bolečino in globoko so-

KANADČANI ZAPREPADENI

OTTAWA — Predsednik vlade Pierre Trudeau je izjavil, da so Kanadčani zaprepadeni in revoltirani ob tragičnem dogodku v Münchnu. V sozidju družinam ubitih Izraelcev je dejal, da je gnus proti terorizmu toliko močnejši, ker je bilo to dejanje storjeno v trenutku, ki je posvečen bratstvu med ljudmi.

AMERIKA IZREKA SOŽALJE

WASHINGTON — Predsednik Nixon je izrekel globoko sožalje družinam žrtev aten

NORVEŠKA OBOJA

OSLO — Norveški minister športa Bjartmar Gjerdje je obsodil krvavi napad na izraelske športnike. Izjavil je tudi, da bi bilo treba olimpiado prekiniti.

OGORČENJE NA ŠVEDSKEM

STOCKHOLM — Vest iz Münchna je švedska javnost sprejela z ogorčenjem. Vsi časopisi poudarjajo nesmiselnost akcije palestinskih ko-

ANGELJI O USODI MIRU

LONDON — »Times« v uvodniku naglašajo, da so teroristi v Münchnu prizadejali hudo škodo palestinskemu narodu v trenutku, ko razvoj dogodka kaže, da je mir na Blaznem vzhodu bliže kot kdajkoli prej.

ŠPANSKI SPRAŠUJEJO

MADRID — Španski tisk objavlja poročila iz Münchnu. »Nuestro Diario« pa izrazi vprašanje, kako zabudnonemška varnostna služba ni mogla storiti nič, da bi preprečila atentat. Časnik pravi, da je ta tragedija ne uspeh organizatorja.

BELGIJCI O PALESTINCIN

BRUSELJ — Belgijski tisk soglasno obsoja atentat v Münchnu. »Soir« piše, da so Palestinci odgovorni za ta dogodek ne glede na njihove razloge, da se smatrajo kot žrtve.

GROZE IN STRAHU ZVRHANE URE TRAGEDIJE V MÜNCHNU

Dokončna bilanca tragedije, ki se je začela ob pol petih zjutraj, ko je pet teroristov ubilo dva člana izraelske športne ekipe v olimpijski vasi v Münchnu, je 18 žrtev, med njimi je 11 Izraelcev, en policaj, pilot in petero Palestincev

04,30 TERORISTI NA OGRAJI

Zahodnonemške snafike in neki poštni uslužbenec spustijo petero ljudi, obloženih v trenirke, kako plezajo čez ograjo blizu vhodnih vrat v olimpijsko vas v Münchnu. Nemarci imajo pri sebi tudi športne torbe. Očitno se nameravajo prijaviti na tekmo, ki jo bodo igrali v bližnji prihodnosti. V bližini vasi, kjer je nastanjen izraelski olimpijski reprezentanec, iz športnih torb pritečejo brzostrelke.

05,00 PRVE ŽRTVE

Skoki kuhinjske okno v prvem nadstropju zgradbe nemškega televizijskega centra prileti krogla, izstreljena iz oddaljenosti kakih 300 metrov na tistem mestu v olimpijski vasi, kjer stanuje izraelska športna reprezentanca. Tu si sledijo še naslednji strel. Smrtno zadeta sta trener izraelskih rokoborcev Moše Weinberg in dvajsetletni Joze Romano. V čast atentata je predsednik organizacijskega komiteja Willi Daume v svojem uradu v Saarski ulici, zahodnonemški kancler Willi Brandt, ki je ves čas spremljal potek olimpijade, pa v Kiehu, kjer si je hotel ogledati jedrino regato in se sestati z britanskim premierom Edwardom Heathom.

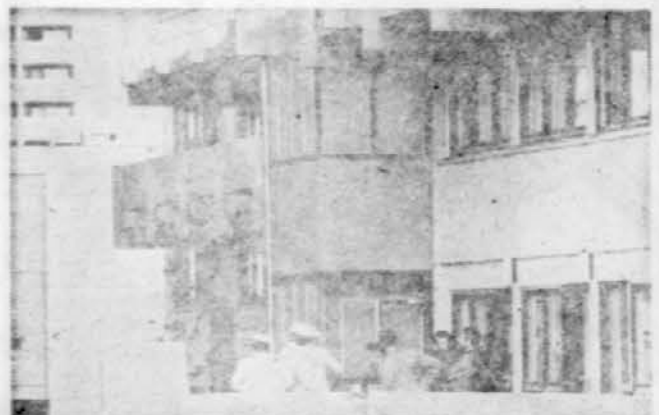
05,20 TRISTO POLICAJEV

Policija je o atentatu obveščena in se nemudoma napoti proti kraju dogodka. Tristo policajev zasede dohode v vas in obkroži zgradbo, v kateri so Izraelci, poleg njih pa tudi športniki iz Hongkonga in Urugvaja. Medtem strahujejo atentatorji trinaest izraelskih športnikov in funkcionarjev (od tega dva smrtno zadeta). K zgradbi pripelje vozilo Rdečega križa, da bi odpeljalo ranjene, vendar bolničarjem ne dovolijo vstopiti, češ da bodo atentatorji še sami poskrbeli za ranjene.

06,00 PRIHITE FUNKCIONARJI

Načelnik münchenske policije Schreiber, ki ima skrbi za varnost na olimpijskih igrah, pride osebo vodit akcijo policije. Kmalu zatem se na kraju atentata pojavita tudi predsednik organizacijskega komiteja Daume in zupan olimpijske vasi Tröger.

Daume je takoj, ko so ga obvestili o dogodku, poklical člana MOK Egiptčan Tunija in ga seznanil s tragedijo, nato pa je odšel v spremstvu zahodnonemškega notranjega ministra Genscherja in bavarskega notranjega ministra Merka v olimpijsko vas, kjer so sestavili več delovnih skupin: edrarske (zahodnonemski funkcionarji), športne (olimpijski funkcionarji), izraelske in arabske (tako Egiptčani kot drugi Arabci so vseskozi sodelovali s organizatorji).

FUNKCIONARJI PRIHITE NAVSEZGODAJ: takoj, ko so izvedeli za atentat, so pred zgradbo, kjer so bili palestinski teroristi z izraelskimi talci, prihiteli olimpijski in zahodnonemški funkcionarji. Na sliki funkcionarji pred zgradbo. Foto: Selhaus

07,00 TERORIST NA OKNU

Eden izmed teroristov se prvič počenja na oknu: obrusit je podnil, na sobi ima rdeč pulover in svetle hlače. Uro kasneje se atentatorji predstavijo. Prvič, da so člani neke palestinske gverilske skupine in da postavljajo naslednji ultimatum: do 12. ure bodo talce izpustili, če izraelske oblasti izpustijo iz zaporov 250 njihovih rojakov. Kmalu zatem se po telefonu oglasi eden izmed članov izraelske ekipe, vendar pa policija neče dati drugih podatkov. Zahodnonemška vlada je prek svojega predstavnika Ahiera izrazil svoj gnev nad atentatom. Izraelska vlada pa se je še danes sestala na izredni seji in zahtevala prekinitve olimpijade.

09,00 SVET SE PRVIČ ZGROZI

V olimpijsko vas se nagnejo že več tisoč policajev. V svet gredo prve vesti o atentatu: Reuter prenese izjavo zahodnonemške policije, da je bil v olimpijski vasi v Münchnu ubit en član izraelske ekipe, ki da ga je ubil neki Palestinec, potem ko je skriljal vdri v športno naselje. Ta Palestinec naj bi bil držal kot talca še petero članov izraelske ekipe, vendar pa policija neče dati drugih podatkov. Zahodnonemška vlada je prek svojega predstavnika Ahiera izrazil svoj gnev nad atentatom. Izraelska vlada pa se je še danes sestala na izredni seji in zahtevala prekinitve olimpijade.

09,35 PRVI LISTEK

Teroristi vržejo skoki okno listek, na katerem je seznam imen 250 Palestincev, katerih izpustitev iz izraelskih zaporov zahtevajo v zameno za talce. Če zahtevi ne ugodijo, bodo talce postrelili. Centralni informativni urad palestinske organizacije v Bejrutu sporoči, da jim o atentatu ni ničesar znano. AFP sporoči, da je zahodnonemška

PRVO ŽRTEV ODNESEJO V KRSTI: teroristi so že kmalu po vdoru ubili trenerja izraelskih rokoborcev Weinberga, ki ga odnašajo v krsti iz zgradbe, v kateri je pet teroristov in ostalih deset talcev. Foto: Selhaus

policija obkroži zgradbo, v kateri pet atentatorjev drži 13 izraelskih talcev, in da se s teroristi, ki so oboroženi z brzostrelkami, pogaja. Prva tekmovalna odprava.

10,00 ODBITA ZAMENJAVA

Zahodnonemške oblasti ponudijo atentatorjem v zameno za izraelske talce domače funkcionarje, vendar je ta ponudba zavrnjena. Atentatorji prav tako ne marajo sprejeti ponujenega denarja. Willi Brandt skliče izredno sejo zahodnonemške vlade, obsodi morilce in izrazi sožalje zaradi dveh žrtev — naknadno namreč sporoči, da je bil poleg trenerja rokoborcev ubit še en član izraelske reprezentance. Dopisnik egiptovske agencije MENA v Bonnu trdi, da so atentatorji člani ekstremistične organizacije »Crni septembra«, kar neuradno potrdi tudi v Bejrutu. Dobitnik sedmih kolajm v plavanju, ameriški Zid Mark Spitz izjavi, da ga je strah in da potrebuje policijsko zaščito, ki mu jo dodelijo čez 20 minut.

10,30 REŠILCA ODPELJETA

Policija zasede letališče pri Münchnu, vendar letala, s katerim hodejo atentatorji skupaj s talci odleteti v neko arabsko državo, ni od nikoder. Iz olimpijske vasi odpeljeta v vsej naglici dva rešilca. Na Marienplatzu v Münchnu se nagne množica ljudi. Usoda olimpijskih iger je še negotova.

11,00 TISKOVNA KONFERENCA

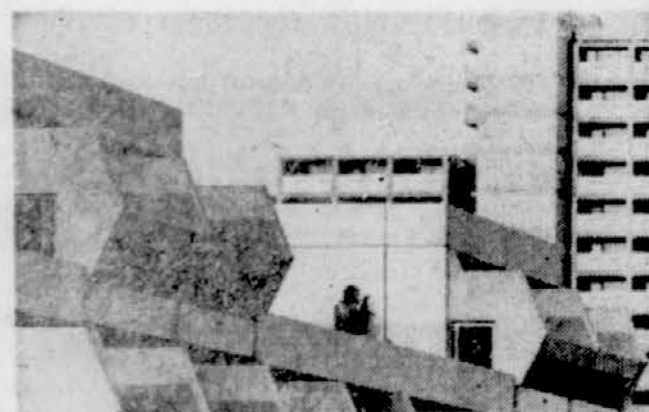
Načelnik münchenske policije Schreiber na tiskovni konferenci sporoči, da so palestinski atentatorji ubili izraelskega trenerja, ranili pa nekega člana izraelske reprezentance. Vendar še krožijo trditve, da je tudi drugi podlegel. Število atentatorjev in talcev še ni znano. Atentatorji postavijo nov rok za ultimatum, ob 13. uri. V olimpijski vasi pride do spontanе demonstracije židovskih ljudi. Palestinski predstavnik v Londonu ostro obsodi atentat in izjavi, da »Crni septembra« ni v sklopu PLO.

12,00 MATERINE SOLZE

Iz olimpijskega tiskovnega urada govori po telefonu z Daumejem mati ustrujenega trenerja Weinberga, ki se nato odpelje v kliniko, kjer leži njen ubiti sin. Notranji minister Genscher in policijski načelnik Schreiber se pogovarjata z ateti, ki se sklanjajo skozi okno hiše števil 7 v Ulici Connolly. Obliati so še vedno po telefonu v stiku s atentatorji, ki jih Schreiber označuje za egiptovske revolucionarje. Po telefonu govori dva od njih. Voda egiptovske olimpijske ekipe Safia ostro obsodi atentatorje in pravi, da bo to storilo tudi celotno egiptovsko ljudstvo.

13,00 TRETJI ULTIMAT

Iskalec se je drugi ultimatum, ki so ga postavili atentatorji. Podaljšajo ga do 17. ure. Dvojce oklepnih policajskih vozil odpelje iz olimpijske vasi. Atentatorji so zagrožili, da bodo postrelili vse talce, če oklepni ostane. Razširijo se prve govorice, da sta oklepni odpeljala s sabo prvo skupino teroristov in atentatorjev. Bonško dopisnikovo MENA sporoči pet zahtev atentatorjev: po prvi naj bi Izrael izpustil 200 palestinskih zapornikov, ostale štiri pa opisujejo podrobnosti zamenjave talcev za Palestince. Talce bi odpeljali v neko arabsko državo, atentatorjem pa naj bi omogočili varen odhod iz ZR Nemčije. Po četrti točki ultimata bi vse talce postrelili, če se policija ne bo ravnala po ukazih, skriv pa bo samo Izrael.

MOŽ NA STREHI: obložen v pisane srajce so na streho sosednje zgradbe splezali trije možje z avtomatskim orožjem, ki so opazovali dogajanje v izraelskem stanovanjskem bloku. Na sliki je eden izmed teh treh mož. Foto: Selhaus

13,30 TRIJE MOŽJE NA STREHI

Trije možje v pisanih srajcah splezajo na streho stavbe, od koder se je dalo opazovati zadnjo stran stanovanjskega bloka Izraelcev. Na strehi namestijo avtomatsko orožje in se skrijejo. Schreiber se popravi: napadalci niso Egiptčani, kot je rekel prej, ampak Palestinci. Zasedajo vodje vseh olimpijskih ekip in razpravljajo o nadaljnji usodi iger. Omenjajo možnost prekinitve. To zahtevajo tudi demonstranti, ki nosijo napis: »Stop the Games« (Končajte igre!). Kancler Brandt pristane na münchenskem letališču in se s helikopterjem odpelje v olimpijsko vas.

15,12 DRUGI LISTEK

V televizijski center pride listek, na katerem atentatorji sporočajo, da bodo TV zgradbo pogrnili v zrak, če ne preneha s oddajami, ki obsojajo atentatorje. Voda centra izjavi: »Oddajamo napreje!« Kmalu zatem pristane na trati za izraelskim blokom helikopter. Vsem se na sosednji stavbi pojavijo spet trije v pisane srajce obločeni možje in opazujejo zadnjo stran izraelskega bloka, kjer pa se očitno ne dogaja nič. MOK sporoči, da so olimpijske igre prekinjene za 24 ur in napove žalno slovesnost v spomin žrtev za 10. uro naslednjega dne. Zvečer bo MOK odločil o dokončni usodi olimpijskih iger.

POGAJANJA S TERORISTI: funkcionar olimpijskega komiteja se pogaja s enim izmed maskiranih teroristov v zgradbi, kjer so skriti še drugi Palestinci z izraelskimi talci. Telefot: UPI

15,44 ATENTATOR-INŽENIR

Policija sve za ime vodje teroristov: je diplomirani inženir, ki je študiral v ZRN in je od začetka olimpijskih iger delal v kuhinji olimpijske vasi. Z njim je tudi njegov brat. Olimpijski tiskovni predstavnik izjavi: »Dokazali smo, da je olimpijska ideja močnejša od terorja in slovinale Izrael novega ultimata atentatorjev je vse bliže. Razširijo se govorice, da so atentatorji zagrožili, da bodo po izteku roka vsako drugo uro ubili po enega talca. V olimpijski vasi zavladala panika.

OKLEPNIK ODHAJA: potem ko so teroristi zagrožili, da pobijejo vse izraelske talce, če se ne umaknejo dva policijska oklepni pred hišo, so jima ukasali, naj se umaknejo. Na sliki eden izmed oklepnikov. Telefot: UPI

17,00 ROK SE IZTEKA

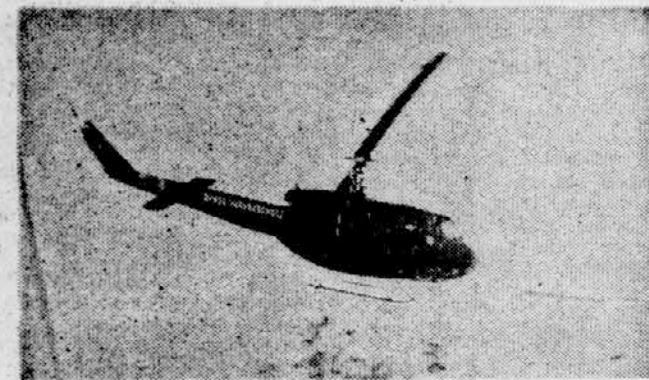
Rok se je iztekel, na da bi se zgodilo kaj dramatičnega. Tudi ob 17. uri sta v zgradbo, kjer so atentatorji in njihovi talci, stopila notranji minister Genscher in zupan olimpijske vasi Tröger: prišla sta se pogovarjati s teroristi. Sledijo ure dramatičnega čakanja na rezultate teh pogajanj. Policija je še naprej zelo skopa in zastrana v informacijah.

20,30 BOEING PRISTANE

Na letališču Fürstenfeldbruck pri Münchnu pristane boeing 727 zahodnonemške letalske družbe Lufthansa. Atentatorji so postavili nov ultimativni rok, ki se izteče ob 21. uri. Ravno ob tej uri skliče Daume tiskovno konferenco. O poteku pogajanj s teroristi ni hotel povedati dosti, ker so teroristi po radiu najverjetneje poslušali prenos konferencie. Daume pove, da je talcev devet in da so se s teroristi pogajale številne delegacije, med njimi tudi nizkijski veleposlanik in dva Egiptčana.

21,15 ZAČETEK TRAGEDIJE

Pogajanja prehajajo v zaključno fazo, in zgradbo pride terorist s klobukom na glavi, ki tekoče govori nemško s pogajalci pred vrati. Uro zatem pride iz hiše pet Palestincev v spremstvu štirih talcev, vstopijo v avtobus, ki stoji pred zgradbo, in se odpeljejo do improviziranega vzhajšča, kjer čakata dva helikopterja. Helikopterja odletata proti letališču, kjer že čaka boeing, za njim pa prileti še tretji helikopter vrste Sikorsky. Takoj po pristanku izstopita iz helikopterja dva oborožena komandos in odideta proti boeingu, ki ga pregledata in se vrnejo. Tedaj izsto-

HELIKOPTER S TALCI IN ATENTATORJI: ob devetih zvečer je iz olimpijske vasi poletel proti letališču pri Münchnu helikopter s teroristi in njihovimi talci. Za njima sta odletela še dva. Začetek tragedije. Foto: Selhaus

pjo iz helikopterja še drugi trije komandos, skupaj s talci. Vsa skupina stopa v popolni temi proti reaktivnemu potniškemu letalu.

22,45 STRELI NA LETALIŠČU

Medtem ko stopajo teroristi skupaj s talci proti boeingu, počijo strel. Oostrelci zahodnonemške vojske, ki so skriti za letalom, streljajo na teroriste, ki na ogenj odgovorijo. Minuto pred polnočjo pride novo sporočilo policije, češ da so štirje teroristi mrtvi, peti pa je na begu. Trije teroristi naj bi bili smrtno ranjeni med streljanjem, četrti pa je napravil samomor tako, da je v roki aktiviral bombo. Uradni predstavnik za tisk Klein izjavi, da vsa poročila, ki prihajajo z letališča, temeljijo zgolj na domnevah, manjšinega pa da še ni nič. Rekel pa je, da so novice o tem, da so vsi talci zdravi in živi, »spreved optimistične«.

00,20 NASPROTUJOČE SI VESTI

V uri po atentatu so si sledile povsem nasprotujoče si novice. Kmalu pred polnočjo je policija sporočila, da so trije teroristi sbežali s smeri avtomobilske ceste proti Stutgartu in opornici avtomobiliste, naj ne ustavijo nikomur. Po drugih vesteh je streljanje trajalo osem minut, nakar je betonsko ploščad zalila jarka svetloba letaliških barometrov. Ni se še vedelo, koliko je ubitih, koliko je ranjenih, ker je policija molčala. Pobeglega terorista lačajo. Sporočijo, da je bil ubit tudi en policaj. Predstavniki organizacijskega komiteja sporoči, da so bili trije atentatorji med vdorom v izraelski blok ranjeni z nočem in da je ranjenec policija odkrila v zgradbi potem, ko so drugi atentatorji skupaj s talci odšli na letališče.

01,00 ŽRTEV JE BILO VEČ

Ob enih ponoči predstavnik za tisk Klein izjavi, da so bila prejšnja poročila o žrtvah smorda preveč optimistična in da najbrž izraelski talci niso vsi živi in zdravi. Še dve uri po spopadu policije s teroristi je bilo na letališču slišati strel, nakar je na letališče prišlo 20 oklepnikov. Malo pred drugo uro sporoči, da je spopad končan, da so ušli dva živa atentatorja in da eden izmed helikopterjev gori. Šele ob štirih sporočijo, da so teroristi ubili vseh devet Izraelcev, ki so jih imeli za talce. Ubit je bil tudi en policaj in štirje teroristi. Vseh skupaj je bore šestnaest mrtvih, od tega 11 Izraelcev, sporoče uradno ob treh. Še vedno pa ni znano, kaj je z atentatorjem, ki je na begu. Bavski minister Merk pravi, da je majhna možnost, da je eden izmed talcev morda zbežal morilec.

09,15 BILANCA ZLOČINA

Na začetku dopoldneva se ni točno znano število žrtev, in tudi ne, kako se je zločin zgodil. Po neuradnih informacijah je do streljanja prišlo v hipu, ko so se teroristi na letališču nekoliko oddaljili od talcev, da bi si ogledali letalo, ki naj bi jih odpeljal v Tunizijo. Ni znano, kdo je prvi ustrelil, vendar kaže, da policaji, ki so mislili, da je to zanje priložnost in da talci niso v nevarnosti. Po prvem strelu je prišlo do vsesplošnega streljanja, eden od teroristov pa je vrzel bombo v helikopter, pri čemer je bil ubit pilot. Tiskovni predstavnik Klein trdi, da so prvi ustrelili teroristi, ki so streljali na talce, potem ko so si ogledali boeing. Talci da so bili še vedno v helikopterjih, teroristi pa so jih ubili, ker so že vedeli, da Izrael ne bo izpustil 200 zaprtih Palestincev: zato so teroristi hoteli po uboju talcev zbežati sami z letalom. To je zahodnonemška uradna verzija, vendar vse kaže, da so policaji res streljali prvi. Šele opoldne je bila znana dokončna bilanca zločina: mrtvih je 18, od tega 11 članov izraelske ekipe, en policaj, pilot helikopterja in pet teroristov (eden je s ročno bombo pogrel v zrak sebe in helikopter). Odkrilo se je poljeja skrbno pripravljena na dokončni obračun s teroristi na letališču, vendar pa je s tem, da je začela streljati, povzročila pravi pokol.

TRAGEDIJA JE KONČANA: uničen helikopter na letališču po končani tragediji. Policaji so odprli ogenj. Ubili so štiri teroriste in devet njihovih talcev, policaj in pilot helikopterja. Telefot: UPI

Skupina sejalcev groze

Palestinska teroristična skupina »Crni septembra« je nastala proti koncu leta 1970. Za ime si je izbrala tisti črni palestinski september tega leta, ko je vojska jordanjskega kralja Husaina premagala v krvavih spopadih kakih 20.000 oboroženih palestinskih komandosov, ki so se nahajali v Jordaniji, okoli Adžlana, Džeraša in drugih krajih na severu dežele. Menijo, da šteje ta skupina kakih 500 pripadnikov, ki so sklenili maščevati, pa naj velja, kar hoče, smrti tovarišev. Sestavili so nekakšen »crni seznam« imen ljudi, ki jih dolže za pokol nad Palestinci in ki so jih zaradi tega vnaprej obsodili na smrt. Na čelu dolgega seznama je kralj Husajn, takoj za njim pa nekdanji jordanjski premier Vassil Tel: tega so novembra lani ubili štirje člani »Crnega septembra« na stopnicah hotela Sheraton v Kairu.

Ob Telovem uboju je svet prvič slišal za skupino »Crni septembra«. Eden izmed atentatorjev se je potem, ko je v Teli izstrelil devet krogel, sklonil nad truplo in pil iz mlake krvi, nato pa je izjavil, da je »ponosen in da je premiera poprej zasledoval šest mesecev. Ob tem uboju so teroristi zagrožili, da bodo svoj »crni seznam« razširili tudi na nekatere Egiptčane, če bi atentatorje obsodili na smrt.

Prvi človek v tej skupini je bil nekdanji poveljnik palestinskih čet na severu Jordanije Abu Ijad Bil. Je tudi v vodstvu Fataha in je v spopadu z jordanjsko vojsko padel. Vendar pa je skupina klub temu nadaljevala s svojim sejanjem groze. Drugič po atentatu na Teli je svet slišal za »Crni septembra« 8. maja letos, ko so teroristi ugrabili letalo belgijske družbe Sabena na letališču v Tel Avivu in zahtevali izpustitev vseh Palestincev. Tedaj je izraelska vojska s prevaro vdrla v letalo in dva terorista ubila, dve dekleti pa ujela.

Za tem atentatom je konec maja sledil pokol na telavivskem letališču Lod, ko so trije japonski teroristi v letališki zgradbi s strojnimi in bombami pobili 28 ljudi. Ubila sta bila tudi dva terorista, medtem ko so tretjega ujeli. Japonci so bili člani ekstremistične skupine »Zdržena rdeča vojska«, in so bili povezani s skupino »Crni septembra«. Menda jih je ta skupina palčala, da masčujejo smrt prejšnjega belgijskega letala ubitih atentatorjev.

Pripadnikom skupine »Crni septembra« pripisujejo še številne druge teroristične akcije, ne le v Izraelu, ampak tudi drugod po svetu. Tako so, kot trdijo, ugrabili še celo vrsto letal, v zrak so pogrnili nekaj tovarn v Zahodni Nemčiji in na nizozemskem letališču, kjer so tovarne z orožjem ukradli Izraelu, sami pa so priznali, da so povzročili nedavno eksplozijo naftnih zbiralnikov v Dolini pri Trstu. Tudi tista dva Arabca, ki sta dvema angleškima turistkama nedavno v Rimu podtaknila gramofon z vrajeno tempirano bombo, ki je eksplodirala kmalu po vletu izraelskega letala z rimskega letališča (k sreči ni prišlo do žrtev — letalo se je srečno vrnilo v Rim), sta bila člana teroristične palestinske skupine »Crni septembra«. In seznam njihovih terorističnih akcij s tem še nikakor ni pri kraju...

»Oko za oko, zob za zob« to je njihovo geslo v pobujanju vseh, ki jih imajo za »osovnike palestinke revolucije«. Toda palestinska revolucija se čedalje bolj od njih ograjuje. Njeni voditelji se vse bolj zavedajo, da takšne nečloveške metode, kakršne uporablja skupina »Crni septembra«, predstavljajo »vprvi vrsti atentat na njih same, na bistvo osvobodilne boje na njihova prizadevanja, da bi si pridobili razumevanje človeštva za tragedijo brezdomnega in brezpravnega palestinskega ljudstva. Zato zdaj nekateri v vodstvu palestinske osvobodilne organizacije označujejo člane skupine »Crni septembra« za »plaplance v službi imperialistično-cionističnih interesov«.

Nedvomno pa je treba omeniti, da so v marsikem za delovanje skupine »Crni septembra« krivi tudi sami voditelji gibanja, ki jim v njihovem neinem prizadevanju za enotnost vseh palestinskih organizacij (ob pokolu septembra 1970 jih je bilo enajst, zdaj pa jih je še šest večjih) ni uspelo v lastnih vrstah odstraniti ljudi, ki škodujejo nalogam in ciljem revolucije.

Pisma bralcev

Zdravniki in predlog za novi pokojninski zakon

Upokojeni zdravniki ki se naprej opravljajo zdravniško službo, v veliki meri ko, ristično skupnosti, predsem pa bolnemu občani. Z dolgoletnimi izkušnjami nudimo bolniku tso pomoč, ki jo je bil še doslej od nas deležen. S tem pa tudi se naprej v precejšnji meri pripomoremo, da so vrste v čakalnicah krajše in da je čakalni čas za bolnika manjši.

Vse te naše pomoči pa bo po 31. XII. 1972 konec, ker so predlagali za novi pokojninski zakon tako neizkušenjsko prirojenci, da nam bo vsako nadaljnje delo onemogočeno, dastravno zdravnikov manjka. Našega odgovornega, trdega dela vendar ne moremo opravljati zastonj ali te ne moremo plačilo.

Ako bo sresničena tudi naša boljša različica predloga novega pokojninskega zakona, bo odslužena trdna veja zdravstvene pomoči, ki jo nudimo upokojeni zdravniški službi. Vse to zdravstveni službi bo še bolj široka, pomembnejše zdravnikov bo še bolj občutno.

Upokojeni, ki se naprej opravljajo svoje redno delo, za dneve obolavosti in odsotnosti ne dobivamo ne plačila ne hranjenja. Kako hoče pokojninski zakon, ki namarava črtati del pokojninskih prejemkov, pravilno urediti to težko rešljivo vprašanje? Upokojeni zdravnik, ki se opravi svojo službo, bi izgubil tako za dneve obolavosti svojo plačo in pokojnino. Takoga tveganja si pač nihče ne bo naprtil!

Zivimo še vedno v izjemnem času in vsako pomankanje je pač treba izpolniti. Zato ni v prid skupnosti in zlasti ne v korist ljudskega zdravja uveljaviti zakon, ki bo v znatni meri v škodo bolnemu Slovence. Socialno razlikovanje gor ali dol, ne amajšjane še tako okrnjene zdravstvene službe.

Socialno razlikovanje je treba urejati v dnevni dojetnosti. Zato naj bi tudi upokojenim zdravnikom pri merno obdržali njihove prejemke, ako se naprej delajo. Končno, zakon bi jemal del pokojninske upokojenecem, in to ne glede na stroko, aktivni uslužbenec pa bo moral in smel delati nadure, ker nekdaj bo moral delo opraviti. S takim ravnanjem socialnega razlikovanja ne bomo ura. unocisili, pač pa v zdravstvu občutno škodovali bolniku in še bolj napolniti še tako polne čakalnice.

Pokojnina je renta od že opravljenega življenjskega dela in mora ostati za vse neokrnjena. Prej je treba dobro premisliti in ne uskončiti nekaj, kar bo škodovalo splošnosti in zlasti bolniku.

Prim. dr. CIRIL POREKAR, Maribor

Ze tri mesece in pol

V maju je odpovedal agreat v našem hladilniku »Himot, tedniku podjetja EM v Mariboru. Dne 16. maja sem prijavil okvaro servisni delavci Gradilisce na Rimski cesti v Ljubljani. Ker nisem dobil odgovora, sem 22. junija okvaro prijavil podjetju, ki je hladilnik izdelalo. Ze 26. junija so mi odgovorili, da so odstopili mojo reklamacijo »Gradilisce v Ljubljani.

Po mesecu čakanja sem izvedel, da agreatov do tedaj niso imeli, sedaj pa bodo agreat v najkrajšem času zamenjali.

Zel se do danes to še ni zgodilo, že tri mesece in pol torej čakam na popravilo hladilnika.

Ne bom povoril o fezi in kako sem hladilnik v največji vročini pogrejal, rad pa bi vprašal podjetje »Primate ali pa »Ema iz Maribora, kakšno dolžnost čutila do svojih kupcev?

UROS KRZ, V. SVETINE 20, JESENICE.

Popravek

V pismu »Za vse lepo, hvala, ki je bilo objavljeno v večerški rubriki »Pisma bralcev«, je nastala napaka: piski sbor se imenuje »Zarja«, ne pa »Gorje«. Prosimo, da nam napako naša bralka Mary Bozich, pa tudi drugi bralci rubrike oprostite.

Odgovori

na vprašanja

Odpoved dediščini

Z. O. B. — Vaša mati je lastnica manjšega kmetijskega posestva. Ker bi v primeru njene smrti dohodek od kmetijstva, ki se šteje na vaša dediščina, izplačevali tako pravico do otroškega dodatka, nočete dedovati po njej. Ali se lahko že za materinega življenja odpovedate dedovanju po njej?

ODGOVOR: Takšna odpoved dediščini oziroma dedni pravici je možna, ker se lahko po določbah 149. člena zakona o dedovanju izjema od odpovedi dediščini pred uvedbo dedovanja (pred zapustniško smrtjo) potome, ki bi mu šla dediščina, sporazumno s prednikom. Tak sporazum je mora biti sestavljen v pisni obliki, sodnik pa ga mora overiti.

Odpoved stanovanjske pogodbe

B. A. — Lj. Pred šestimi leti ste kupili hišo. Stanovanje v prvem nadstropju za sedaj stranska, katere mnenje je nemški državljani, ki v Nemčiji tudi stalno prebiva. Stranka pre vsako leto za 4 do 7 mesecev v Nemčijo. Tedaj je stanovanje prazno. Zanima vas, ali lahko straniki odpovedate stanovanjsko pogodbo?

ODGOVOR: Na podlagi 3. odstavka 61. člena zakona o stanovanjskih razmerjih je mogoče odpovedati stanovanjsko pogodbo imetniku stanovanjske pravice, če so oni in družinski člani njegovega gospodinjstva, ki so z njim skupaj stanovali, nehali uporabljati stanovanje in več kot eno leto brez presledka niso več stanovali v njem, ker so ta čas živeli v tujini. Glede na tako določbo zakona vam sodna odpoved stanovanja po našem mnenju ne bo uspeša.

Vabilo

Naše bralce obveščamo, da bomo v sobotni prilogi Dela spet začeli objavljati Poštni predal 29 oziroma odmeve na razne članke in dogodke v našem življenju. Zato vas vabimo, da se, po počitnicah, spet ogledate s svojimi mnenji oziroma stališči o problemih, ki vas zanimajo, in predlagate, kako bi jih reševali.

UREDNIŠTVO

KUPON za pravno posvetovalnico »Dela«

Del podražitev je neupravičen

V povečanju cen od decembra za 6,8% je za 1,5% neupravičeno zvišanih cen — Realni OD so večji za 4% OD NASEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 6. sept. Generalni direktor zveznega zavoda za statistiko Ibrahim Latić je na današnji redni tiskovni konferenci sporočil, da so bile v avgustu cene proizvajalcev industrijskih izdelkov v primerjavi s julijem večje 1,1 odst., cene na drobno za 0,4 odst., gostinske storitve za 4,6 odst., indeks življenjskih stroškov v avgustu pa je bil nižji za 0,3 odstotka.

Na tiskovni konferenci je generalni direktor zveznega zavoda za cene Vjekoslav Lacić povedal, da skupno povečanje indeksa cen v avgustu v primerjavi s decembrom lani v višini 6,8 odstotka povzroča zaskrbljenost, ker je v tem odstotku od 6,8 odstotka neupravičen povečanih cen za 1,5 odstotka. Direktor zveznega zavoda za cene je navedel podatke, da je omenjeno povečanje cen neupravičeno predvsem pri proizvajalcih gradbenega materiala, nekovi, lesni izdelkih, industriji papirja, tobaka in gume. »Skribi nas, da se predpisi o cenah neupravičeno in še naprej kršijo,« je med drugim dejal Lacić.

Na tiskovni konferenci so zatem povedali, da navedeno povečanje cen od decembra lani do avgusta letos ni takšno, kot je to predvideno v resoluciji zvezne skupščine o temeljnih družbenogospodarskih politikah za to leto.

Augusta so cene najbolj povečali črna metalurgija, in sicer za 7,1 odstotka, proizvodnja in predelava nekovi za 6,3 odstotka, kemijska industrija za 1,7 odstotka, industrija papirja za 1,3 odstotka in barvna metalurgija za 1,2 odstotka. V osemih mesecih letos je raven cen proizvajalcev industrijskih izdelkov v primerjavi s enakim obdobjem lani, višja za 11,5 odstotka.

Direktor zveznega zavoda za statistiko je nato sporočil, da

Manjši primanjkljaj

BEOGRAD, 6. sept. Ibrahim Latić je danes sporočil tudi nepopolne podatke o zunanjetrgovinskih menjavi v avgustu: vrednost izvoza je bila 2640 milijonov dinarjev (1 odstotek manj kot avgusta lani), blaga pa smo uvozili za 4990 milijonov dinarjev, t. j. za približno 6 odstotkov manj kot avgusta lani.

V osemih mesecih letos je vrednost izvoza dosegla 24.260 milijonov dinarjev (2 odstotka več kot v enakem obdobju lani), blaga pa smo uvozili v vrednosti 33.890 milijonov din (okoli 15 odstotkov manj kot lani v tem obdobju). Naš primanjkljaj v menjavi s tujino se je tako do konca avgusta zmanjšal za okoli 10 milijard dinarjev ali za 49 odstotkov.

osebni dohodi zaposlenih v panogah izračunajo, oziroma razliko so vse manjše. Tako je lani razlika v osebnih dohodkih zaposlenih po panogah znašala 64 odstotkov, v sredini tega leta pa se je ta razlika zmanjšala na 41 odstotkov.

ZDRAVKO ILIC

Milijoni čakajo

Trideset milijonov dinarjev za izgradnjo srednješolskega prostora naj bi čimprej začeli uporabljati za ta namen

LJUBLJANA, 6. sept. Republiška izobraževalna skupnost danes ni podpisala pogodbe o uporabi sredstev SR Slovenije za sofinanciranje izgradnje srednjih strokovnih šol. Dokler se nesporazum med to skupnostjo in republikim sekretariatom za finance ne razreši, denarja ne bo mogoče izkoriščati.

Slovenska skupščina je bila letos sklenila dati 30 milijonov sredstev za izgradnjo objektov srednjega strokovnega šolstva, in sicer s pogojem, da drugi zainteresirani v tej državi dobijo republiška izobraževalna skupnost. Vendar so pa nekatere stvari zapisane nekoliko drugače, kot je bil govor v dosedanjih razpravah. O tem je danes razpravljal izvršni odbor republiške

Uspeh naših na razstavi

Predstavniki SEV se pogovarjajo o nakupu naših kontejnerjev

LENINGRAD, 6. sept. (Tanjug) — Predstavniki jugoslovanskega združenja prevoznikov, javnih skladišč in proizvajalcev embalaže so se pogovarjali s predstavniki SEV o prodaji kontejnerjev, ki so jih naša podjetja razstavila na mednarodni razstavi »Kontejner 72« v Leningradu. Tovarna vagonov iz Kijeva in »Vozilac« iz Gorice sta razstavili kontejnerje na prevoz butana in metilnega alkohola ter polprikolice za prevoz kontejnerjev. »Gošac« iz Smederevske Palanke in mariborska »Metalna« pa sta predstavili svoj proizvodnjo s slikami na panojih.

ZK in boj proti deformacijam

Sekretariat CK ZKS o uresničevanju komunikeja izvršnega komiteja CK ZKS o deformacijah v naši družbi

LJUBLJANA, 6. sept. Deformacije v družbi so bile tema razprave na današnji seji sekretariata CK ZK Slovenije. Na njej so začeli obravnavati vprašanje, kako je potekalo uresničevanje komunikeja izvršnega komiteja CK ZKS z dne 27. maja 1968 o nekaterih deformacijah v naši družbi; razpravo o tem bo sekretariat še nadaljeval.

Na seji, ki jo je vodil sekretar ir. Andrej Marinc, je imel uvodno besedo član sekretariata Franc Setine. Obširno je razčlenil pojave oblike in vzroke družbenih deformacij, navedel, kaj je bilo zoper nje že storjeno, kakšno

delo in kolikošno pa je ostalo neopravljeno.

Deformacije, je dejal Setine, hudo ovirajo oblikovanje socialističnih družbenih odnosov. Predvsem pa je huda moralna, čustvena škoda, ki jo ti pojavi povzročijo med ljudmi. Čut ljudi za pravico, ki je s takimi dejanji prizadet in okrnjen. Če družba zoper take pojave ne ukrepa ali ravna polovičarsko, se širi med ljudmi resignacija.

Glavni prispevek načelnega, političnega boja, ki ga je zveza komunistov napovedala deformacijam, je predvsem v tem da je prišlo do politične mobilizacije, do ugodnejšega razpoloženja za ukrepanje proti tem pojavom, je dejal Setine.

Nato je Setine obširneje spregovoril predvsem o političnem kriminalu, korupciji, o deformacijah, ki nastajajo iz stikov med družbenim in zasebnim sektorjem gospodarstva, o deformacijah, ki jih povzroča nepravilnost (podkupnine za plačilo računov, imimo vrstec), dalje o slabi evidenci, o »dvojnih« inventurah, in še nekaterih drugih oblikah pačenja družbenih odnosov.

Da je takih pojavov še toliko, je treba med drugim pripisati predvsem nedefinirani odgovornosti, zelo širokim pooblastilom, ki jih še zmerom imajo posamezniki,

slabo razvitemu samoupravljanju, lokalnim zvezam med vodilnimi ljudmi, ki rabijo za prikrivanje deformacij. Predvsem pa je še zmerom vse premalo razvita notranja kontrola v delovnih organizacijah. V delovnih organizacijah je opaziti pasivnost do odkrivanja kaznivih dejanj zoper družbeno premoženje. Še vedno je dokaj razširjeno mnenje o upravičenosti »družbenokoristnih malverzacij«.

Vzlic določeni napredku so organi inšpekcij, odkrivanja in pregona takšnih dejanj še zmerom kadrovske preslabo zasledeni. Manjka pa tudi usklajenosti pri njihovem delu. Izhoda seveda ne gre iskati v krepitvi državne kontrole, čeprav hkrati ne smemo — kakor do nedavnaj — zapostavljati razvoja in utrjevanja specializiranih služb za odkrivanje družbenih deformacij. Hkrati bi bilo treba zagotoviti, da bodo ta telesa lahko delala neodvisno od raznih pritiskov in intervencij.

Cepprav je uvodni besedi sledila obširna razprava, so jo sklenili še nadaljevati v bližnji prihodnosti.

Sekretariat CK ZKS je razpravljati tudi o gradivu za naslednjo sejo CK, ki bo posvečena predvsem kadroviski politiki.

JOZE SIRCELJ

200 največjih

»Ekonomska politika« je že tretjič zapored objavila seznam 200 največjih podjetij v Jugoslaviji v letu 1971

OD NASEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 6. sept. Danes so predstavnikom tiska razdelili najnovejšo številko posebne izdaje »Ekonomske politike«, ki tretjič zapored objavlja seznam 200 največjih podjetij v Jugoslaviji v letu 1971, ki so razvrščena po višini skupnega dohodka po zaključnih računih.

Med podjetji s področja industrije in rudarstva, kmetijstva in gradbeništva so med prvimi desetimi največjimi podjetji naslednja: na prvem mestu je industrija nafte INA iz Zagreba, njej pa sledijo »Inkoteksa« — združeno podjetje s podjetjem »Centrotekstila« iz Beograda, združeno podjetje »Jugometal« — kombinata za izvoz in uvoz kovin iz Beograda, »Adranbrodo«, združeno podjetje iz Zagreba (z ladjedelnici »S. m. m. maje na Reki, »Split« v Splitu in »Uljanik« v Pulju), na petem mestu pa je rudarsko metalurški kombinat Zenica. Sedaj je »Naftagas« iz Novoga Sada, nato pa sledijo gozdno-industrijsko podjetje »Sipak« iz Sarajeva, združeno elektrogospodarsko podjetje Srbije, zavodi »Črvna zastava« iz Kragujevca so deveti, združeno podjetje »Iskra« iz Kraljeva je deseto.

Med desetimi največjimi trgovinskimi delovnimi organizacijami so štiri iz Slovenije (iz Ljubljane). Na prvem mestu je »Centroprom« iz Beograda, temu sledijo »Agometal« in »Interesport« iz Beograda, »Emetalka«, »Jugotekstil« in »Jugotekstil« iz Ljubljane. Na osmem mestu je »Eriimport« iz Zagreba, na devetem »Investimport« iz Beograda, na desetem pa je »Technometal Makedonija« iz Skopja.

Med desetimi največjimi bankami je Ljubljanska banka tretja. Prva je beogradska, druga pa jugoslovanska investicijska banka.

»Ekonomska politika«, ki je sestavila ta seznam, je nastanjena na več kot 460 straneh. Poudarjajo, da predstavlja 170 največjih delovnih organizacij samo 1,5 odstot

ka skupnega števila podjetij v državi, vendar je teh 170 podjetij lani ustvarilo 40 odstotkov skupnega dohodka vsega gospodarstva, v njih pa je zaposlenih 30 odstotkov skupnega števila zaposlenih. Ko je revija pripravljala seznam, je ugotovila, da je na vodilnih mestih največjih podjetij precej mladih ljudi z akademskimi naslovi in znanstvenimi deli in da podatki o kooperaciji in integraciji med velikimi družbami znanjako prepričanje o zaprtosti gospodarstva in ranjivosti. Avtorji so dalje ugotovili in sporočili, da skoraj vsako od 200 največjih podjetij natančno ve, kaj bo delalo ne le v prihodnjih petih letih, ampak tudi v več letih naprej. Tudi ta ugotovitev zanika trditve, da v gospodarstvu ni načrtovanja.

ZDRAVKO ILIC

Zgodilo se je

7. septembra

Danes je četrtek, 7. september, 251. dan v letu; do konca leta je ostalo še 115 dni. Na današnji dan so se v preteklosti pripetili naslednji pomembnejši dogodki:

- 1963 — Na Cetinju so prvič podelili Njogoševo nagrado za književnost. Dobil jo je Mihajlo Lalić.
- 1958 — Sovjetski premier Nikita Hruščov je izjavil, da bo vsak napad na LR Kitajsko štel kot napad na Sovjetsko zvezo.
- 1950 — Med 7. in 11. septembrom se je pri nas mudila delegacija britanske laburistične stranke.
- 1945 — Ameriški predsednik Harry Truman je na boljni ladji Missouri sprejel listino o japonski kapitulaciji.
- 1943 — Ustanovljena je bila štajerska udarna brigada, ki je dobila ime po narodnem heroju Slavku Simundru.
- 1940 — Nemški bombniki so začeli bombardirati
- 1939 — Nemške čete so zasedle Pomorjansko in Slezijsko.
- 1938 — Sudetski Nemci so pretrgali zveze s češkoslovansko vlado, Francija pa je v poklicala rezerviste.
- 1934 — V Goricanah pri Medvodah je bila 4. pokrajinska konferenca KPS za Slovenijo.
- 1930 — Komunistična partija Italije je po ustreditvi buzoviških žrtve objavila razglas z naslovom: »Proč s fašističnimi rablj! proč z izrednim sodiščem.«
- 1909 — Rodil se je filmski režiser Ella Kazan.
- 1901 — S pekinškim mirom se je končala vstaja bokzarjev.
- 1882 — Brazilija se je odcepila od Portugalske in razglasila neodvisnost.
- 1818 — Rodil se je slovenski pisatelj, pesnik in politik Miroslav Vilhar.
- 1813 — Rojen Emil Korytko, zbiralec slovenskih narodnih pesmi.
- 1812 — Ruska vojska se je začela umikati po bodrodinski bitki. Moskva pa se pripravljala na evakuacijo pred Napoleonovimi četami.

ANDREJ INKREK

Nagrada knjigi

Predsedstvo republiške kulturne skupnosti je sklenilo predlagati ustanovitev nagrade za »knjigo leta«

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik), Jak Koprive (odgovorni urednik), Ante Mahkota (pomočnik glavnega urednika), Vlado Jarc (notranja politika in gospodarstvo), Janez Stanič (zunanja politika), Tit Vidmar (kultura), Miho Rukrajšek, Anton Rupnik (dopisništvo, lokalna kronika), Evgen Bergant (šport), Vojko Černeš (centralna redakcija), Jaka Stular (nedeljska izdaja »Dela«), France Vrečar (sobotna priloga), Božo Savjanc, Olga Radej, Ivan Kranjc (kronika, reportaža)

LJUBLJANA, 6. sept. Pretežni del današnjega zasedanja predsedstva kulturne skupnosti Slovenije je bil posvečen razpravi o osnutku meril za pospeševanje kulturnih dejavnosti v naslednjem letu.

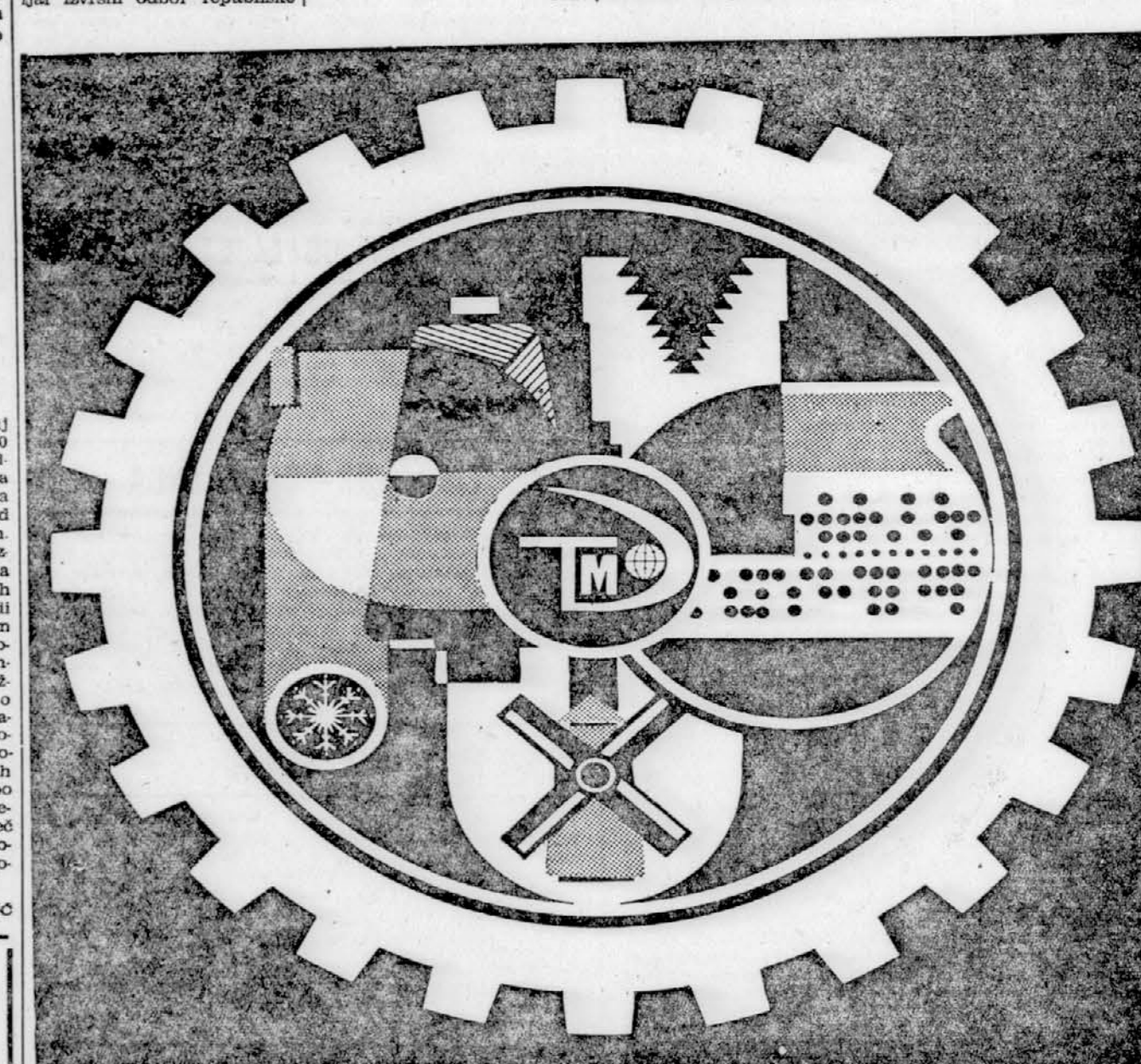
Mimo številnih nadrobnih pripomb k osnutku se je izoblikovalo predvsem to načelno stališče, da je mogoče za zdaj izdelati le načrt za delo republiške kulturne skupnosti v prihodnjem letu, da pa sprito tesnih časovnih terminov ni mogoče začeti z določanjem globalnega nacionalnega kulturnega programa.

Med poglavitnimi novostmi, zapisanimi v osnutku meril, velja posebej poudariti težnjo po neposrednem stikovanju ustvarjalcev samih. Tako naj, na primer, ne bi bila več stimulirana samo institucija, ki določeno izvirno in pomembno stvaritev posreduje javnosti, ampak tudi ustvarjalec sam.

V zvezi s globalnim kulturnim programom je bilo na seji skleniti stališče, naj bi se leta formiral kot dogovor te

meljnih kulturnih skupnosti ter seveda nastal kot sinteza stališč, ki bi se na teh dogovorih verificirala.

Predsedstvo je sklenilo predlagati skupščini slovenske kulturne skupnosti ustanovitve dveh knjižnih nagrad, ki naj bi bili pomembni v celotnem nacionalnem okviru. Gre za nagradi, namenjene skrajšanim letom. Podeljevali naj bi ju za najboljši deli s področja leposlovja in družboslovja slehomo leto na slovenskem knjižnem sejmu. Vsekaj je znano, bo prvi slovenski knjižni sejem med 10. in 17. novembrom letos na ljubljanskem gospodarskem razstavišču. Sejem bo predstavljal slovensko knjigo v zadnjih treh letih. Nagradi za najboljši knjižni bi znašali po milijon starih dinarjev.

ZANIMIVO ZA STROKOVNJAKE

OPREMO IZ ZSSR

za
INDUSTRIJO HLADILNIKOV
kemično industrijo
in industrijo usnja ter obutve

razstavlja na mednarodnem zagrebškem velesejmu
SOVJETSKO ZUNANJETROVINSKO ZDRUŽENJE

TECHMASHEXPORT

Vabimo vas, da obiščete razstveni prostor združenja, kjer se boste lahko posvetovali s strokovnjaki in si ogledali izdelke v obratovanju

V/O

TECHMASHEXPORT

Moskva V-5 330, SSSR, Mosfilmovskaja 35, telex: 256

MEDNARODNA DRUŠČINA PRED POSTOJNSKO JAMO — V Postojnsko jamo se še zmeraj zgrinjajo množice tujih in domačih turistov, ki bodisi končujejo obmorske počitnice ali pa se na morje odpravljajo šele septembra. Redkokateri turist potuje skozi Postojno, ne da bi se vsaj enkrat ustavil in si ogledal jamo.

Foto: J. Zrnec

Obmorski turizem gre v rekordno posezono

Hotelsko-gostinske organizacije lahko z istim številom zaposlenih nudijo manjšemu številu gostov boljše usluge — Zgornji Jadran pa je zabavnejši

REKA, 6. sept. (Tanjug). Zelo prijetno vreme na reško-istrskem območju, ugodne cene penzionskih storitev in atraktiven zabavni program so omogočili, da je turistična posezona v teh krajih startala z rekordnim obiskom — več kot 110.000 turistov. Pričakovati je, da bo turistični promet v septembru in kasneje boljši od doslej rekordnega lani.

Na zgornjem Jadranu je najbolj obiskana poreška riviera, kjer je 25.000 turistov, od tega samo v objektih vodne turistične organizacije »Plava laguna« kar 11.000. Na območju Crikvenice se mudijo 12.000 turistov, na opatijski rivieri pa jih je več kot 10.000. To pomeni, da sta dve tretjini vseh zmogljivosti zasedeni. Zelo dober obisk imajo še Umag, Pula, Rovinj in drugi kraji na zgornjem Jadranu. Gostje na kvarnersko-istrski rivieri so zadovoljni s storitvami. Hotelsko-gostinske

organizacije so namreč obdržale enako število zaposlenih, gostov pa je skoraj za tretjino manj. Zadovoljni so tudi z zabavo. To se zlasti velja za sribiški teden, ki ga imajo prav zdaj v Crikvenici in na katerem se vrstijo številne

priditve, športna tekmovanja in mnoge zabave. Poreška »Plava laguna« vsako soboto in nedeljo organizira tekmovanje turistov v jadranju, tenisu, veslanju in drugih sportnih disciplinah. Dobro zabavo imajo gostje tudi v Uma

gu, v Opatiji pa je v letnem gledališču skoraj vsak dan kakšna prireditev. Od 14. do 17. septembra bodo v Bujah »dnevi grozdja«, v Poreču bo od 21. do 24. septembra tradicionalna prireditev »Zlati delfin«, ki se bo končala z nastopom znanih evropskih festivalov zabavne glasbe, konec meseca pa bo veliko mednarodno tekmovanje lovskih psov.

Avgusta največ prehodov

Italijansko-jugoslovansko mejo prekorčilo 7,3 milijona potnikov

KOPER, 5. sept. — Mejni prehodi na Koprskem in Sežanskem so v minulem avgustu zabeležili rekord v letšnjem prometu. Skupno je tu mejo prekorčilo 7.800.000 potnikov, od tega 4.815.000 s potnimi listi, ostalo pa odpade na maloobsejni promet. Med posameznimi mejnimi prehodi po prometu daleč prednjači škočje in Fernetti. Čeprav so v primerjavi z julijem zabeležili za dober milijon prehodov več, je ta še daleč od števila lanskega poletja.

B. J.

Stavka v tržaški luki

Naperjena proti državnim politikam, ki vodi v pomorsko osamitev Trsta

OD DOPIŠNIKA RTV
TRST, 6. sept. — Stavka pristaniških delavcev je danes ohromila promet v tržaški luki. Zaradi državne politike, ki po njihovem mnenju vodi v postopno pomorsko osamitev Trsta, so sindikalne organizacije CGL, CISL in UIL porzale člane, naj 10 dni namerno zavičujejo izkrcavanje tovarov. Zavičevanje naj bi se posebej prizadevalo državno ladijsko družbo »Sennaree« (v njej je tržaški Lloyd, ženski Italia in Tirrenia ter Adriatica s sedežem v Benetkah), saj sodijo, da prav po njeni zasluzi tržaško pomorstvo gospodari. Če bi se daljša stagnacija in to samo v preteklem letu odpustilo 600 delavcev.

IVO VAJGL

Gozdna modrost še sveža

O njej je v Bohinju govorilo 60 nekdanjih slovenskih gozdnikov

BOHINJ, 6. sept. — Ob koncu preteklega tedna se je v taboru pri Naklovi glavni v Bohinju sešlo 60 bivših članov nekdanje gozdniške organizacije. Srečanje je pokazalo, da so ideje gozdnarstva še vedno sveže, sodobne in aktualne tudi v današnji napredni socialistični družbi, zato jih vključuje v svoj program tudi današnja zveza tabornikov.

Srečanje je bilo posvečeno 70-letnici ustanovitve Lige gozdne modrosti, katere ustvarjatelj je bil ameriški naravoslovec, pisatelj in filozof E. T. Seton ter bližnji 50-letnici ustanovitve slovenske gozdniške organizacije.

C. Z.

Konkurenčni boj

Direktor podjetja TAM inž. Stojan Perhac o pisanju zahodnonemškega časnika Die Zeit, povzeta po Večeru

MARIBOR, 6. sept. (Tanjug). V TAM so si zadnji čas velikokrat zastavljali vprašanje, kako na ta kolektiv vpliva poslovanje zahodnonemškega partnerja Klöckner Humboldt Deutz. Povod za vznemirjenje je bil članek v mariborskem Večeru, povzet v zahodnonemškem časniku Die Zeit, v katerem sta omenjena zahodnonemška firma in njena prihodnost prikazani v dokaj temni luči.

Generalni direktor TAM inženir Stojan Perhac je pred svojim kolektivom dejal, da se zaradi takih člankov ne kaže vznemirjati, češ da so to samo sredstva konkurenega boja.

Inž. Perhac poudarja, da ne namerava nastopati kot odvetnik zahodnonemške firme, vsekakor pa sodi, da je poslovanje podjetja večkrat odvisno tudi od okolščin, na katere ni mogoče vplivati. Ne taj, da je omenjena firma v določenih težavah, zlasti zaradi revnišarje zahodnonemške marke, zaradi česar se je podražila nemška izvozna (Deutz izvažajo čez 40 odstotkov svoje celotne proizvodnje), kakor tudi zaradi ukrepov za omejevanje investicijske izgradnje (stroji in teški tovornjaki za gradbeništvo so pomemben del Deutze proizvodnje).

Vsi proizvajalci tovornjakov v Zahodni Nemčiji imajo slabše poslovne uspehe kot prej, najbolj pa je bil prizadet Deutz (proizvodnja vozil se je zmanjšala celo za 25 odstotkov), gotovo tudi zato, ker je preusmerjal proizvodnjo, meni inž. Perhac.

Deutz je v obdobju 1967—71 povečal proizvodnjo za 65 odstotkov. Zadnjih šest let je investiral 550 milijonov mark. Zdaj je vložil 120 milijonov mark za racionalizacijo in pocenitev proizvodnje. To po Perhacu verjetno najbolj moti konkurenco in jo spodbuja k temu, da firma Deutz napada iz razlogov, ki nimajo s tehniko in ekonomiko nič skupnega.

Perhac je poudaril, da tudi Die Zeit priznava odlične zračne hlajenega motorja, kakršne izdeluje Deutz in ki so jih v ostri konkurenci izbrali za opremo nemške vojske.

Dejstvo, da je proizvodnja firme Deutz v nemških razmerah dražja od proizvodnje konkurenčnih firm, po Perhacu še ne pomeni, da bodo enaka razmerja v stroških proizvodnje nastala tudi v jugoslovanskem okviru.

Betonsko železo - še zlato

Gradbeniki so dobili le 30,3 odst. za letos dodeljene količine

BEograd, 6. sept. (Tanjug) — V 7 mesecih letos so domače tovarne izdelale 297.390 ton betonskega železa, 39 odst. več kot enako obdobje lani, prodale pa so ga za 297.998 ton ali za 28 odst. več kot prvih 7 mesecev lani.

Čeprav se je proizvodnja povečala, ga gradbeniki niso dobili niti toliko, kolikor bi ga morali po že sklenjenih pogodbah. Tovarne so jim poslale komaj 30,3 odst. od količine, za katero so se pogodili za letos.

Novi direktor

BEograd, 6. sept. (Tanjug) — Za novega direktorja inštituta za mednarodno politiko in gospodarstvo je bil imenovan dr. Milan Šahović, znanstveni svetnik in dosedanj upravnik oddelka za mednarodno pravo.

IVO VAJGL

Začetek kraškega tedna

V Velikem Repnu nad Trstom tekmujejo mladi, gostilničarji in dr.

OD DOPIŠNIKA RTV

TRST, 6. sept. — Sinoči je bila na trgu v Velikem Repnu nad Trstom prva množična prireditev letošnjega »Kraškega tedna«, ki ga je pripravila zadruga »Naš Kras« skupaj s poštovovalnimi turističnimi in gostinskimi delavci ter prosvetno-kulturnimi društvi v slovenskih vaseh okoli Trsta. Dve skupini mladih sta pokazali, kako so na Krasu nekoč kmetovali, poteka pa tudi tekmovanje med slovenskimi gostilničarji, ki bodo vse do nedelje nosili na mizo jedi iz tradicionalne slovenske kuhinje. V soboto in nedeljo bo v Velikem Repnu posvetovanje o tem, kako zaščititi kraške gozdove pred požari. Sodelovali bodo slovenski in italijanski strokovnjaki.

26.000 vagonov vina

Toliko naj bi ga v SR Srbiji pridelali iz 65.000 vagonov grozdja

BEograd, 6. septembra (Tanjug) — Upravni odbor poslovnega združenja »Srbija-vino« je oecoli danes, da bodo vinogradi v Srbiji dobro rodili. Pričakujejo, da bodo pridelali približno 65 tisoč vagonov grozdja, ki bo dalo 26.000 vagonov vina.

Popravek

V poročilu s seje republiškega IS, ki smo ga objavili včeraj na 2. strani, se je prišlo napaka. Napisano je, da je izvršni svet sprejel odlok, ki določa, da se prizadejim občanom daje brezobrestno posojilo iz rezervnega sklada SRS... Napisano pa bi moralo biti, da bodo prizadejim občine dobile tako posojilo, kar je na 1. strani v poročilu poročila pravilno napisano. Prosimo, da bi nam neilčno napako oprostili.

J. K.

Še ena „vaba“ Lipice

Kobilarna bo zgradila pokrito jahalno dvorano za 900 gledalcev

LIPICA, 6. sept. — Lipica s svojo kobilarno postaja vse bolj obiskani turistični center v sežanski občini. Ljubitelji konj, njihovo število raste iz leta v leto, vedno rajši prihajajo v ta izredno prijetni kotiček Krasa. V Lipici bodo že letos zgradili pokrito jahalnico s 1200 kvadratnimi metri površine za okrog 900 gledalcev.

Gradnja bodo začeli že ta mesec, do januarja 1973 pa bo povsem nared. Lipiška kobilarna bo tako lahko že za to zimo sklenila številne pogodbe s tujimi jahalnimi klubovi, saj bo z novim objektom gostom lahko zagotovila sto odstotno število jahalnih dni, kar doslej zaradi muhavosti vremena ni bilo mogoče.

D. GRCA

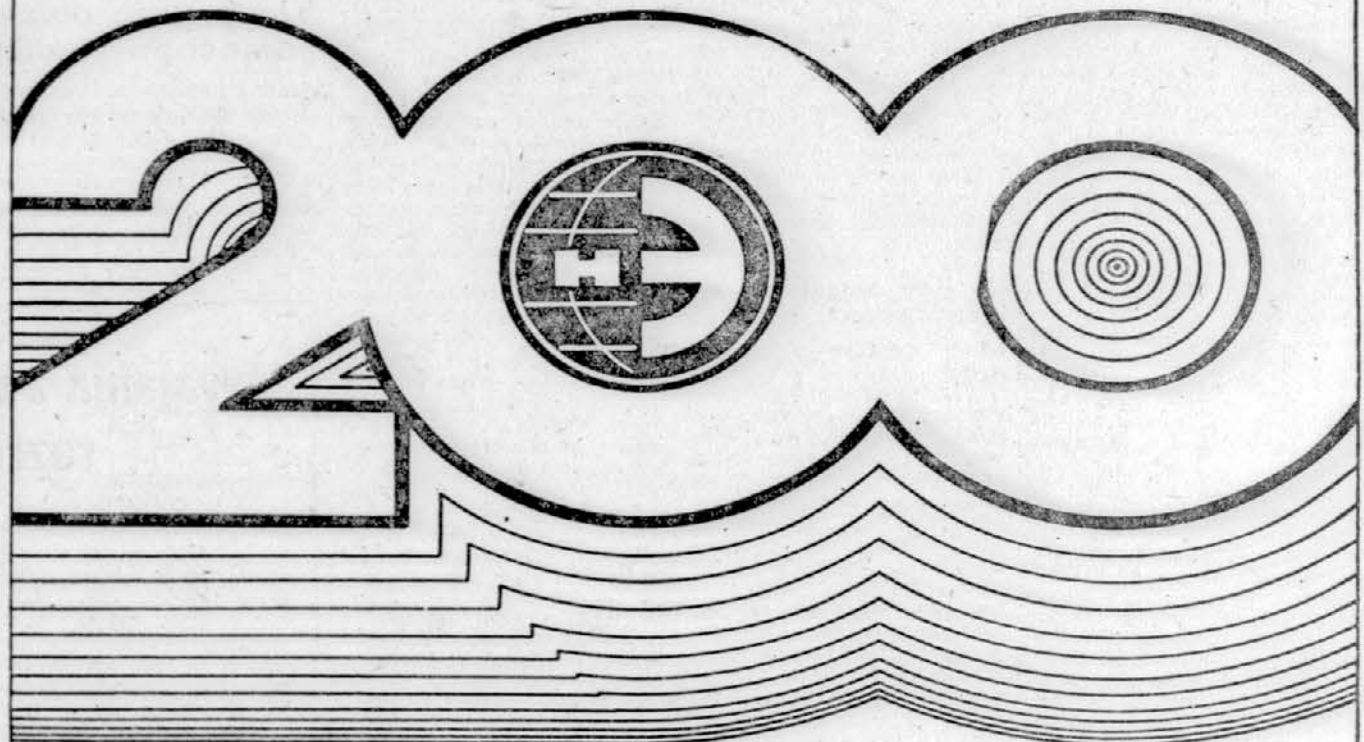
Koprška luka pod planom?

V 8 mesecih pretovorili le 1.264.379 ton blaga — Manj kot lani

KOPER, 6. sept. — Letošnjega plana, po katerem naj bi v koprski luki pretovorili blizu 2,4 milijona ton blaga, skorajda gotovo ne bodo dosegli. V luki so namreč v prvih osmih mesecih pretovorili 1.264.379 ton blaga, od tega je bilo nekaj več kot 445 tisoč ton tekočega tovara. To je za približno 50 tisoč ton manj kot v enakem obdobju lani. Transitnega tovara, namenjenega predvsem Madžarski, Češkoslovaški in Avstriji, je bilo v uvozu 438.760 ton, v izvozu pa 109.460 ton.

Vzrokov za to, da je promet v koprski luki v upadajoči in ne v porastu, je več. Na prvem mestu so restrikcije v uvozu, konkurenca med lukami je večja, občutiti pa je tudi preorientacijo ladijskega prometa v severne luke.

NOVA IN ZANIMIVA RAZSTAVA V-K NOVOEXPORTA NA MEDNARODNEM ZAGREBŠKEM VELESEJMU!

Razstavljamo veliko kolekcijo kovinskih izdelkov: zidne kovane pannoje, figure, posode za sladkor, vaze, kovinske podkladke (za pisanje), pribor za čaj itd. Vsi navedeni izdelki imajo obeležje mojstrovine draguljarjev iz Novgoroda, Urala, Povolžja, Armenije, Gruzije, Estonije.

Razen tega si bodo obiskovalci na našem razstavnem prostoru lahko ogledali nove izdelke umetniške obrti, ki je znana po vsem svetu: hohlomsko zidno slikarstvo, pladnje iz bele pločevine, bogorodske igrčke in skulpture, izrezljane iz lesa ter drugo.

Na razstavnem prostoru bodo razstavljali tudi nove primerke lesnih izdelkov za gospodinjstva, namenjene za izvoz in različne avtomate za strežbo potnikov.

Vabimo vas, da obiščete razstveni prostor V/K »NOVOEXPORT«, kjer vam bodo na vaša vprašanja dali pojasnila kvalificirani strokovnjaki.

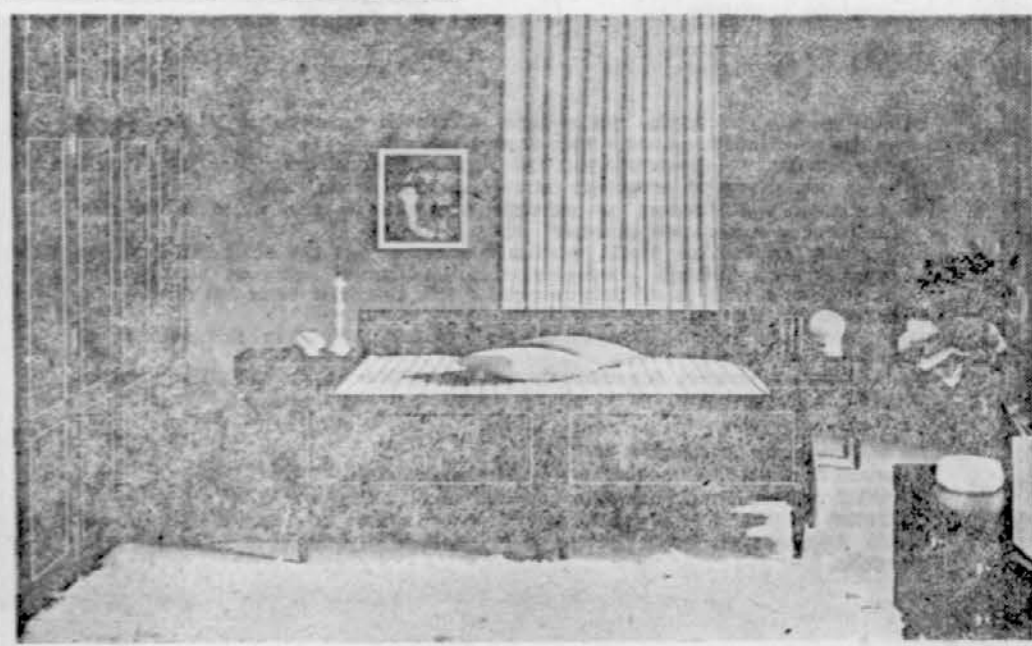
Za vsa druga pojasnila pišite na naslov:

V/K

NOVOEXPORT

MOSKVA A — 287, SSSR, Bašilovskaja 19, telex: 254

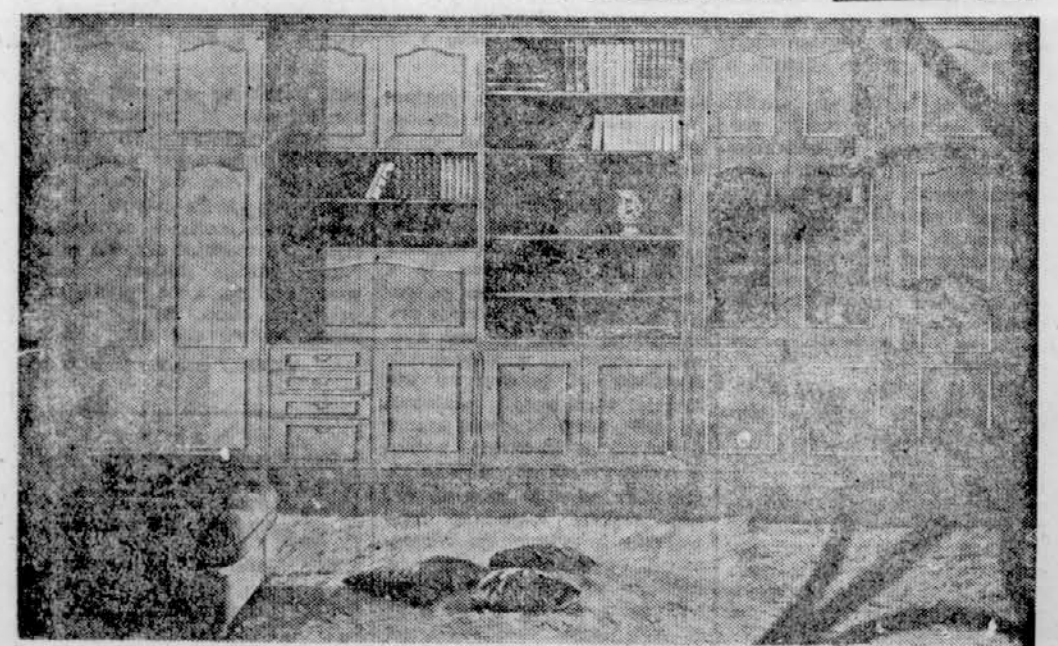
MEBLO MEBLO PRILOŽNOST ZA NAKUP! MEBLO MEBLO

LOUIS XV. naravni hrast
LOUIS XV. rustique
REGENCY

Ker prehajamo na nov komponibilni program, vam nudimo še nekaj ambientov dnevnih sob in spalnic stilnega pohištva.

Obiščite nas v SALONU MEBLO NOVA GORICA, Leninova 4, tel. (065) 22-545. Odprto NON STOP od 8. do 19. ure (tudi ob sobotah). Pohištvo lahko kupite tudi na potrošniški kredit do 20. oktobra t. l.

Pritisk na Narodno banko

Kakor lani so se tudi letos spodaj pojavile informacije, da je v neravnosti odkup izine, ker ni denarja. Pravilo, da je jesenski pridelek zelo obilen. Kljub preloženim drugim napovedim bodo tudi letos tržni preostki končnega semena, grozdja, tobaka, jabolk in slasti ali. Splošno znano pa je, da bomo imeli rekordne prideleke krompirja. In še se pojavlja nov pritisk na Narodno banko, naj zagotovi za odkup potrebna sredstva.

Pred dobrim letom je bilo odločeno, da daje Narodna banka reskontne kredite ne le za plemenito, ampak tudi za druge kmetijske pridelke, med drugim za sladkorno peso, sončnice in tobak. Taki reskontni krediti obremenjujejo denarno emisijo Narodne banke v času, ko nam prispevajo za stabilizacijo narekujejo omejitve primarne emisije denarja.

Pred kratkim se je svet za kmetijstvo, šivilsko in tobačno industrijo gospodarske zbornice Srbije obrnil na Narodno banko, naj tudi za odkup grozdja in sliv zagotovi manjša sredstva za primarne emisije. Tako se po novemu širi krog pridelkov, katerih odkup naj financira Narodna banka.

Po nepopolnih podatkih bodo samo za odkup sladkorne pese, sončnice in tobaka, to je za kulturo, za katero proizvajajo so bili spomladani reskontni krediti, potrebne dodatne tri milijarde dinarjev. Pritisk za kreditiranje odkupa presežkov krompirja, ki se v celoti ne morejo poravnati, pa je bil še močnejši. Pritisk za kreditiranje odkupa presežkov krompirja, ki se v celoti ne morejo poravnati, pa je bil še močnejši.

Pritisk na Narodno banko, da bi v večjem obsegu kreditirala odkup letine, lahko spravi v nevarnost našo stabilizacijsko politiko. Pred dvema mesecema je prekomerno pomežanje denarne mase privedlo do denarne inflacije, ki je s seboj prinesla tudi denarno devalvacijo. Če se bo denarja, ki ga je Narodna banka preneha odlašati, zahteval po kreditih in prihodnjem odkupu prihodnjem, ki se bo, da bo cena krompirja še močnejši, razvija v celoti po 100 dni, kolikor znaša zadržena cena.

Pritisk na Narodno banko, da bi v večjem obsegu kreditirala odkup letine, lahko spravi v nevarnost našo stabilizacijsko politiko. Pred dvema mesecema je prekomerno pomežanje denarne mase privedlo do denarne inflacije, ki je s seboj prinesla tudi denarno devalvacijo. Če se bo denarja, ki ga je Narodna banka preneha odlašati, zahteval po kreditih in prihodnjem odkupu prihodnjem, ki se bo, da bo cena krompirja še močnejši, razvija v celoti po 100 dni, kolikor znaša zadržena cena.

Pritisk na Narodno banko, da bi v večjem obsegu kreditirala odkup letine, lahko spravi v nevarnost našo stabilizacijsko politiko. Pred dvema mesecema je prekomerno pomežanje denarne mase privedlo do denarne inflacije, ki je s seboj prinesla tudi denarno devalvacijo. Če se bo denarja, ki ga je Narodna banka preneha odlašati, zahteval po kreditih in prihodnjem odkupu prihodnjem, ki se bo, da bo cena krompirja še močnejši, razvija v celoti po 100 dni, kolikor znaša zadržena cena.

FRANCE SEUNIG

Gradis ureja odnose

Pri Gradisu so sestavili prvi osnutek sporazuma o združenem delu in o odnosih med temeljnimi organizacijami združenega dela v sestavi podjetja

V gradbenem industrijskem podjetju Gradis, ki ima okoli 6000 zaposlenih, so se že lani jeseni lotili naloge, ki jo narekujejo sprejete ustavne dopolnila: oblikovati samoupravni sporazum o združenem delu in odnosih med temeljnimi organizacijami združenega dela v sestavi podjetja. Določeno število delavcev v enotah je še obravnavalo prvi osnutek tega za sklenitev samoupravnega sporazuma, ki so ga na podlagi razprave nato izpopolnili, predloženo besedilo pa so pred kratkim obravnavali komunisti Gradisa.

Kako je sedaj

Sedaj je v sestavi podjetja 8 enot gradbenih operativ, 6 obratov in 2 projektna biroja. Pri centrali v Ljubljani delujejo strokovne službe, prav tako pa ima tudi vsaka enota oddelke, prek katerih neposredno vodi poslovanje v enoti. Strokovne službe pri centrali in enote vodijo individualni izvršni organi, ki jih je izvolil delavski svet podjetja. Enote niso pravne osebe, predstavljajo pa zaključen proizvodni proces in so organizacijsko ločene. Dohodek ugotavljajo in delijo po tržnih načelih, upoštevajoč delitvene procese, sprejete vsako leto s gospodarskim načrtom. Sistem delitve dohodka zagotavlja, da delavci neposredno razpolagajo s 87 odstotki dohodka, doseženega v njihovi enoti. Ostanek dohodka združujejo za skupne namene, za obratovanje in razširjeno proizvodnjo, kar pomeni približno 60 odstotkov tega dela dohodka. Razliko razporeja za skupne potrebe članov delovne skupnosti vsakega podjetja. O porabi skupnih sredstev odločajo enote posredno prek osrednjih organov upravljanja.

Sedanja organizacijska shema ostane

Prva razprava v delovni skupnosti v zvezi s ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela so razodevale tudi popolnoma ekstremna stališča. Nekateri so trdili, da je sedanja organizacijska shema dobra in da je ni potrebno spreminjati, drugi pa so se zavzemali za to, da se organizacija - podjetja spremeni v celoti.

Pomejše je na skupnih sestankih prevladovalo mnenje, da ni razloga za popolno spremembo organizacije, pač pa kaže pri sedanji organizaciji temeljito urediti notranje odnose. Tu gre zlasti za ureditev medsebojnih odnosov pri uresničevanju proizvodnih nalog, kadar nastopa pri istem delu dvoje ali več enot, dosledno pa je treba rešiti tudi problem delitve dohodka in razmerje med delovnimi stroški podjetja - in sicer po načelu, da jih trpi tisti, ki jih v resnici povzroča, kar se nanaša zlasti na obresti od kreditov oziroma od sredstev za obratovanje v vsaki enoti.

Ostanejo tudi proporcije delitve

Z letnim gospodarskim načrtom določajo proporcije delitve tako, da se štjele kot skupni stroški podjetja - in sicer po načelu, da jih trpi tisti, ki jih v resnici povzroča, kar se nanaša zlasti na obresti od kreditov oziroma od sredstev za obratovanje v vsaki enoti.

rentabilnosti in ekonomičnosti poslovanja. Uspešnost ugotavljajo vsak mesec. Če enota ne dosega predvidenih proporcij, se zmanjšujejo tudi predvideni osebni dohodki delavcev te enote.

Enote nimajo statusa pravne osebe. Ker v dosegljivih razpravah ni bilo drugačnih želja oziroma predlogov, bo tako najbrž tudi ostalo.

Nujna decentralizacija upravljanja

Pristojna komisija v podjetju ima sedaj nalogo, da besedilo osnutka samoupravnega sporazuma nadalje dopolni, upoštevajoč priporočila, dana v zadnji razpravi. Dopolnitve se nanašajo le na natančnejša določila glede odgovornosti in primeru, da bi neka enota povzročala s svojim delovanjem škodo drugi enoti, ali če bi prišlo do osamosvojitve te ali ene enote.

Pri Gradisu menijo, da je nujna decentralizacija upravljanja, vendar pri koncentraciji denarnih in drugih sredstev za proizvodnjo. Pravijo, da osnutek samoupravnega sporazuma zagotavlja, da bo podpisnice tega sporazuma absolutno samostojno od lokalne o uporabi dohodka, doseženega v temeljni organizaciji združenega dela; obvezale pa naj bi se, da bodo pri tem ščitile interese podjetja glede njegove razvojne politike in programov. Vsaka temeljna organizacija združenega dela bi sprejemala svoj gospodarski načrt za tekoče leto, vendar pa predvidevanja v teh načrtih ne morejo nasprotovati smotnom in ciljem podjetja ter skupnim interesom. Smisel teh odnosov naj bi bil, da s samoupravnim sporazumom vzpostavijo ekonomske odvisnosti med delavci, njihovim delom in delovnim prispevkom ter družbenimi sredstvi.

Tudi minulo delo

Notranje razmere žele urediti tako, da bodo spodbujale slehernega člana vsake temeljne organizacije združenega dela, da bo izkoristil svoje sposobnosti in razvijal svoje zmožnosti. S primernimi nagradami in kazni se bodo delavci zagotovo prizadevali za njegovo delo, čimprej pa numeravajo vnesti tu element priznanja za minulo delo.

Pri Gradisu predvidevajo, da bodo samoupravni sporazumi sprejeli do konca letošnjega leta. Vsak del podjetja, ki bo želel postati temeljna organizacija združenega dela, se bo o tem odločal sam. Glede na to, kako se bodo delavci odločili - ali s prostovoljnim, ali pa s prisilnim odločitvijo svojim voljenim organom upravljanja - si za sedaj še niso na čistem. Za eno ali drugo se bodo opredelili šele po temeljiti razpravi o dokončnem oblikovanju osnutka samoupravnega sporazuma.

Se marsikaj manjka

Vidimo torej, da so se pri Gradisu zelo prizadevali lotiti uresničevanja 21. in 22. dopolnila zvezne ustave in imajo tudi pokazati več kot v marsikaterem drugem podjetju. Vendar se zdi, da ima osnutek samoupravnega sporazuma, tak, kakršni je se-

dal, še nekaj pomanjkljivosti, ki jih bodo morali pri oblikovanju dokončnega predloga odpraviti, če naj bo sestavljen v duhu ustavnih dopolnil.

Očitno imamo namreč tudi pri Gradisovem osnutku samoupravnega sporazuma primer, da se s tem sporazumom - ki naj bi predstavljali akt poenotenja interesov avtonomnih nosilcev samostojnega - opredeljujejo le za bolj ali manj splošne določbe, ki v bistvu dosti ne

MARKO JAKSE

Delavci tožijo

Več pritožb delavcev, ki se obračajo na službo pravne pomoči pri sindikatih - Ne vedo, kam naj se obrnejo

Služba pravne pomoči pri republiškem sindikalnem svetu je v prvi polovici letošnjega leta zabeležila nenavaden porast pritožb delavcev, največji odkar obstaja odvetniška pisarna.

V prvem nadstropju doma sindikatov je gneča. Vstaje čakaajočih nestrpno prestopajo s noge na nogo in premišlujejo, kaj jih čaka za vrati,

pred katerimi stojijo: razumevanje ali graja, pritrditev ali ne?

Odvetniška pisarna, pravi odvetnika Milja Lipušić, je ti-

sta pravna pomoč, ki daje delavcu celotno pravno zaščito, vključno svetovanje, sestavljanje vlog, zastopanje delavcev pred samoupravnimi organi in sodiščem. Ker je večina nasvetov in zastopanj brezplačnih, sofinancirajo delo odvetniške pisarne sindikati.

Pisarna deluje od julija 1969. Samo v zadnjih šestih letih je nudila delavcem, ki so se zatekli po pomoč, 18.206 ustnih, 725 pisarnih nasvetov, ter prevela 2573 zadev, ki so dobile svoj epilog pred samoupravnimi organi ali pa pred sodiščem. V prvi polovici tega leta pa je služba prevela rekordno število zadev, kar 380 in dala 2670 nasvetov.

Največ šikan

Zanimivo je tudi to, da je večina delovnih sporov, označenih kot šikan, to se pravi, da je do sporov prišlo na osnovi medsebojnih nesoglasij v delovnih organizacijah. Opazoma, da marsikateri posameznik in preko njega cela samoupravna organizacija ni kritična do spornih problemov, čeprav so ti delno ali v celoti upravičeno kritizirani.

V večini primerov iščejo delavci pravno pomoč v obliki nasvetov, kako v bodoče ravnati v delovni organizaciji, na delovnem mestu, ali kako uveljaviti pravice iz delovnih razmerij. Veliko manjše je število tistih, ki zahtevajo sprožitve pravnega postopka pred samoupravnimi organi ali sodiščem. Pomemben vzrok, ki brani delavcu, da bi uveljavil včasih upravičene zadeve, je bojazen, da bi si s sprožitvijo spora onemogočil eksistenco v delovni organizaciji, ali celo pridobil slove pravdača, kar bi ga sprejelo na drugem delovnem mestu.

Kam naj se obrnem?

Lahko rečemo, da večina ljudi, ki se znajdejo v odvetniški pisarni, ni poučena o zakonitih poteh za uveljavljanje svojih pravic v delovnih organizacijah. Veliko delavcev ne ve niti tega, da lahko uveljavijo svoje pravice preko organov samoupravljanja, ker mislijo, da je za reševanje njihovih problemov pristojen edino neposredno predpostavljene delavec.

Nasveti in pravne zadeve so največkrat statusne: premešitve na nižja delovna mesta, nepojasnjene odpovedi, znižanje osebnih dohodkov, odškodninske zadeve.

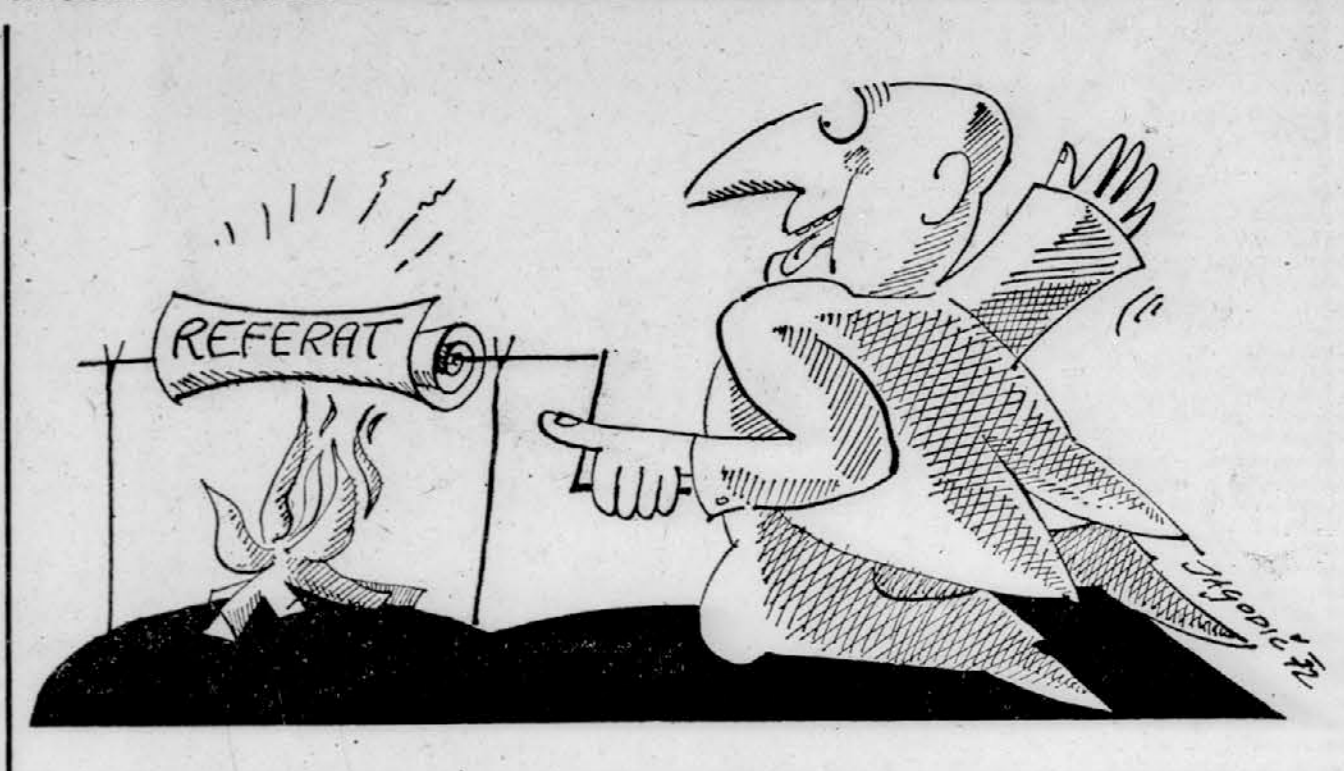
Rok zastaranja posameznih zadev je različen. Pri osebnih dohodkih je rok dve leti, pri odškodninskih zadevah 3 leta, pri statusnih pa je rok zastaranja 30 dni.

Pisarna velikokrat zastopa delavce, ki so zaposleni pri zasebnih delodajalcih. Zasebni delodajalci se določijo o odpovedi razmerja največkrat ne držijo in samovoljno neupravičeno odpustijo delavca iz delovnega razmerja. Privatni delodajalec ni dolžan prejeti delavca ponovno na delo, kot je to dolžna delovna organizacija, povrniti pa mu mora stroške in priznati delovno dobo.

Če povprašajo delavca, kje je zvedel za pisarno pravne pomoči, bo največkrat odgovoril od prijatelja in ta od svojega in tako naprej. Može izvejo za pisarno med malico, ali pri vrčku piva. Kakor koli že pred vrati odvetniške pisarne je vedno gneča čakajočih, prestrašenih ljudi, ki si, če ne za pomoč, želijo vsaj razumevanje.

NATASA KONČNIK

JAGODIČ: SPEČENO

ZVEZNI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO

Personalna uprava
razpisuje

NATEČAJ

za podelitev štipendij študentom
fakultet in učencem srednjih šol
v šolskem letu 1972/73

- Študentom fakultet, ki se bodo obvezali, da bodo po diplomu vstopili v službo Jugoslovanske ljudske armade in v njej ostali dvakrat toliko časa kolikor so študentirali, toda ne manj kot tri leta, in sicer:
  - strojne (oddelki: ladjejniški, avio-tehnični — skupina za balistiko);
  - elektrotehniški (oddelki: telekomunikacije in elektronika);
  - tehnološki (oddelki: tehnološko-kemijska — smer organska kemija);
  - naravoslovno-matematične (oddelki: meteorologije in študenti I. ter II. letnika na oddelku fizike in kemije, ki bodo v III. letniku vpisali oddelek meteorologije);
  - ekonomske
  - medicinske, in
  - farmacevtske fakultete.
- Učencem srednjih šol, ki se bodo obvezali, da se bodo po končani srednji šoli šolali v eni od vojnih akademij in po končani akademiji ostali v službi Jugoslovanske ljudske armade najmanj osem let, in sicer:
  - a) za vojno akademijo kopne vojske — učenec gimnazij in tehniških šol (smer: strojna, elektro, geodetska in gradbena);
  - b) za visoko tehniško šolo kopne vojske — učenec gimnazij in tehniških šol (smer: strojna, elektro, kemično-tehnološka in prometna);
  - c) za letalskotehniško vojno akademijo — učenec gimnazij in tehniških šol (smer: strojna in elektro); in
  - d) za mornariško akademijo mornariške visoke šole — učenec gimnazij in tehniških šol (smer: strojna in elektro).

Pogoji natečaja

- Natečaja se lahko udeležijo moški kandidati, državljani SFRJ, redni študenti — učenci navedenih fakultet — šol, ki izpolnjujejo te pogoje:
- da so zdravi in sposobni, to bo potrdila pristojna vojno-zdravniška komisija
  - da niso sodno kaznovani in da niso v kazenskem postopku
  - da se primerno vedejo
  - da imajo priporočilo občinskega organa uprave za narodno obrambo
  - da niso starejši: študenti prvega letnika od 21 let, študenti drugih letnikov pa za toliko, kolikor let študija so končali; učenec prvega razreda od 16 let, drugih razredov pa za toliko let, kolikor razredov so končali, in
  - da so učenec srednjih šol prejšnjega razreda končali najmanj s dobrim uspehom ter da nimajo iz matematike, fizike in kemije nižje ocene od dobro, učenci prvega razreda pa da so osmi razred končali najmanj s prav dobrim uspehom.

Način konkuriranja

- Prošnjo za štipendijo, kolikavno z znamko za 1 din, pošljite občinskemu organu uprave za narodno obrambo. Prošnjo napišite lastnorčno, na določenem obrazcu, ki ga dobite pri navedenem organu.
- Prošnji priložite:
- potrjen prepis izpiska iz rojstne matične knjige
  - potrdilo fakultete — šole o vpisu letnika študija — razreda šole v šolskem letu 1972/73
  - potrdilo o opravljenih izpitih prejšnjega letnika študija, študenti prvega letnika pa prepis spričevala zaključnega razreda in izpitov srednje šole, in
  - potrjen prepis spričevala: učenci IV. in III. razreda o dveh končanih prejšnjih razredih, učenci II. razreda o končanem prvem razredu, učenci I. razreda pa o končanem osmem razredu osnovne šole.

Štipendije, nadomestila in nagrade

Študentom in učencem, ki jih bodo sprejeli za štipendiste, pripadajo:

- štipendija v mesečnem znesku, in sicer:
  - študentom I. letnika 500 dinarjev
  - študentom II. letnika 540 dinarjev
  - študentom III. letnika 580 dinarjev
  - študentom IV. in V. letnika 650 dinarjev
  - ter absolventom 300 dinarjev
  - učencem I. razreda 330 dinarjev
  - učencem II. razreda 360 dinarjev
  - učencem III. razreda 380 dinarjev
  - učencem IV. razreda 390 dinarjev

- nadomestilo za šolske potrebščine v znesku enomesečne štipendije za vsako leto študija oziroma vsak razred šole
- nadomestilo za strokovno-pedagoško prakso in ekskurzije v Jugoslaviji, ki so predvidene po programu fakultet, oziroma srednje šole
- nadomestilo študentom za izdelavo diplomskega dela (kjer je to delo obvezno) v znesku 500 dinarjev
- nagrada za končan letnik študija v znesku od 450 do 1.500 dinarjev, odvisno od splošnega povprečja ocen pri izpitih, učenec srednjih šol za razred, končan z odličnim uspehom 750, s prav dobrim 360 dinarjev, in f) zdravstvena zaščita

Štipendijo bodo dobili od začetka šolskega leta 1972/73 in jim pripada za vseh dvanajst mesecev v letu.

Medsebojne obveznosti štipenditorja in štipendistov bodo urejali s pisмено pogodbo.

Natečaj velja do 31. oktobra 1972.

Študente in učence za štipendiste bo izbrala komisija.

O rešitvi prošnje bodo kandidati obvestili do 31. decembra 1972.

Nadrobna pojasnila o pogojih, načinu konkuriranja in pravicah ter obveznostih štipendistov, lahko dobite v občinskem organu uprave za narodno obrambo.

8468

VEČ KAKOR POLOVICA IZ-
MED NAS NE PREBERE NA
LETO NITI ENE KNJIGE. PO-
MAGAJMO KNJIGAM PRE-
ŠERNOVE DRUŽBE, DA PRI-
DEJO VSAJ TE V SLEHERNI
SLOVENSKI DOM

Dvakrat dražje

Cementa primanjkuje, uvoženi pa je dvakrat dražji od tistega iz domačih cementarn - Nekdo je dobro zaslužil

V letošnjih poletnih mesecih smo lahko že nešteto krat slišali in brali o težavah, ki nastopajo na tržišču zaradi pomanjkanja cementa. To seveda najbolj občutijo gradbena podjetja, pa tudi tisti zasebni graditelji, ki so se prav letos odločili za gradnjo svoje stanovanjske hiše. Cement je torej v sedanjem času gotovo postal najbolj množično iskano blago.

Zanimivo bi bilo ugotoviti, kolikšno denarja porabijo na bavljen referat, skladniški in delavci na podobnih delovnih mestih v gradbenih ter mnogih trgovskih podjetjih s tem, ko potujejo, pišejo in telefonirajo ter sprašujejo po tem dragocenem proizvodu. Iskaneje namreč kažejo, da je le tako možno dobiti tu in tam razmeroma manjšo količino.

Slišimo in beremo, s kakšnimi problemi se ukvarjajo cementarje, zlasti se glede prodajnih cen. Tako smo med drugim brali, da v cementarni Trbovlje nameravajo začasno ustaviti proizvodnjo cementa, saj je njihova sedaj veljavna prodajna cena nižja kot pa znašajo proizvodni stroški. To seveda pomeni, da imajo pri količinski večji proizvodnji tudi večjo

poslovno izgubo ob razmeroma nizkih osebnih dohodkih ter da o skladnih sploh ne govorimo.

Druga stvar pa zadeva intervencijski uvoz cementa, ki smo ga v juliju in avgustu dobili iz Grčije. Vse je v redu in prav, če nam ga doma iz lastne proizvodnje primanjkuje. Toda, če smo uvoženi cement v Slovenskih Konjicah in gotovo še kje drugje v Sloveniji plačevali po 110 (berilo: stodevet starih dinarjev) za kilogram, potem pa odpove vsa ekonomska logika. Ta cena je namreč več kot dvakrat višja od cene cementa iz trboveljske cementarne. Potrošniki so sicer ob nakupu takšno ceno močno kritizirali, vendar pa so mnogi bili hkrati zadovoljni, da so cement sploh lahko do-

bili. Resno se zastavlja vprašanje: ali je resnično nemogoče cementarnam dovoliti vsaj minimalno povzvišanje prodajnih cen do meje, ko bi lahko krile stroške in ustvarjale majhno akumulacijo? Za uvožen cement moramo odšteti devizna sredstva, vse pa kaže, glede na prodajno ceno, da je tu še nekdo dobro zaslužil.

VINKO LANGERHOLC

**DANES
Jana**
SODOBNI ŽENSKI TEDNIK

Davkarije to ne zanima

Potrebno po precizirati čas plačevanja in obseg obveznosti ter ukiniti sedanjo prakso, ko se vsi davki in ostale dajatve gospodarstva pobirajo že pred pričetkom proizvodnje. Pobirajo se na osnovi osebnega dohodka vsakega delavca, ne da bi upoštevali, kakšen proizvod bo posamezen delavec naredil, ali bo ta izdelek prodan ali bo ostal v skladišču. Davkarije vse to ne zanima. Vzamejo svoje, celoten rizik pa odpade na gospodarstvo. Je zato čudno, da rastejo bužeti, da se je do sedaj zbralo 540 milijard. Večina teh sredstev bo odpadla na potrošnje, torej v fonde, kjer se denarna masa ne povečuje. Je res nenavadno, da po vsem tem v našem gospodarstvu škripas. (Mara Bešter na sestanku sveta Zvezs sindikatov Jugoslavije, kot piše Borba).

Pretiravanje z leti

Razmere niso tako slabe kot pred nekaj leti, pa tudi ne kdove kako dobre, da bi lahko o fetišizmu delovnih izkušenj kaj molčali, je menil sekretar komisije za življenjske in delovne pogoje sveta ZSJ Ratko Butulija. Zlasti zbujajo skrb razmerje do gospodarstvenikov, ne le v podjetjih, kot po navadi mislijo, temveč v vseh družbenih strukturah. Sekretar Butulija je mnenja, da ima družba nepravilno razmerje do mladih, ki najboljša leta, ko bi lahko dajali največ, prebijajo na delovnih mestih, kjer so možnosti omejene. Morali bi jim dati priložnost, pa čeprav bi delali na pakcu.

Sekretar Butulija se je v volji prazni odločil za rok, dolg leto dni. Tisti, ki se v devadesetih mesecih ne more izkazati, se ne bo nikoli. Svadnja pa je treba vsakemu pripravniku dati možnost, da pokaže, kaj zmore.

Na koncu je sekretar Butulija omenil dokaj odločilno stvar, ob katero se najpogosteje spotikajo tisti, ki se nimajo delovnih let: gre za očitni fetišizem delovnih izkušenj pri nas. Izkušnje pa so dokaj različne, odvisno od stroke in poklica. Po mnenju sekretarja Butulija izkušnje včasih lahko ovirajo napredek, saj jim čas, če jih nenehno ne izpopolnjujejo, pogosto vzame ceno. To pa ne velja, kot se po navadi misli, le za kadre v podjetjih, temveč tudi za družbene politične organizacije, kjer izkušnje dajejo tako ceno, kot je večinoma ne zaslužijo. Je opozoril Butulija, piše NIN.

Bonn in Varšava sta krenila

V Varšavi in Bonnu so — sicer neuradno — sporčili, da je v najkrajšem času moč pričakovati novezo normalnih diplomatskih stikov med ZR Nemčijo in Poljsko. Po vsej verjetnosti bo uradni sklep o tem objavljen ob obisku poljskega zunanjega ministra Stefana Olszowskega v Bonnu, ki je predviden za 13. septembra.

Novica sama po sebi praznapne niti ni novica, kajti po podpisu sporazuma, s katerim je Zahodna Nemčija praktično priznala poljske zahodne meje, je proces dokončne in formalne normalizacije odnosov med državama samo vprašanje časa in stehnikov. S tem sporazumom, ki pa je bil seveda mogoče šele po sklenitvi podobnega sporazuma med Zahodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo, je bila odpravljena glama odra za normalizacijo meddržavnih stikov med Zahodom in Zahodom v vsej srednji Evropi. Poljska je bila v tej verzijski reakciji le prvi in največji člen — za Sovjetsko zvezo, že ko je bil podpisan sovjetsko-zahodnonemški sporazum so napovedali skorajšnjo normalizacijo in navezavo diplomatskih stikov ne le s Poljsko, ampak tudi s Češkoslovaško (ki je po stečevnosti tretji člen za ZSSR in Poljsko zaradi Münchenskega sporazuma), ter Madžarsko in Bolgarijo, ki kakršnih bistvenih neresenih vprašanj z Zahodno Nemčijo sicer sploh nimata. Romanija je še prej in sama — celo proti željam svojih sosedov — varšavskem paktu — uveljavila svoje odnose s Bonnom.

Lahko torej rečemo, da je napoved o bližnji izmenjavi veleposlanikov med Bonnom in Varšavo normalna uradna normalizacija procesa urejanja stikov med Zahodom in Zahodno Nemčijo. Tisto, kar tej novici vendarle daje priložnost dopolnila je dejstvo, da tudi sama stehnikov normalizacije ne pomeni povsem gladko in brez težav. Pri konkretnizaciji načelnih in političnih soglasij se namreč pojavljajo vrsta praktičnih zadev, ki tempo normalizacije zadržujejo, ob primernem povodu pa se lahko spremeni tudi v politične zadržke. Tako so na primer prav nekatera tovrstna vprašanja zadrževala hitrejšo izmenjavo veleposlanikov med Bonnom in Varšavo in dajala povod na upravljanje o raznih političnih ohladih.

Eno takih vprašanj je izseljevanje poljskih državljansko nemškega rodu, ki žitijo na po vojni priključenih poljskih ozemljih. Osnovni poljsko-zahodnonemški sporazum predvideva njihovo izselitev, oziroma združevanje družin, kot se temu tudi pravi, tehnične podrobnosti pa je prepustil posebnim dogovorom. In prav tu se je začelo zatikati, kajti v Bonnu pravijo, da Varšava omejuje in preprečuje izselitev vsem, ki to želijo in so upravičeni. Poljska pa s svoje strani navede objektivne težave, češ da je po toliko letih pogosto težko odločiti kje je Nemec in kdo že zdajnji Poljak, poleg tega pa se želijo izkazati — in pri tem uveljaviti nemško podporo — nekateri, ki do tega sploh niso upravičeni.

Ena od stehnikov težav je tudi odškodnina, ki jo mora Zahodna Nemčija plačati za števne nacistične plačadine, ki so bile v uporabi med drugimi v poljskih državljanih. Gre za vsoto približno 100 milijonov mark, ki jo je Bonn sicer menda pripravljen plačati, vendar izplačilo — po poljskih virih — povezuje s uveljavitvijo problema izseljevanja.

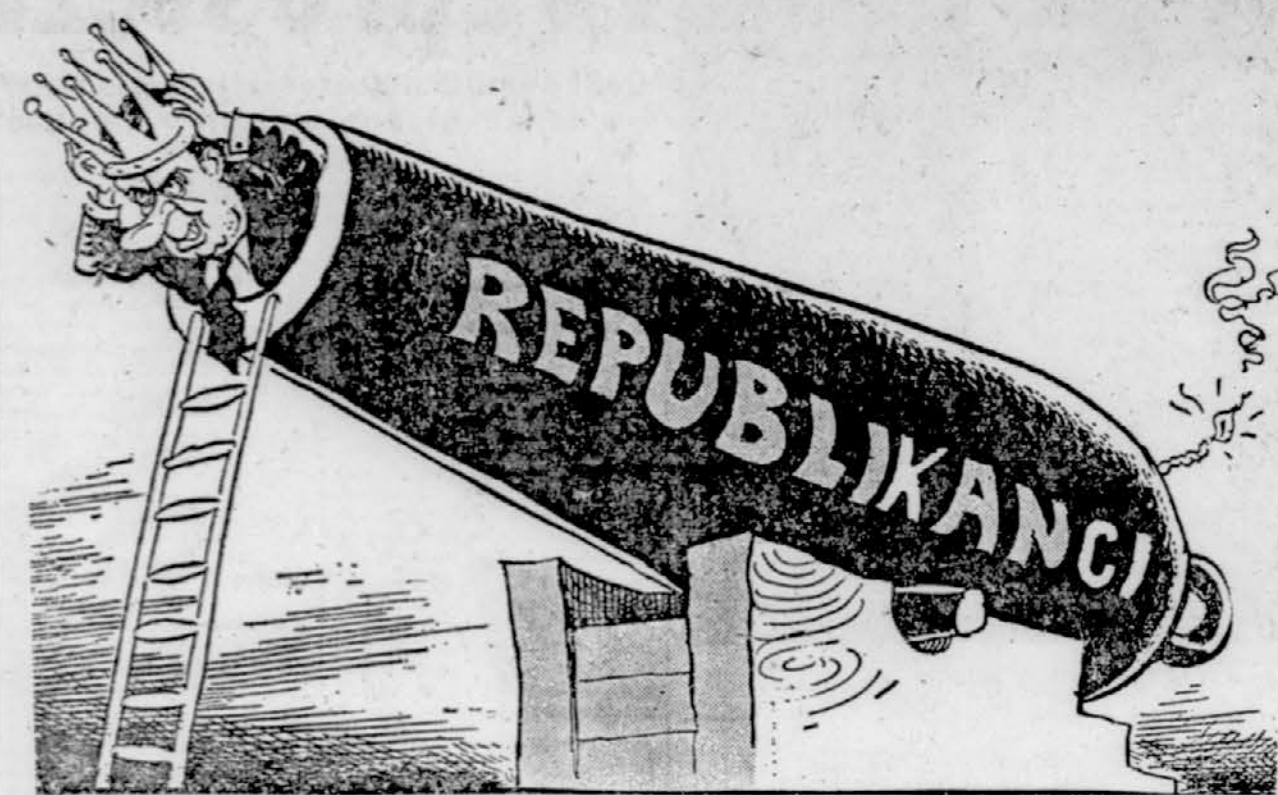
Te zadeve so tehnične samo pogojno; v resnici se gibljejo na zelo nevarnem robu, odkoder je le majhen korak do velikih in čistih političnih problemov. Spomniti ni poletje je bilo nekaj mesecev, ko je že kazalo, da bo ta droben korak storjen in da bodo nastale nove komplikacije. Toda pravkar objavljen sklep o izmenjavi veleposlanikov bržkone prida na ta negotovost, saj naj bi se v okviru stehnikov — ne sicer lahko in hitro rešljive, toda vendarle izven meja tiste stehnikov politike, ki bi proces normalizacije lahko bistveno zavrla.

Do podobnih zastojev — zaradi drugačnih razlogov — se je prišlo poleti tudi med Bonnom in Vzhodnim Berlinom ter med Bonnom in Prago. Vse kaže, da je bil nedavno krizni sestanek vzhodnoevropskih voditeljev tisto odločilno kritično, na katerem je bil sprejet sklep, da je treba — v imenu evropske stabilnosti, varnosti in bodoče evropske konference kljub stehnikovim težavam vztrajati na poti normalizacije — kolikor je to seveda odvisno od vzhodnih partnerjev Bonna, kajti svoj delež mora prispevati tudi ZR.

J. STANIC

GIBBARD

„KRALJ“ NIXON V VOLILNEM TOPU

»The Guardian«, London

Vročja jesen je že tu

Vlada in sindikati bodo na skupnem sestanku skušali določiti okvire, ki naj bi omejili pričakovani jesenski spopad — Kako iz gospodarskih težav?

OD NAŠEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 6. sept. Italijanski ministri so se z začetkom tega tedna spet spravili k delu in po avgustovskih počitnicah so se na okopih pojavili tudi sindikati. Start je oster in v trikotniku vlada — sindikati — delodajalci bodo od danes dalje na dnevnem redu predvsem naslednje teme: gospodarska kriza, inflacija z naraščanjem cen, brezposelnost in seveda jesensko obnavljanje kolektivnih pogodb, ki se je že začelo z večerjajo stavko italijanskih železniških delavcev.

O teh zadevah se bo danes na prvem skupnem sestanku po počitnicah pogovarjala vlada, hkrati pa se bodo sešli tudi predstavniki vseh treh največjih sindikalnih konfederacij CGIL, CISL in UIL v skupnem organu, ki so ga ustanovili v začetku poletja potem ko so se sklenili združiti v federacijo. Po takšni pripravi naj bi se v četrtek na skupnem sestanku zbrali vlada in predstavniki sindikatov ter skušali določiti okvire, v katerih naj bi se gibal jesenski spopad za obnavljanje kolektivnih pogodb. Kot tretji sosednji naj bi se v tem pogovoru kasneje pojavili še predstavniki delodajalcev.

Vsi trije sosednji se strinjajo glede osnovnega vprašanja, ki se samo po sebi postavlja na dnevni red, to je, da je treba preprečiti naraščanje brezposelnosti. Povsem vsakomur pa so si s gibal jesenski spopad za obnavljanje kolektivnih pogodb, kako to storiti, z olajšavami podjetnikom ali s povečanimi naložbami iz državne blagajne, z neposredno pomočjo industriji ali s fiskalnimi olajšavami, s povečano osebnim potrošnjo ali preko povečanih izdatkov države, ki naj s povečanim povpraševanjem

stimulira proizvodnjo in na čigava ramena prevreči strošek za to.

Sindikati se lahko v tem spopadu oprejo na tovarniške svete, ki so si jih izborili v letu 1969 in ki so izkazali za izredno učinkovito orodje v središčnih spopadih. Druga fortifikacija sindikatov pa je federativna povezava treh največjih sindikalnih konfederacij, povezava, ki ji mnogi očitajo, da je še prešibka, ki naj bi svojo učinkovitost dokazala prav to jesen.

Na nasprotni strani je prva fortifikacija delodajalske fronte brez dvoma vlada, ki je sredstva to je brez socialistov kot delavske stranke v svojem sestavu, in zato v mnogo večji meri izraža interese delodajalcev. Prav ta vlada je v minulih tednih že sprejela nekaj ukrepov, ki lajšajo položaj industrije, med njimi tudi ukrep, ki širi število upravičencev za sprejemanje pomoči iz delavske (tako imenovane integracijske) dopolnilne blagajne, se pravi pomoči brezposelnim: sklep, ki gre na videz v korist brezposelnim delavcem, so celo nekateri pripadniki vladnih strank imenovali »dovoljenje za pokop«.

Prilika zeleno luč delodajalcem, ki skušajo svoje težave reševati z odpuščanjem delavcev. Kot druga utrdba v delodajalski fronti je inflacija, ki se je že začela in ki grozi razvodeniti vse delavske pridobitve na medzni fronti: tretja pa devalvacija lire, ki jo ta hip na besedah sicer še vsi zavrnjajo, ki na ostala še eno veljavno orodje za reševanje delavskega problema, narodnega dohodka, potem, ko bi si vlada z obnovitvijo kolektivnih pogodb delavci in delodajalci že razdelili.

Kaj hočejo iz kampanje za obnavljanje kolektivnih pogodb potegniti sindikati? Konfederacije se, kot je razvidno iz njihovih nastopov, zavedajo, da je italijanska gospodarstva v dolgi krizi in da ga je treba iz nje potegniti: branijo pa se vseh tistih pritiskov, katerih cilj je vse stroške operacij prevreči na delavstvo, ki je — slabo plačano in še slabše socialno varovano — plačalo tudi zadnji boom (praktično od 1961 do 1969) italijanskega gospodarstva. Bolj konkretno pa naj bi bili jesenski cilji — določiti jih bodo na današnjem sestanku — sindikati sledili: predvsem ubraniti mezde pred inflacijskimi pritiski (ki so po besedah sindikatov že razvodenili približno 15 let 1969). V zvezi z družbeno potrošnjo se sindikati še nadalje zavzemajo za ureditve ob obiljujenih socialnih reformih, ki naj bi socialni položaj italijanskega delavca izboljšali v položaju delavcev v drugih državah Skupnega trga. Nadalje naj bi celoten proces oživljanja gospodarstva zastavili tako, da bi ga spremljalo zmanjševanje zdaj še kritično velike rezervne industrijske armade brezposelnih delavcev: tem zahtevam pa v celi vrsti kategorij pridajajo še eno, ki se po svojem družbeno ekonomskem bistvu pridružuje samoupravljanju — da naj bi predstavniki zaposlenih sodelovali tudi pri sprejemanju takšnih odločitev podjetij kot so investicije, modernizacija itd.

Delodajalci bodo seveda delovali prav v nasprotno smer in bodo skušali delavske zahteve zadržati in v prvi fazi, stroške za obnavljanje delavskega potrošnje tako na delavce kot tudi na državne blagajne. MARJAN SEDMAK

Upi samoupravljanja

Čilska vlada namerava uvesti »splošni nacionalni sistem samoupravljanja« — Delavci naj bi resnično upravljali podjetja z »delavskimi skupščinami«

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

SANTIAGO, 6. sept. (Tanjug). V političnih krogih v Santiagu pričakujejo, da bo čilski kongres že ta mesec razpravljal o vladnih načrtih zakona o uvedbi »splošnega nacionalnega sistema samoupravljanja«. Tri zakonske načrte so predložili predstavniki vlade »narodne enotnosti« predsednika Allendeja že konec julija. Zaradi parlamentarnih počitnic so kongres samo formalno seznanili s temi najnovjšimi prizadevanji čilske leve koalicije o lastni čilski poti v socializem.

Prvi zakonski načrt se nanaša na uvedbo delavskega sistema samoupravljanja, namen drugih dveh pa je zagotoviti udeležbo delavcev v državnem in zasebnem sektorju gospodarstva. Kar zadeva delavsko samoupravljanje, pravi prvi člen zakonskega načrta dobesedno: »Z določili tega zakona se uveljavlja splošni nacionalni sistem samoupravljanja, ki bo zajel vsa tista podjetja, ki jih določa zakon, in z namenom, da se pospeši proces krepitve delavskega nadzorstva in sodelovanja v nacionalnem razvoju. Ta sistem bo zajel družbeni sektor gospodarstva v skladu s določili tega zakona.«

V samoupravljalni sektor čilskega gospodarstva bi prišla vsa tista podjetja, ki so konec leta 1969 po objavljenih bilancih razpolagala s kapitalom več kot 14 milijonov eskudov, (približno pol milijona dolarjev), vendar niso na seznamu 90 največjih podjetij, ki jih je vlada nacionalizirala in ustvarila enotni novi državni nacionalizirani gospodarski sektor.

Delavcem v samoupravnih podjetjih bodo dali vse pravice v vodenju, upravljanju in administraciji podjetja, kjer delajo in to prek »delavskih skupščin« in upravnih odborov. Petnajsti člen zakonskega načrta določa, da je »delavska skupščina« največji organ podjetja, njeni člani pa so vsi stalno zaposleni delavci. V pristojnosti te skupščine je odločanje o načrtih in politiki podjetja, vendar v soglasju s smernicami, ki jih določa vladna korporacija za izboljšanje proizvodnje (CORFO).

Delavci bodo imeli v skupščini pravico, da s tajnimi in demokratičnimi volitvami volijo in odpokličejo člane upravnega odbora. Kar zadeva politiko delitve dohodka in plač

delavci bodo imeli v skupščini pravico, da s tajnimi in demokratičnimi volitvami volijo in odpokličejo člane upravnega odbora. Kar zadeva politiko delitve dohodka in plač

Praški predlog OZN

Praga v pismu Waldheimu predlaga sklicanje konference o razorožitvi

PRAGA, 6. sept. (Tanjug). — Češkoslovaška vlada je izrekla priporočilo, da bi bila lahko svetovna razorožitvena konferenca prihodnje leto.

Uradna Praga ni predlagala kraja za sklicanje konference, naglasila pa je, da bi bilo takšno mednarodno srečanje v kateri izmed nevrvalnih držav, kot tudi to, da bi bile svetovne razorožitvene konference vsako drugo ali tretje leto.

Takšno stališče češkoslovaške vlade vsebuje pismo, ki ga je zunanji minister Hnousek poslal generalnemu sekretarju OZN Waldheimu. Minister meni, da bi se konference morale udeležiti tudi obe nemški državi, ki, kot poudarja, vigrata pomembno vlogo tako na vojaškem kot tudi na gospodarskem področju in sta na črti, kjer se stikata dva vojaško-politična pakta — severnoatlantski in varšavski.

Češkoslovaška vlada poudarja še, da so bile po drugi svetovni vojni številne svetovne konference o raznih vprašanjih, ki so dale pozitivne rezultate. Zlat se v tem času niso niti enkrat sešli predstavniki vseh držav, da bi razpravljali o najvažnejšem problemu sodobnega sveta, to je o razorožitvi, poudarja Hnousek v pismu, ki ga je poslal generalnemu sekretarju svetovne organizacije.

Kanadska vlada bo ukrepala

OTTAWA, 6. sept. (Tanjug). — Jugoslovanski veleposlanik v Kanadi Petar Babić je obiskal kanadskega zunanjega ministra Mitchella Sharpa in mu izročil spomenko jugoslovanske vlade kanadski vladi v zvezi s sovravno dejavnostjo ekstremistične emigracije, ki na kanadskem ozemlju deluje zoper Jugoslavijo. Jugoslovanska vlada zahteva, da kanadska vlada z ustreznimi in energičnimi ukrepi prepreči in zatne takšno početje ekstremistične emigracije. Minister Sharp je izjavil, da bo kanadska vlada z vso pozornostjo proučevala jugoslovansko spomenico in razmislila o ustreznih ukrepih.

vsem želeli, da bi delavci tovarne, kjer delajo, dobili ne samo v upravljanje ampak tudi v zasebno lastništvo. Izredno pozornost je nedavno zbudil zelo obširen intervju uglednega socialističnega novinarja časopisa »Nacionala« Walisa s. Edvardom Kardeljem o problemih razvoja samoupravljanja v Jugoslaviji. Osrednje mesto v podobnih čilskih razpravah je dobil tudi obširen članek bivšega čilskega predsednika Freya, ki je pisal o svojih vtisih z nedavnega obiska v Jugoslaviji, in pri tem zlasti poudaril »izkušnje jugoslovanskega samoupravljalnega gospodarstva«. Po njegovi oceni je »prispevek Jugoslavije zares izredna, ker se, kot pravi Frey, sves svet nagiba v smeri sprejemanja teh novih koncepcij v gospodarskem sistemu«.

Sedanje priprave za kongresno razpravo o uvedbi »samoupravljalnega sistema« bodo očitno še bolj prispevale, da bo vprašanje socializma razvoja in oblik samoupravljanja postalo v čilskem življenju vsakodnevna politična tema.

ISKANJE POTI. Revščine in bede je v Čilu še vedno preveč. Allendejeva vlada se je lotila nekaterih socialnih in gospodarskih problemov pri koreninah. Se ta mesec bo predložila kongresu osnutke zakonov o sistemu samoupravljanja v podjetjih. Foto: arhiv Dela

„Novo ozračje“

Egiptovski predsednik Sada t baje pripravlja novo diplomatsko ofenzivo — Pomirilji ve izjave z izraelske strani

BEJRUT, 6. sept. (AP). Na Bliznjem vzhodu je nastopilo novo ozračje. Egiptovski predsednik Sadat pripravlja novo diplomatsko ofenzivo, z izraelske strani pa prihajajo pomiriljive izjave.

Ceprav so se lotili diplomatske ofenzive, pa egiptovski funkcionarji razumejo prizadevanja ameriškega predsednika Nixona, da bi pridobili glasove Zidov na novembrskih volitvah in potemtakem tudi določeno nemoč, da bi v prihodnjih mesecih odigral pomembno vlogo v reševanju bliznjevzhodne krize.

Arabski menijo, da ZDA zdaj zaradi predvolilne kampanje ne morejo močneje pritisniti na Izrael.

Tudi Izrael je verjel, ugotavlja agencija AP, da od njega nekaj pričakujejo in začnejo govoriti o pogajanjih in miru.

Izraelski obrambni minister

ANVAR EL SADAT: Diplomatska ofenziva...

cije na Bliznjem vzhodu. Evropejci, zlasti Francozi in Zahodni Nemci, kjer bodo jeze volitve, se ne želijo angažirati.

Ceprav ne pričakuje večjih rezultatov od nove egiptovske pobude, pa agencija AP ocenjuje to akcijo kot nekakšno nadomestilo za upravljanje, ki bo trajala v času predvolilne kampanje v ZDA.

Maroku grozi stavka

RABAT, 6. sept. (AFP). — Večraj so aretirali generalnega sekretarja maroških tipografskih delavcev Amrana Mohameda z nenavadnim izgovorom, da je razvil sin dikačno gibanje. Delavci in uslužbeni v zasebnih, javnih in poljavnih tiskarnah v Rabatu so se sešli na skupščini in obsojili to aretacijo kot samovoljno dejanje. Zagrožili so s splošno stavko, če oblasti takoj ne izpuste Amrana Mohameda.

oglašujte
v dnevniku
DELO

Mora inflacije

Francija zahteva posvet EGS, na katerem bi proučili ukrepe proti inflaciji — Bonn ima že pripravljen načrt

PARIZ, 6. sept. (AP, Reuter). Francoski finančni minister d'Estaing je poslal pismo predsedniku izvršne komisije evropske gospodarske skupnosti Mansholtu, v katerem predlaga takojšnje sklicanje gospodarsko-finančnega koordinacijskega odbora EGS, ki bi proučil ukrepe proti inflaciji v državah članicah EGS.

V svojem pismu minister d'Estaing opozarja, da je problem v državah članicah že takšne narave, da je nujno potrebna enotna akcija vse skupnosti za rešitev tega vprašanja. Takšna akcija bo v skladu z resolucijo, ki so jo finančni ministri EGS sprejeli na luksemburškem sestanku meseca junija, na katerem so se zavzeli za odpravljanje sedanje inflacijskega pritiska in se odločili, da ukrepe za denarno in gospodarsko združitev.

Novi gospodarsko finančni koordinacijski odbor držav

GISCARD D'ESTAING: Glavobol zaradi inflacije...

evropske gospodarske skupnosti se bo v skladu s to francosko zahtevo sešel v petek. Ob tej priložnosti bodo proučevali ukrepe, ki jih je predlagal francoski finančni minister.

Zveza republika Nemčija je že napovedala, da ima pripravljen načrt za ureditev gospodarske stabilnosti v evropski skupnosti. Pričakujejo, da bo svoj načrt razložila v petek na sestanku omenjenega odbora, ki se bo po ustanovitvi spomladi letos zdaj pr

PRIČAKUJEMO VAŠ OBISK
NA ZAGREBŠKEM VELESEJMU
OD 7. DO 17. SEPTEMBRA

KOVINOTEHNA

CELJE

HALA 9, PAVILJON 6

GORENJSKA

Boj z alkoholom

Boj proti jutranjemu silu na tešče, ki so ga začeli v Trzinu, se na Gorenjskem nadaljuje. Kot smo že poročali, je jutranje točenje alkohola pijet junija omejila tudi radoljška občina, v Škofji Loki pa so se za tak ukrep odločili načelno, izpeljati pa ga morajo še v praksi.

Na Jesenicah in v Kranju pri tem doslej še niso nikdar ujemili, čeprav je prav na Jesenicah položaj še posebno kritičen. Tam je močno razširjena navada, da delanci na poti na delo zjutraj zvrnejo kosarček špane pijače. Okoliščine so take, da k temu svoje prispevajo tudi gostinci, da tako pitje še pospešujejo.

Odlične Trzinčanov je imela pri nas precejšen odmev ter vzbudila veliko komentarje. Na splošno so njihove ukrepe pozdravili, čeprav ni manjkalo tudi kritičnih pripomb. Pojavili pa so se nekatere novi predlogi, ki bi jih kazalo upoštevati tam, kjer se bodo za tako prepoved šele odločili.

Razumljivo je, da so bili zlasti gostinci proti temu, da jim z omejitvijo obratovanja časa onemogočijo prodajati alkoholne pijače pred dopoldanskim silom v tovarnah. Nekateri med tistimi, ki so se spomnili, da je boj proti alkoholizmu koristil tudi tisti, če ljudem, ki grejo na delo, ne točijo alkohola, so potem predlagali, naj bi namesto prepovedi sprejeli nekaj družbeni sporazumi. Z njimi bi se obvezali, da gostom zjutraj ne bi postregli z alkoholnimi pijačami, čeprav bi sicer imeli lokalne odprte.

Vendar pa lahko resno dvomimo v učinek takega sporazuma. S podobnimi sporazumi imamo preveč slabih izkušenj, zato je malo upanja, da bi bil uspešen v tako občutljivem primeru. Vsekakor je tu učinkovitejša prepoved, ki je podprta s strogi kazni za prekrške.

Res pa je, da taka prepoved ni smotrna uveljevala v poročila. To velja še posebno za turistične kraje, kjer so razmere posebej drugačne kot na primer v delavskih središčih. Tam prepovedi tudi ne bi imela takega učinka, kot ga želijo doseči v boju proti alkoholizmu. Zaradi tega je bilo najbolje, da bi prepoved sicer sprejeli, vendar omejevali na posamezne kraje v občini ali samo predele v njih, morda pa celo le za določene gostinske lokale.

L. STRUŽNIK

»SLOVENIJALE« V MOSKVO — Stirlinajstega septembra bo odpeljal iz Ljubljane v Moskvo kombi podjetja Slovenijale, v katerem bo poleg servisa za naše športne artikule. Slovenijalec je namreč prvi in edini izvoznik športne opreme v Sovjetsko zvezo. Kombi so že pri nas spridili za ruske razmere. Med potjo se bodo v Kijevu udeležili prvega mednarodnega sejma športne opreme. Na sliki: Dušan Babnik, ki se bo s sodelavcem odpravil s kombijem v Moskvo.

Foto: Janez Zrnek

Vodstva brez zaledja

Navzkrižja v ljubljanski mladinski organizaciji so posledica odmaknjenosti od mladine — Razprava o težah in razmerah na seji komisije MK ZKS

LJUBLJANA, 6. sept. Teze za 3. sejo konference ZKJ o nalogah ZK v razvijanju aktivne udeležbe mlade generacije pri oblikovanju samoupravne socialistične družbe so za ljubljansko mladinsko organizacijo kakor naročene. To je očitno po večerajšnji seji razširjenega komiteja MK ZKS Ljubljana, ki je obravnavanju tez in organiziranju razprave o njih priključil še pretes razmer v ljubljanski mladinski organizaciji.

Člani komiteja so po obsežni razpravi, v kateri so ocenili tudi vsebino tez in predlagali več dopolnil, menili, da je zamisel mestne ljubljanske organizacije mladine o organiziranju razprav v aktivih in vseh specializiranih dejavnostih mladosti povsem ustreza, kakor so v sklepu dodali, da se morajo v te razprave vključiti tudi organizacije ZK in druge družbenopolitične organizacije v Ljubljani.

Takšno navezovanje družbenopolitičnih dejavnosti na tolikratno obravnavo tez o mladini je tolikrat bolj potrebno, ker se v ljubljanski mladinski organizaciji očitno kažejo organizacijska in vsebinska napotja. Razmere so se zaostriže zlasti v nedavnem obdobju, ki sovpada s prizadevanji za reorganizacijo ZK v Ljubljani, a zdajšnje

mejno vodstvo mladine, ki mu sicer ne moremo odrekaniti nekaterih uspešnih akcij, ni našlo pravega stika z vsemi mladinskimi vodstvi v ljubljanski občini.

Komite je ugotovil, da ne more nastopati kot razsodnik, čemur se je odreklo tudi predsedstvo RK ZMS (po besedah Zivka Pregla). Vendar tudi ne more križemok opazovati, če bo mladim uspelo, da bi premagali zagate, v katere so zašli, nekajkrat očitno zaradi mladostne zagnanosti in trmavosti.

Razpravljalci so opozorili, da je ljubljansko mladinsko vodstvo še vse preveč osamljeno, akcije snuje in jih rešuje v svojem ožjem krogu, medtem ko večina mladosti živi in deluje brez vpliva mladinske organizacije.

Življenje in politika pa sta v množici, ne v posameznih predstavnikih mladinske organizacije, ki skoraj ne more navedti podatkov, koliko mladostnikov ima v svojih vrstah. Saj je dejstvo, da oprta svoje delo le na nekaj šolskih aktivov, medtem ko so mladi v delovnih kolektivih puščeni bolj kot ne sami sebi.

Ob teh in podobnih kritičnih ugotovitvah je torej povsem razumljivo, da so teze o vstopanju in uveljavljanju mladosti v samoupravni socializem družbi za ljubljansko mladino naravnost naročene. Razmere pa so takšne, da vse ljubljanske družbenopolitične organizacije, ki imajo med drugim tudi naloge, da skrbijo za razvoj in uveljavljanje mladosti v družbenem življenju, kar najbolj zavzeto poskušajo v razpravo o težah, jih hkrati voporejajo z razmerami v ljubljanski mladinski organizaciji in tako sočasno oblikujejo zase in za mlade takšna izhodišča, ki

bodo omogočala skladno rast, pomlajevanje in trajno zraščanje mladosti s starejšo generacijo.

Nič čudnega ni, če je ob navzkrižju stališ izrekel nekdanji mladinski funkcionar misel, da bi mladinci in mladinke pogladi svoja vodstva, če bi vedeli, o čem se prebija, drugi, tudi nekdanji mladinski funkcionar, pa je opozoril na dejstvo, da mladina prevzema dediščino sodanega družbenopolitičnega dela v Ljubljani, zaradi česar so razprave o razmerah med mladimi tudi obratno o uspešnosti dosedanjega družbenopolitičnega dela v Ljubljani nasploh.

Sklep, da vse družbenopolitične sile resno posežejo v razpravo o težah in ustaljenih mladinskih organizacijah v Ljubljani, je zato povsem ustreten, kakor je tudi skladen zahteva, naj to sodelovanje zamenjamo s prenehanjem, temveč bi ostalo trajna vsakdanja oblika sodelovanja.

BERT SAVODNIK

Prejeli smo „Belinka“ ne smradi vode

»Belinka« zanika dvoje trditve v članku »Kanal — velik problem«

Vaš dopisnik P. H. je napisal prispevek z naslovom: »Kanal — velik problem, ki nikakor ne kaže objektivno napravo Belinke, da bi spuščala v Savo kolikor mogoče očiščene odpadne vode. Belinka je za nevtralizacijske jame in velik posedač čistilni bazen potrošila znatna finančna sredstva in s tem dosegla tako čistost odpadka, da njen izliv ne povzroča nikakršnih fizikalno-kemičnih sprememb rečne vode. To nam dokazujejo vsakotredne analize reke ob izlivu naše odpadne vode.

Trditvi, da Belinka kanalov ni čistila in da namerava zgraditi odprt kanal, kjer se bo napajala živina, sta izmišljeni. Čiščenje kanalov spada med redna vsakotredna dela; sedanje zamašitve pa sta povzročili prehod na razširjeno proizvodnjo, v enem obratu in rekonstrukciji starega obrata in jih je bilo v sedanjem položaju nemogoče preprečiti. Glede novega kanala lahko povemo le to, da bo zgrajen po vseh običajnih tehničnih in sanitetskih normah.

Direktor »BELINKA« MIRAN RIZNER, dipl. oec.

Odbori za samozaščito

LJUBLJANA, 6. sept. — Koordinacijski odbor za družbeno samozaščito pri mestni konferenci SZDL v Ljubljani bo v prvi fazi svojega dela pripravil podoben program in se povezal z ustreznimi institucijami v mestu. Pri oblikovanju konferenčnega SZDL naj bi ustanovili odbore za družbeno samozaščito, organizirali pa naj bi tudi posvetovanje za člane odborov in predstavnike delovnih organizacij, zlasti z gostinskimi in turističnimi delavci. Tako so menili na seji komisije za družbeno samozaščito, kjer so oblikovali okvirni program za delo do letošnjega septembra do julija prihodnje leto. Podoben program naj bi sprejeli v kratkem, ko bodo vse pristojne institucije pripravile svoje predloge in pripombe. P. A.

Ob razstavi bosta predvidoma odprti do 15. septembra. A. B.

Priprave mladih

LJUBLJANA, 6. sept. — Predsedstvo mestne konference ZM Ljubljana je na današnji seji analiziralo delo komisij in centrov pri MK ZMS Ljubljana v minulem obdobju in sprejelo program priprav na tretjo konferenco ZKJ in oktobrsko konferenco MK ZMS Ljubljana. Priprave bodo obsegale javno razpravo o težah za konferenco ZKJ na vseh nivojih, tako v aktivih, kot v občinskih organizacijah in v okviru mesta. V oktobru pa bo v sami mestni organizaciji ZM prišlo do nekaterih kadrovskih sprememb, med drugim bodo izvedli volitve za sekretarja, kar to funkcijo od zadnje konference MK ZMS Ljubljana opravlja vršilec dolžnosti, do sprememb pa bo prišlo tudi v predsedstvo. V. P.

Obnova starega gradu

LITJA, 6. sept. — Včeraj se je v Litiji sestajal odbor za obnovo gradu Bogenšperk, ki ga je na predlog kulturne skupnosti Litija imenovala občinska skupščina. Odbor je izvolil 5-članski izvršni odbor, ki bo za prihodnjo sejo pripravil predlog programa za obnovo gradu Bogenšperk skupaj z Zavodom za spomeniško varstvo v Ljubljani.

Izvolili so tudi odbor za muzejsko, galerijsko in spomeniško varstvo dejavnosti. Že letos bodo obnovili dve zbirki muzeja NOB in stalno razstavo slik akademskih slikarjev Mire Pregljeve. Odbor za turistično rekreacijo in gostinsko dejavnost pa bo poskrbel za notranje prostore in ureditev o kolice z grajskim vtikom. M. OBLAK

Ljubljana na današnji dan

NABIRAJMO POLZE — Po prvih deževnih dneh v tem mesecu bodo naši vrtni gostje posejani z vrtnimi polji. Naša država je že pred vojno izvažala polze. Tudi letos moramo nabirati kar največ vrtnih polzev za izvoz. Polze sprejemajo državna posvetstva, ki so zanje pripravila posebne vzgojnice. Cena polzev je 5 din po kg. Nabirajo jih lahko otroci, pa tudi starejše ženske. Marsikomu bo nabiranje polzev prineslo lep zaslužek. (Slovenski poročevalec)

Vlomilec se je le okrepčal

METLIKA, 6. sept. — Lastnik dveh počitniških hiš na Hrastu pri Metliki, Franc in Janez Rus iz Novega mesta sta, prijavila, da je nekdo vlomil v njuni počitniški hiši med 26. avgustom in 2. septembrom. Vlomilec se je okrepčal s pijačami in konzervami in nekaj tega tudi odnesel s seboj. P. R.

Pred petdesetimi leti

V ZNAMENJU ALKOHOLA — V barakah na južnem kolodvoru se je v soboto pod vplivom ritnega vina razvil med tamkaj stanoječimi delavci silen pretep. Vrčki in stoli so kar frčali po zraku. Boj je končal s tem, da je ruski begunec Mihajlo Marčenko obšel s prebito lobanjo in da je bilo tudi več drugih lahko ranjenih. (Jutro)

Grafike Zelenka v Kranju

Razstavljene so v stavbi Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi ulici

V muzejski stavbi Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi ulici je odprta razstava Karla Zelenka, ki jo je posredovala Moderna galerija Ljubljana. Karel Zelenko je bil rojen 15. septembra 1925 leta v Celju. Studiral je na Akademiji za likovno umetnost na Dunaju in v Ljubljani slikarstvo, kiparstvo in grafiko. Absolviral je posebno šolo za grafiko pri prof. Božidarju Jakcu 1951. leta. Udeležuje se kot grafik, slikar in keramik. Bil je na študijskih potovanjih v Belgiji, Holandiji, Nemčiji, Franciji, Italiji, Avstriji, ČSSR. Sodeloval je na mnogih mednarodnih razstavah in razstavah jugoslovanske umetnosti. Prejel je nagrado na razstavi jugoslovanske grafike v Zagrebu 1962, 1963, 1968. leta in Prešernovo nagrado za grafiko.

Poleg te razstave je na ogled še ciklus bakrorezov Carceri — Jece Giovannija Battiste Piranesija, italijanskega bakroreza, arhitekta in arheologa (1720—1778).

Po svoji nadarjenosti, tehnični popolnosti in smislu za usklajevanje fantastičnih zamisli s stvarnostjo je G. B. Piranesi velika osebnost ne samo v italijanski, temveč tudi evropski grafiki svojega časa.

Obe razstavi bosta predvidoma odprti do 15. septembra. A. B.

Mala anketa

»Obsojamo!« Pogovor z ljubljanskimi ulicami o tragediji v Münchnu, ki nas je pretresla

Oči vsega sveta so uprte v pet simboličnih krogov. Ploskamo, se veselimo... Potem, nenadoma... so postale prve vesti kruta resnica — 16 mrtvih. Kamera in svinčnik sta zabeležila le delček večnega in velikega ZAKAJ zločin, ZAKAJ nedolžne žrtve, ZAKAJ najtemnejša medalja...

UROS GABRIELČIČ, študent: »Nisem povsem natančno obveščen o vsem, kar se je večer zgodilo na olimpijskih igrah. Vsekakor pa je incident prevelik, da bi ga lahko rešil mednarodni olimpijski komite. Po mojem bi morali posredovati Združenim narodim. Jasno, tu gre za stare spore in tega verjetno ni mogoče preprečiti.

VLADIMIR TKALEC, absolvent: »Palestinci in Izraelci bi to stvar lahko, mislim, bi jo morali reševati drugje in ne na olimpijskih igrah. Toda to žalostno dejstvo imamo zdaj pred seboj. Najbrž bi morali organizatorji kaj podobnega predvideti in bi morali bolj zaščititi Izraelce. Prevelik madež na olimpijskih igrah...«

JANEZ LOVISEK, bančnik: »Z eno besedo povedano je to grozljivo. Na ta način ni mogoče reševati političnih problemov. Predvsem pa, olimpijske igre, niso mesto, kjer bi reševali kakršne koli probleme. Ob tem se človek vpraša za odgovornost organizatorjev: ali so bili res storjeni vsi varnostni ukrepi.«

MILAN GABELICA, metalurg: »To, kar se je zgodilo, je na vsak način gnusno. Z nasiljem ni mogoče ničesar doseči. Seveda, po časopisih spremljam probleme Palestincev in jasno je, da se njihova prihodnost mora rešiti. Toda na pravi način. S tem, kar so storili palestinski skrajneži le še bolj izživajo mržnjo proti sebi.«

TATJANA KREMČAR, študentka: »Prav goreče me zanimajo za politiko. Velikokrat sem se poskušala poglabiti vanjo, pa je, žal, dostikrat nilem razumela. Politika je čudna, zapletena stvar. To, kar se je zgodilo, je tako grozno, človeško presunljivo. In grozno na olimpijskih igrah. Politika je čudna.«

JOZE HLEBS, zidar-delovodja: »Slišal sem, saj berem časopise in poslušam radio. Vse so pobili. To je maščevanje. Vsa večer gledam tiste igre in mislim, da se tisto streljanje res ne bi smelo zgoditi prav na igrah, saj govorimo, da predstavljajo mir in prijateljstvo vsega sveta. Čudno, kako so lahko zlezli kar prek ograje.

JOSIP MAJSKI, dipl. elektroinženir: »Včerajšnja tragedija na olimpijskih igrah bi se lahko zgodila kjerkoli in kdaj koli. Obsojam atentat, vendar mislim, da v tej obsoji ne smemo biti površni. Olimpijske igre so del tega sveta in moramo analizirati globlje probleme. To, kar simbolizira 16 mrtvih, je tragedija dogodek.«

MERCEDES DOBERSEK, baletni pedagog: »Zdaj, ko se je zgodila tragedija, vsak zase razmišljamo, kako bi bilo mogoče rešiti problem, omejiti ogenj, ki plani. Pa, vidite, to ne upošteva niti tistih, ki so za to poklicani, politikom... Čudno pa se mi zdi, da ni vsaj del tega zasledila mednarodna policija.«

STEFANIJA ANŽIC, umetnica v pokroju: »Ne maram preveč polemizirati. Poslušam, zasledim vse, kar se dogaja ta trenutek v Münchnu. Vesti so tragične. Olimpijsko, športno tekmovanje nikakor ni mesto za reševanje političnih sporov. Vsa naj svoje probleme rešijo doma. Mislim, da bi se igre vendarle morale nadaljevati.«

MILENA TOLMAJER, uslužbenka: »To je največja sramota in človek se sprašuje, kako se je moglo to zgoditi. Včasih so ob olimpijskih igrah vojne prekinili, zdaj pa... In največja tragedija je v tem, da padajo nedolžne žrtve na igrah, ki simbolizirajo mir na svetu. Sicer pa mi ni vse skupaj čisto jasno.«

MITJA SINKOVEC, študent: »Poslušam sno, mislim, preveč diplomatske komentarje, ki so poudarjali, da je to hudo, da se jo ne bi smelo zgoditi. Toda vsi vemo, da gre za večjo globlino problema. Obsojam to, kar se je večer zgodilo, pa ugrabi teje letal, vendar palestinski ekstremisti opozarjajo nase, kjer je morejo.«

MIHA BESTER, receptor: »Če otroci kaj zakrivajo, moramo poklicati na odgovornost starše. Dovolimo male stvari, ki se lahko razširijo v katastrofe. Ves svet je odgovoren. Vsak dan palajo žrtve, pa zanje ne vemo. Te, ki so padle zdaj, so predracune na največjo možno odmevnost.«

DRAGICA RAKOBEVČIČ, Foto: J. ZRNEC

Še neodločeno

Komunisti Cestnega podjetja v Celju niso razčistili in razmejili odgovornosti posameznih vodilnih delavcev

CELJE, 6. sept. Sinoči, okrog 23. ure je 30 komunistov Cestnega podjetja v Celju končalo sestanek, na katerem so obravnavali razmere in krivdo posameznih vodilnih delavcev tega podjetja v zvezi z nepravilnostmi, ki sta jih odkrila inspekcija SDK in UJV.

Posebna komisija oddelka ZK v podjetju je za sejo pripravila svoje poročilo, sekretariat oddelka pa predlog, da bi vključili v vrst ZK direktorja Staneta Divjaka, sekretarja Franja Kočarja, šefa centralnih obratov Vlada Padrišnika in Franca Znidaršiča. Razen zadnjega bi naj samoupravni organi vse ostale razrešili delovnih dolžnosti, prav tako pa naj bi razrešili tudi tehničnega direktorja, Ivana Krašovića. Po smatranosti seji se komunisti niso strinjali s predlogom.

Seja oddelka ZK v Cestnem podjetju se je začela večer dopoldne ob osmih zjutraj. Posebna komisija oddelka je na osnovi poročila SDK, po izvedbi UJV in analizi razmer v kolektivu pripravila podrobno poročilo obtožb, poslušal in odkril, na podlagi katerega naj bi oddelke razmejili krivdo posameznikov in jih za dokazane nepravilnosti kaznoval.

Oddelek se ni mogel v oči odločiti za predlagane kazni. Izglasovali so le javno kritiko za Divjaka ter Kočarja za razrešitev, pa bi poškali do sodne obravnave. Prav tako se niso strinjali s predlogom o razrešitvi. S tem naj bi uredili razhajanje odnosov, sanirali razmere v podjetju in se lotili odprave napak.

Zanimivo pa je, da sta tako Kočar, kot Divjak med si nocoj razpravo večkrat naglasila, da skupaj ne moreta več delati. Že med razpravo je postalo očitno, da bodo tako komunisti kot samoupravna telesa v kolektivu morala po leg te obravnave posvetiti še več časa razčiščevanju nevedrnosti razmer ter poklicati za odgovor tudi druge, ki jih točrat komisija v poročilu ni zajela. Očitno je namreč, da tudi ostale politične organizacije, predvsem pa samoupravni organi, niso odigrali svoje vloge ter s tem onemogočili, da je kolektiv začel v takšno krizo. To potrjuje tu

Trbovlje: Rudisovi predlogi

V pomoč srednjeročnemu načrtu gospodarskega razvoja revirjev

V priprave za izdelavo predloga srednjeročnega načrta nadaljnega gospodarskega razvoja revirjev se je pred kratkim vključilo tudi poslovno združenje Rudis v Trbovljah. V združenju zasavskih podjetij je poslovalo nekaj predlogov v zvezi z nadaljnjim investicijskim za rekonstrukcijo ozroma modernizacijo obstoječih naprav v nekaterih največjih gospodarskih organizacijah. Rudis predlaga, da bi kazalo posebej preučiti problematiko nadaljnje povezanosti vseh treh revirskih občin z ustreznimi komunikacijami, kot tudi neposredno povezanost Trbovlje s Savinjsko dolino. M. V.

Še neodločeno

Komunisti Cestnega podjetja v Celju niso razčistili in razmejili odgovornosti posameznih vodilnih delavcev

CELJE, 6. sept. Sinoči, okrog 23. ure je 30 komunistov Cestnega podjetja v Celju končalo sestanek, na katerem so obravnavali razmere in krivdo posameznih vodilnih delavcev tega podjetja v zvezi z nepravilnostmi, ki sta jih odkrila inspekcija SDK in UJV.

Posebna komisija oddelka ZK v podjetju je za sejo pripravila svoje poročilo, sekretariat oddelka pa predlog, da bi vključili v vrst ZK direktorja Staneta Divjaka, sekretarja Franja Kočarja, šefa centralnih obratov Vlada Padrišnika in Franca Znidaršiča. Razen zadnjega bi naj samoupravni organi vse ostale razrešili delovnih dolžnosti, prav tako pa naj bi razrešili tudi tehničnega direktorja, Ivana Krašovića. Po smatranosti seji se komunisti niso strinjali s predlogom.

Seja oddelka ZK v Cestnem podjetju se je začela večer dopoldne ob osmih zjutraj. Posebna komisija oddelka je na osnovi poročila SDK, po izvedbi UJV in analizi razmer v kolektivu pripravila podrobno poročilo obtožb, poslušal in odkril, na podlagi katerega naj bi oddelke razmejili krivdo posameznikov in jih za dokazane nepravilnosti kaznoval.

Oddelek se ni mogel v oči odločiti za predlagane kazni. Izglasovali so le javno kritiko za Divjaka ter Kočarja za razrešitev, pa bi poškali do sodne obravnave. Prav tako se niso strinjali s predlogom o razrešitvi. S tem naj bi uredili razhajanje odnosov, sanirali razmere v podjetju in se lotili odprave napak.

Zanimivo pa je, da sta tako Kočar, kot Divjak med si nocoj razpravo večkrat naglasila, da skupaj ne moreta več delati. Že med razpravo je postalo očitno, da bodo tako komunisti kot samoupravna telesa v kolektivu morala po leg te obravnave posvetiti še več časa razčiščevanju nevedrnosti razmer ter poklicati za odgovor tudi druge, ki jih točrat komisija v poročilu ni zajela. Očitno je namreč, da tudi ostale politične organizacije, predvsem pa samoupravni organi, niso odigrali svoje vloge ter s tem onemogočili, da je kolektiv začel v takšno krizo. To potrjuje tu

Trbovlje: Rudisovi predlogi

V pomoč srednjeročnemu načrtu gospodarskega razvoja revirjev

V priprave za izdelavo predloga srednjeročnega načrta nadaljnega gospodarskega razvoja revirjev se je pred kratkim vključilo tudi poslovno združenje Rudis v Trbovljah. V združenju zasavskih podjetij je poslovalo nekaj predlogov v zvezi z nadaljnjim investicijskim za rekonstrukcijo ozroma modernizacijo obstoječih naprav v nekaterih največjih gospodarskih organizacijah. Rudis predlaga, da bi kazalo posebej preučiti problematiko nadaljnje povezanosti vseh treh revirskih občin z ustreznimi komunikacijami, kot tudi neposredno povezanost Trbovlje s Savinjsko dolino. M. V.

Še neodločeno

Komunisti Cestnega podjetja v Celju niso razčistili in razmejili odgovornosti posameznih vodilnih delavcev

CELJE, 6. sept. Sinoči, okrog 23. ure je 30 komunistov Cestnega podjetja v Celju končalo sestanek, na katerem so obravnavali razmere in krivdo posameznih vodilnih delavcev tega podjetja v zvezi z nepravilnostmi, ki sta jih odkrila inspekcija SDK in UJV.

Posebna komisija oddelka ZK v podjetju je za sejo pripravila svoje poročilo, sekretariat oddelka pa predlog, da bi vključili v vrst ZK direktorja Staneta Divjaka, sekretarja Franja Kočarja, šefa centralnih obratov Vlada Padrišnika in Franca Znidaršiča. Razen zadnjega bi naj samoupravni organi vse ostale razrešili delovnih dolžnosti, prav tako pa naj bi razrešili tudi tehničnega direktorja, Ivana Krašovića. Po smatranosti seji se komunisti niso strinjali s predlogom.

Seja oddelka ZK v Cestnem podjetju se je začela večer dopoldne ob osmih zjutraj. Posebna komisija oddelka je na osnovi poročila SDK, po izvedbi UJV in analizi razmer v kolektivu pripravila podrobno poročilo obtožb, poslušal in odkril, na podlagi katerega naj bi oddelke razmejili krivdo posameznikov in jih za dokazane nepravilnosti kaznoval.

Oddelek se ni mogel v oči odločiti za predlagane kazni. Izglasovali so le javno kritiko za Divjaka ter Kočarja za razrešitev, pa bi poškali do sodne obravnave. Prav tako se niso strinjali s predlogom o razrešitvi. S tem naj bi uredili razhajanje odnosov, sanirali razmere v podjetju in se lotili odprave napak.

Zanimivo pa je, da sta tako Kočar, kot Divjak med si nocoj razpravo večkrat naglasila, da skupaj ne moreta več delati. Že med razpravo je postalo očitno, da bodo tako komunisti kot samoupravna telesa v kolektivu morala po leg te obravnave posvetiti še več časa razčiščevanju nevedrnosti razmer ter poklicati za odgovor tudi druge, ki jih točrat komisija v poročilu ni zajela. Očitno je namreč, da tudi ostale politične organizacije, predvsem pa samoupravni organi, niso odigrali svoje vloge ter s tem onemogočili, da je kolektiv začel v takšno krizo. To potrjuje tu

Trbovlje: Rudisovi predlogi

V pomoč srednjeročnemu načrtu gospodarskega razvoja revirjev

V priprave za izdelavo predloga srednjeročnega načrta nadaljnega gospodarskega razvoja revirjev se je pred kratkim vključilo tudi poslovno združenje Rudis v Trbovljah. V združenju zasavskih podjetij je poslovalo nekaj predlogov v zvezi z nadaljnjim investicijskim za rekonstrukcijo ozroma modernizacijo obstoječih naprav v nekaterih največjih gospodarskih organizacijah. Rudis predlaga, da bi kazalo posebej preučiti problematiko nadaljnje povezanosti vseh treh revirskih občin z ustreznimi komunikacijami, kot tudi neposredno povezanost Trbovlje s Savinjsko dolino. M. V.

Še neodločeno

Komunisti Cestnega podjetja v Celju niso razčistili in razmejili odgovornosti posameznih vodilnih delavcev

CELJE, 6. sept. Sinoči, okrog 23. ure je 30 komunistov Cestnega podjetja v Celju končalo sestanek, na katerem so obravnavali razmere in krivdo posameznih vodilnih delavcev tega podjetja v zvezi z nepravilnostmi, ki sta jih odkrila inspekcija SDK in UJV.

Posebna komisija oddelka ZK v podjetju je za sejo pripravila svoje poročilo, sekretariat oddelka pa predlog, da bi vključili v vrst ZK direktorja Staneta Divjaka, sekretarja Franja Kočarja, šefa centralnih obratov Vlada Padrišnika in Franca Znidaršiča. Razen zadnjega bi naj samoupravni organi vse ostale razrešili delovnih dolžnosti, prav tako pa naj bi razrešili tudi tehničnega direktorja, Ivana Krašovića. Po smatranosti seji se komunisti niso strinjali s predlogom.

Seja oddelka ZK v Cestnem podjetju se je začela večer dopoldne ob osmih zjutraj. Posebna komisija oddelka je na osnovi poročila SDK, po izvedbi UJV in analizi razmer v kolektivu pripravila podrobno poročilo obtožb, poslušal in odkril, na podlagi katerega naj bi oddelke

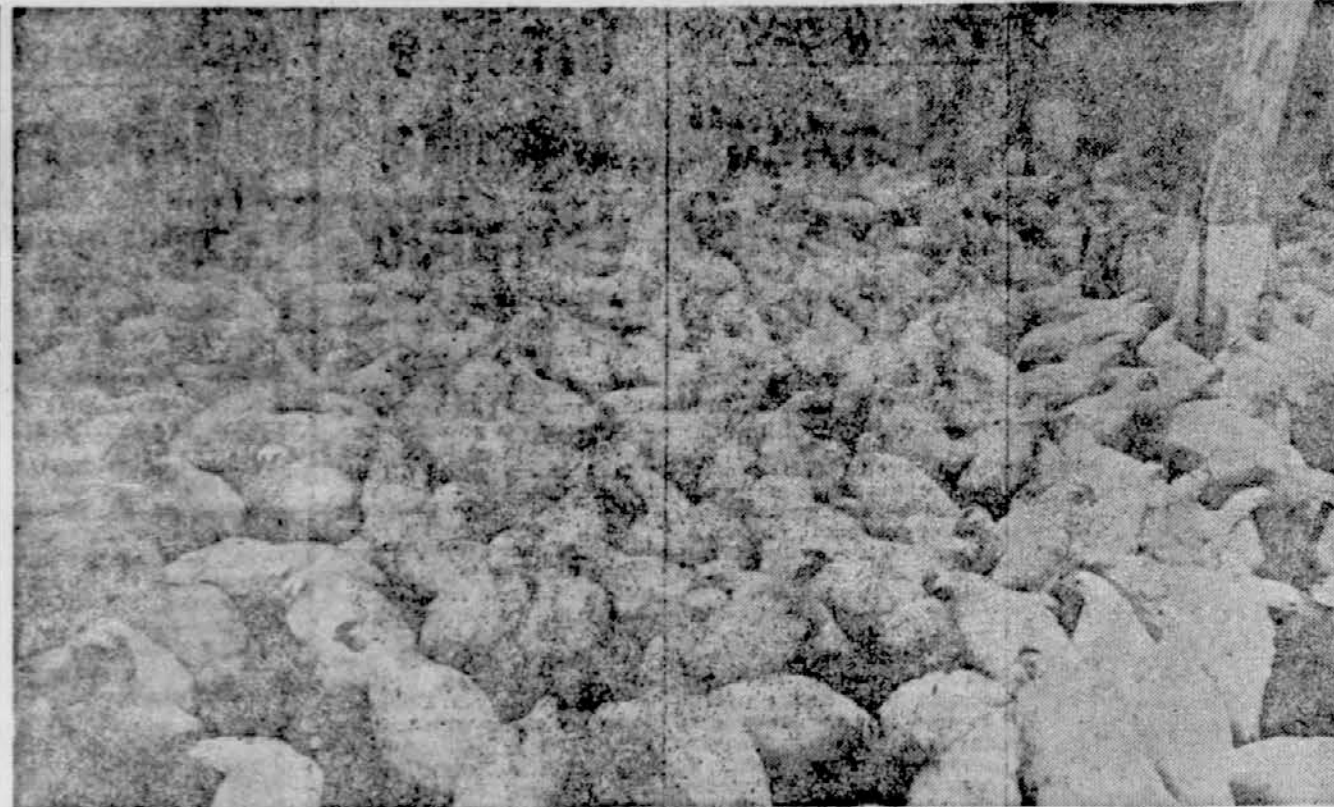

Zavrtili ponujeno roko?

Ali o vinogradniških vprašanjih ni treba razpravljati javno?

Združene kmetijskih in sekcija turističnih novinarjev pri društvu novinarjev Slovenije sta pripravili v Ptuj v okviru 12. mednarodnega vinarskega sejna posvetovanje o pomenu vina v nacionalnem gospodarstvu s posebnim poudarom na turistično ponudbo. Pomembnost tega posvetovanja kažejo že naslovi napovedanih referatov: »Vino kot živilo v turistični podobi države in pri nas«, »Vključevanje vinogradnih predelov v turizem«.

Od povabljenih pa so se najslabše, in sicer zelo slabo odzvali prav vinogradniki, ko da ne gre za njihove koristi. Ali morda menijo, da njihovi vprašanji ni treba javno obravnavati, čeprav ugotovljajo in tarnajo, kako vinogradništvo propada zaradi neugodnih razmer?

PERUTNINARSKA FARMA V PTUJU — V velikem pitljišču piščancev »Perutnine« Ptuj na robu mesta ob Dravi in v sodobnih pitljiščih več 100 kooperantov — kooperantov — okoliških kmetov so lani pridelali 10.000 ton piščančjega mesa, 1975. leta pa ga bodo dvakrat toliko, če bodo razmere na trgu ugodne. Izpolnitev programa bo odvisna od razmerja cen krmi in piščancev ter piščančjega mesa. Foto: B. Cerin

Perutninarški orjak

Iz manjših kooperantskih pitljišč raste velika proizvodnja — Kmalu bodo pridelali na vsakega Jugoslavana kilogram mesa — Pomembni obletnici

V ptujski okolici ima perutninarstvo staro tradicijo. Podjetje »Perutnine« je dobilo svoje ime pred 25. leti, ko se je formalno osamosvojilo iz sklopa drugih dejavnosti. To obletnico so letos svečano praznovali s »dnevom perutninarjeva« — zbralo se je okrog 1000 članov kolektiva in kooperantov, ki so si že uredili velika, sodobna pitljišča piščancev — in ta obletnica je hkrati služila za spodbujanje k širjenju dejavnosti.

Organizirano perutninarstvo na ptujskem območju pa sega do leta 1905. Takrat je bilo v Ptuj ustanovljeno podjetje za odkup perutnine in jaje. Po zadnji vojni jim je dolgotrajna tradicija koristila predvsem pri izvajanju jaje, perutnine in divjadi, ki je v njihovi dejavnosti prevladovala vse do leta 1958. Izvajali so velike količine v več evropskih državah.

Večji razmah sedanje dejavnosti se je začel pred petnajstimi leti, ko so se začeli usmerjati v farmarsko rejo perutnine. Ker je bilo kmetiče perutnine vse manj, a tudi druga mesna prehrana, so sgrajali veliko farmo z zmogljivostjo dveh milijonov piščancev letno. Uredili so si tudi valilnico in mešalnico krmi, nekaj let pozneje pa še klavnico.

Obetajo večje zmogljivosti

Sedanji mesni kombinat »Perutnine« je velika kooperantska organizacija, saj je dala lani na trg 10.000 ton piščančjega mesa. Sedanje zmogljivost klavnice — 2.000 piščancev na uro — bodo do konca tega leta trikratno zvečali. Hkrati se pripravljajo tudi na proizvodnjo konzerv in salam iz piščančjega mesa. Zmogljivost valilnice pa bodo zvečali na 20 milijonov piščancev letno, na farmi nesilne pa bodo imeli čez dve leti že 100.000 kokoši.

V prihodnjih petih letih namernavajo rejo piščancev povečati. Večino piščancev od pridelanih 14 milijonov, oziroma 20.000 ton mesa, bodo zredili kooperanti. Delovni kolektiv »Perutnine« cenil delež kooperantov in zato bo pridelal »dan perutninarjeva« vsa leta.

Pri reji piščancev se zdaj prevladujejo kooperanti. »Perutnine« blago v glavnem or-

ganizira in pripravlja ter išče tržišče. Pri tem ima srečno roko. Leta 1965, ko je bil ustanovljen obrat za kooperacijo z zasebnimi rejci, je od njih dobila le 146 ton piščancev, tri leta pozneje 2.200 ton, lani pa že 8.500 ton. Čez pet let bodo kooperanti zredili več kot dvakrat toliko piščancev kot lani, seveda če bodo razmere na tržišču spodbudne (glavna ovira pa so cene). »Perutnine« priskrbi kooperantom kredite, da si uredijo sodobna pitljišča, oskrbuje jih s krmo po najugodnejši ceni in odkupi vse

dojitne piščance po ceni, ki ji jo omogoča trg.

Dodaten dohodek s pisanjem

Vrednost piščancev, ki so jih lani zredili kooperanti, je dosegla 80 milijonov din. Po tem ko so odšteli vse stroške, jim je ostalo šest milijonov dinarjev, kar je kmetom lep dopolnilni dohodek. V začetku tega leta so bile razmere manj ugodne, upajo pa, da se bodo uredile, saj je piščančjega mesa na našem trgu premalo. Rejce je torej treba spodbu-

jati tudi s ceno. Želijo, da bi bile cene mesa sproščene, kot so bile lani. Ob veliki ponudbi piščancev niso neupravičeno rasle; usklajevali so jih le s ceno krmi.

Kolektiv »Perutnine« želi, da bi se kooperanti zrasli z njim. Kdor bo izpolnjeval pogoje — eden glavnih je dolžna vrednost proizvodnje — bo lahko postal enakopraven član kolektiva, ki bi tudi socialno zavarovan kot delavec.

V večsto zasebnih pitljiščih, v katerih je po nekaj tisoč piščancev, se tako razvija velika industrijska proizvodnja, ki lahko zadovolji potrebo po mesu, kmetičim ljudem pa prinaša dodatne dohodke.

J. K.

Manj sort vina

Sedanje število sort grozdja bi bilo treba omejiti, da bi se izboljšala kakovost in olajšala prodaja vina

Pravilni izbor sort vinske trte je staro gospodarsko vprašanje vinogradnikov. Postavlja se predvsem ob načrtovanju nove gospodarske usmeritve. In kakšni so odgovori?

Zakon o označevanju vin predvideva za proizvodnjo vin v Sloveniji 34 sort grozdja. Za obnovo vinogradov uporabljamo okrog 20 sort. V naših vinogradih pa še vedno raste več kot 50 sort vinskega grozdja.

V državah evropske gospodarske skupnosti so s posebnimi odredbami predpisali zmanjšanje števila sort grozdja, da bi se izboljšala kakovost pridelka in olajšala prodaja vina. Zato tudi naših 20.000 ha vinogradov ne kaže obnavljati s 34 sortami, piše v posebni izdaji »Gospodarskega vestnika« ob letošnjem mednarodnem sejnu vin v Ljubljani.

Vinogradništvo, ki ima npr. 7.000 ha zasajenih s 19 različnimi sortami, da pride na

eno sorto komaj 370 ha, ne more biti konkurenčno in perspektivno. Zato je treba sedanje sorte klasificirati in rediti po vzorcu držav EGZ.

Po mnenju našega strokovnjaka inž. Mirana Veselica s biotehniške fakultete v Ljubljani naj bi po posameznih vinogradih rajonih storišili takole:

Na podraškem vinorodnem okolišju bi od sedanjih 19 dovoljen sort pustili le 8-10 dovoljenih in 4 priporočene. Na posameznih območjih ni kakor ne bi smeli saditi več sort, kot jih dovoljuje ekološki pogoji in potrebe vinskega trga. Tudi pri nas naj bi obnavljali več kot 100 ha vinogradov le z eno sorto.

Na okoliščini 7.000 ha posavskega vinorodnega okolišja naj

bi izbrali le sorte za pridelovanje cvička, bizeljčana in metliške črtnice. Ta vina so na trgu zelo iskana, pridelavec pa premajhen, zato ni razloga za dovoljevanje drugih sort. Izločiti bi morali vse stare hibridne sorte, ki ponekod še zmanjšujejo vrednost cvička.

Za okoli 6.000 ha vinogradov primorsko-krškega območja je 17 sort tudi preveč. Sirov izbor je sicer upravičen, ker gre za proizvodnjo rdečih in belih vin. Ker pa so ekološki pogoji posebno ugodni za pridelovanje rdečih vin, ki ustrezajo hitrejši usmeritvi na trgu, izbrati bi bilo treba vsaj štiri priporočene in dve dovoljeni sorti. Na območju krškega terana naj bi izločili vse bele sorte in pridelovali le rdečice. Določiti bi bilo treba izbor sort za svipavčane in dodati še dve do tri sorte za bela vina.

ODGOVORI NA VPRASANJA KMETOV

Zakaj manj mleka?

VPRASANJE: V ptujski občini je predvideno — glej objavo ob občinskem prazniku v »Kmečkem glasniku« — da bo mlekarne odkupila manj mleka kot lani. Ali ga ptujski mlekarne ne potrebuje več in ga ne mara odkupiti, čeprav uvažamo veliko mlečnih izdelkov, mase in stroje, ali je kmečko mleko slabše, kot je bilo lani, ko je bilo cenejše? Prepričan sem, da bi ga kmetje radi prodali po ustreznih cenah, če bi ga lani. S sedanjo minimalno skupno ceno bi bili gotovo zadovoljni, če ne bi bilo pri odkupu velikih odtegljajev. Kako menijo o ptujski mlekarji in kaj rečejo vi?

Peter Sarli, Ptuj

ODGOVOR: Ne vem, kje je človek, ki je tako informacijam dal v »Kmečkem glasniku« dobil te podatke. Resnica je namreč drugačna. Lani je naša mlekarne odkupila okrog 5.700.000 litrov mleka, za leto pa predvidevamo okrog 7.000.000 litrov. Letos do konca julija je bilo odkupljeno že 4.524.282 l mleka, kar je okrog 450.000 l več, kot je bilo načrtovano za isto obdobje. Najbolj je porasel odkup kmečkega mleka, saj skupno v obratov za kooperacijo kmetijskega kombinata Ptuj odpiramo zbiralnice tudi po vaseh, kjer od časov obvezne odaje ni nihče odkupoval

mleka. Odkup iz družbene sektorja pa stagnira. Kupci naših mlečnih izdelkov nam postavljajo take zahteve, da nam bo v jeseni in pozimi primanjlovalo dnevno po 15.000 do 20.000 l mleka. V prihodnjem letu pa bi morali pridelati najmanj 12 milijonov litrov mleka, če bi hoteli zadovoljiti želje le naših starih kupecev. Menda je jasno, da v takih razmerah ne more biti nobenega omejevanja odkupa, seveda, če mleko ustreza odkupnim pogojem. Vse mleko za našo mlekarne odkupujejo kmetijske organizacije, in sicer: kmetijski kombinat Ptuj — obrat za kooperacijo, kmetijska zadruga Lovrenca na Dravskem polju in obrat Slovenjvina v Ormožu. Mlekarne prevzema mleko od njih in oni dobro vedo, da bi bil naš kolektiv zelo zadovoljen, če bi dobil še enkrat toliko mleka, kot je trenutni odkup.

Pri jugoslovanskem sistemu odkupnih cen mleka so se odtegljaji bili in še bodo. Kljub težkim finančnim razmeram, v katere nas je pahnilo zvišanje odkupnih cen mleka pri zamrzjenih cenah mlečnih izdelkov — v njih pa predelujemo do 95% odkupljenega mleka — smo

pri odtegljajih zmerni. Edini odtegljaj, ki se ga naša mlekarne poslužuje, je 10 par pri litru istega mleka, ki ne vzdržijo predpisane reduktazne preizkušnje. O drugih odtegljajih — če so — pa odločajo kmetijske organizacije, ki mleko odkupujejo, oziroma je določeno s pogodbi med njimi in kmeti.

Moramo pa povedati, da smo po zvišanju odkupne cene dobivali v maju in juniju izredno slabo mleko. V poprečku je bilo na posameznih odkupnih mestih tudi preko 200 milijonov bakterij v kubnem centimetru mleka. To je vplivalo na kakovost naših izdelkov. Razumljivo je, da v takih razmerah več kot 80% zbiralnice ni imelo takega mleka, ki bi vzdržalo reduktazne preizkušnje.

Razmere se hitro izboljšujejo. Kaže, da v avgustu ni bilo niti 20% takih zbiralnic, katerih mleko ne bi ves mesec ustrezalo predpisani kakovosti. Prepričani smo, da so k temu prispevali poleg drugih ukrepov tudi toliko kritizirani odtegljaji. Norme za kakovostno mleko namreč niso tako zahtevne, da jih ne bi bilo moč doseči z nekoliko truda in vestnosti pri delu. Kakor se od mlekarne zahteva, naj dajejo

na trg kakovostno, neoporečno izdelke, tako se tudi od pridelovalcev mleka pričakuje ustrezna surovina. Za kakovostno mleko so gotovo vse mlekarne pripravljene vedno plačati polno ceno, saj se le iz takega lahko z normalnimi stroški in ob normalnem izplenu dajo narediti kakovostni izdelki.

Direktor obrata mlekarne Ptuj dipl. ing. Branko Voljč

Menimo, da je direktor mlekarne odgovoril na vsa vprašanja.

Uredništvo

Vino tudi iz smokev

V četrtek, 31. 8. 1972 sem zasteljal v dnevniku »Delo« vprašanje, kako se dela vino iz smokev. Sporočam vam recept, ki sem ga v letu 1959 našla v »Ljubljanskem dnevniku« — prilogi »Dome. Vino, naredeno iz fig po tem receptu, je bilo odlično in ga komaj ločim od pravega iz grozdja.

— Na 5 litrov vode daj 1 kg sladkorja, 3 dkg kvasa, 100 g fig. Kozarec pokrij s 1/2 kg drobno sesekanih gazo, čez pa preveži s celofanom, ter ga postavi za en teden na mesto, kjer je največ sonca. Čez noč ga daj na toplo. Po enem tednu, ko bo vrelo in se bo gošča počasi vsedla na dno, počasi izli v dobro umito in suhe steklenice. Če se slučajno spet skali, počakaj, da se spet v polovno odli. Nato zavrzi steklenice in odvisne spravi v hladno klet za poznejše case. Je prav dobra in močna pijača. (Eventualni honorar nakazite v korist sklada za pomoč prizadetim v poplavih v Pomurju).

— Na 5 litrov vode daj 1 kg sladkorja, 3 dkg kvasa, 100 g fig. Kozarec pokrij s 1/2 kg drobno sesekanih gazo, čez pa preveži s celofanom, ter ga postavi za en teden na mesto, kjer je največ sonca. Čez noč ga daj na toplo. Po enem tednu, ko bo vrelo in se bo gošča počasi vsedla na dno, počasi izli v dobro umito in suhe steklenice. Če se slučajno spet skali, počakaj, da se spet v polovno odli. Nato zavrzi steklenice in odvisne spravi v hladno klet za poznejše case. Je prav dobra in močna pijača. (Eventualni honorar nakazite v korist sklada za pomoč prizadetim v poplavih v Pomurju).

KUKA CIPAT Murska Sobota

Kakšna je cena koruze?

VPRASANJE: Obvestiti nas — tudi s posredovanjem lokalnega časopisa »Tednik« — da pridelavci kmetov

pridelali koruzo osem milijonov ton koruze, in upošteva rezerve lanskega pridelka in letošnji uvoz. Če bo pridelavec manjši, bo tudi ponudba manjša, cene pa seveda višje.

Letos smo uvozili 355.000 ton koruze — zvezni sklad za izboljševanje pridelovanja in izvoza koruze pa se zavzema, da bi spremenili devizni režim in spet dovolili prost izvoz koruze. Ali niso številke v njegovem poročilu o pridelovanju koruze in o domačem trgu s koruzo prilagojene tako, da bi podpirale predlog za izvoz? Cena na našem trgu bo namreč odvisna tudi od izvoznih pogojev in možnosti. Gospodarstveniki menijo, da bo letošnja cena koruze približno za 10% višja od za-

jamčene, seveda, če se bodo uresničile napovedi o velikem pridelku. Potem bi odkupna cena bila 1,10 din za kg. Tako cena bi ustrezala naši gospodarski politiki, naj bi se cene kmetijskih pridelkov gibale od zajemane do 10% navzgor, ne pa čez to mejo. Zmerna cena koruze bi omogočala donosnejšo rejo živine po takih odkupnih cenah, ki bi ustrezale tudi domači pridelavi. Naše živinorejce pa bi manj ogrožala razna presenečenja na svetovnem trgu, zlasti v državah evropske gospodarske skupnosti, ki po svojih potrebah znižujejo ali zvišujejo uvozne celine za živino in meso zelo pogosto.

Na novosadski blagovni bor-

zbi se je cena naravno suhe lanske koruze že znižala na 1,25 din za kg. V nekaj mesecih, a najbolj v zadnjih tednih se je znižala od najvišje letošnje že za 25 par. Nadaljnje zniževanje, kakor ga napoveduje zvezni sklad za izboljševanje pridelovanja koruze, pa je povezano z več neznamkami. Poleg drugega bi vplivali nanj ukrepi, ki naj bi jih bil dolžni ZIS. Ti ukrepi pa bi morali biti res taki, da bi se uresničevale napovedi o zmerni ceni in ne bi povzročali ponovne vrtnoglene rasti, kot jo poznamo iz začetka tega leta.

J. PETEK

oglašujte v dnevniku DELO

— Na 5 litrov vode daj 1 kg sladkorja, 3 dkg kvasa, 100 g fig. Kozarec pokrij s 1/2 kg drobno sesekanih gazo, čez pa preveži s celofanom, ter ga postavi za en teden na mesto, kjer je največ sonca. Čez noč ga daj na toplo. Po enem tednu, ko bo vrelo in se bo gošča počasi vsedla na dno, počasi izli v dobro umito in suhe steklenice. Če se slučajno spet skali, počakaj, da se spet v polovno odli. Nato zavrzi steklenice in odvisne spravi v hladno klet za poznejše case. Je prav dobra in močna pijača. (Eventualni honorar nakazite v korist sklada za pomoč prizadetim v poplavih v Pomurju).

Koruzna na tehtnici

Ali naj z ukrepi zavremo padanje cene koruze? — Pridelovalci koruze želijo nekoliko višjo ceno, kot jo predvideva naša gospodarska politika

Cena koruze se približuje ravni, ki jo je dosegla proti koncu lanskega leta — 1,20 din za kg. Ali bo obstala na tej ravni ali se bo še bolj znižala? Ali je sedanje padanje cene le prehodni pojav in bo v začetku prihodnjega leta začela spet rasti? To bo odvisno od raznih okoliščin, predvsem pa od letošnjega pridelka koruze.

Zvezni sklad za izboljševanje pridelovanja in izvoza koruze opozarja v poročilu, ki ga je poslal pred dnevi zveznemu izvršnemu svetu, pristojnim organom javne uprave in drugim zainteresiranim ustanovam, da bo, kot kaže, premalo skladišč za letošnji pridelavec koruze. Zato se bo cena koruze morala znižati celo pod jamčeno, ki je en din za kilogram.

Za preprečitev takega padca cene koruze sklad predlaga ZIS, naj bi zvezna uprava za zaloge živil takoj odkupila lanskega pridelka koruze po 1,20 din za kg. Letošnji pridelavec koruze pa naj bi odkupoval po 1,15 din.

To je le predlog, ki temelji na predvidevanjih, da bi letos

pridelali koruzo osem milijonov ton koruze, in upošteva rezerve lanskega pridelka in letošnji uvoz. Če bo pridelavec manjši, bo tudi ponudba manjša, cene pa seveda višje.

Letos smo uvozili 355.000 ton koruze — zvezni sklad za izboljševanje pridelovanja in izvoza koruze pa se zavzema, da bi spremenili devizni režim in spet dovolili prost izvoz koruze. Ali niso številke v njegovem poročilu o pridelovanju koruze in o domačem trgu s koruzo prilagojene tako, da bi podpirale predlog za izvoz? Cena na našem trgu bo namreč odvisna tudi od izvoznih pogojev in možnosti. Gospodarstveniki menijo, da bo letošnja cena koruze približno za 10% višja od za-

J. PETEK

jamčene, seveda, če se bodo uresničile napovedi o velikem pridelku. Potem bi odkupna cena bila 1,10 din za kg. Tako cena bi ustrezala naši gospodarski politiki, naj bi se cene kmetijskih pridelkov gibale od zajemane do 10% navzgor, ne pa čez to mejo. Zmerna cena koruze bi omogočala donosnejšo rejo živine po takih odkupnih cenah, ki bi ustrezale tudi domači pridelavi. Naše živinorejce pa bi manj ogrožala razna presenečenja na svetovnem trgu, zlasti v državah evropske gospodarske skupnosti, ki po svojih potrebah znižujejo ali zvišujejo uvozne celine za živino in meso zelo pogosto.

Na novosadski blagovni bor-

zbi se je cena naravno suhe lanske koruze že znižala na 1,25 din za kg. V nekaj mesecih, a najbolj v zadnjih tednih se je znižala od najvišje letošnje že za 25 par. Nadaljnje zniževanje, kakor ga napoveduje zvezni sklad za izboljševanje pridelovanja koruze, pa je povezano z več neznamkami. Poleg drugega bi vplivali nanj ukrepi, ki naj bi jih bil dolžni ZIS. Ti ukrepi pa bi morali biti res taki, da bi se uresničevale napovedi o zmerni ceni in ne bi povzročali ponovne vrtnoglene rasti, kot jo poznamo iz začetka tega leta.

J. PETEK

oglašujte v dnevniku DELO

— Na 5 litrov vode daj 1 kg sladkorja, 3 dkg kvasa, 100 g fig. Kozarec pokrij s 1/2 kg drobno sesekanih gazo, čez pa preveži s celofanom, ter ga postavi za en teden na mesto, kjer je največ sonca. Čez noč ga daj na toplo. Po enem tednu, ko bo vrelo in se bo gošča počasi vsedla na dno, počasi izli v dobro umito in suhe steklenice. Če se slučajno spet skali, počakaj, da se spet v polovno odli. Nato zavrzi steklenice in odvisne spravi v hladno klet za poznejše case. Je prav dobra in močna pijača. (Eventualni honorar nakazite v korist sklada za pomoč prizadetim v poplavih v Pomurju).

KUKA CIPAT Murska Sobota

Kakšna je cena koruze?

VPRASANJE: Obvestiti nas — tudi s posredovanjem lokalnega časopisa »Tednik« — da pridelavci kmetov

večkrat zgoditi, da mora mačka, ki je splezala na visok drog ali drevo, pomagati pri »sestopu« človek.

Trije dečki na stezi

Brazilska mati devetih otrok je v strmini rodila zdrave trojčke

RIO DE JANEIRO — Na poti iz mesta, kjer je nakuovala, je 38-letna mati devetih otrok rodila tri dečke. Vse se je srečno končalo, še preden je prispel rešilni avto. Malčki so se rodili dobesedno na cesti, ko se je mati vzpenjala po strmini v predmestju Ria.

Japonske gasilke

TOKIO — Japonske dekletke, ki so v Tokiju obiskovale štirinajstodnevni tečaj, ne bodo gasile, marveč bodo vzdrževale red v okolici požarov, razen tega pa bodo vodile administracijo v gasilskih organizacijah.

Poskus poleta na tečaj

V Norvežanovi gondoli pod balonom bo prostor samo za tri ljudi

OSLO — Prvič po 75 letih se spet napoveduje poskus poleta s balonom na severni tečaj. Ole Kalvatten, 34-letni Norvežan, bo skušal prihodnje letoletje ponoviti polet treh švedov, ki so bili pod vodstvom ing. Augusta nameravali z balonom potovati do severnega tečaja. Njihov vodilni zrakoplov Orel je strmoglavil nad Arktiko, trupla so raziskovalci našli šele po 33 letih na enem izmed spitzberških otokov, kamor je po nesrečnem popotniku na uspešno priti. Norvežan je letel s balonom Plocard AX-66.

Kolera ogroža Afriko

Med vzroki omenjajo pogosto selitev in slabe higijenske razmere

BRAZZAVILLE — Bolj kot kolera koli druga nalezljiva bolezen ogroža kolera zdravje in življenje afriškega prebivalstva. Po podatkih svetovne zdravstvene organizacije je v dveh letih zbolelo za kolero 13.200 Afričanov, med katerimi jih je nad 8.5 umrlo. Zdravstvene oblasti omenjajo med vzroki selitev prebivalstva in slabe higijenske razmere. Druge nalezljive bolezni grozijo manj kot prej, zlasti to velja za črne kose ter za otroško paralizo in za tuberkulozo.

PO ŠESTIH MESECIH IZ JAME — Francoski raziskovalec Michel Siffre (na sliki v ospredju) je bil na pol leta v podzemeljski jami pri Del Riu v Teksasu. Med drugim je skušal ugotoviti, ali se človek lahko brez posledic prilagodi podzemnemu ritmu dela in počitka. Na sliki njegova žena Nathalie.

Telefoto: UPI

Policist naj ima eno ženo

Po mnenju malezijskih oblasti sicer ne more v redu delati v službi

KUALA LUMPUR — Tisti malezijski policisti, ki imajo več kot eno ženo, bodo verjetno morali pustiti službo. Policisti poveljnik pravi, da življenje v hiši z več ženami ovira policista pri poklicnem delu.

Nemci in TV

HANNOVER — V tednih pred olimpijskimi igrami so Zahodni Nemci kupili več televizorjev kot kateri koli mesec doslej. Oblasti so javnost opozorile, da televizor lahko raznese, če je odprt ves dan, drobit zaslon pa potem učinkujejo kot pravi granatni.

Naraščaj malega plemena

Pleme jamskih ljudi v Filipinskih gozdovih šteje zdaj 27 članov

MANILA — Pri Tasdehju, enem redkih plemen na stopnji jamskega človeka — živijo v gozdovih Cotabato, približno tisoč kilometrov od filipinskega glavnega mesta — so se tudi dobili naraščaj. Mati in deček sta zdrava. Tako zdaj šteje to pleme 27 članov. Filipinski zvezni narodni manjšine, ki sponori v tej zvezi, da imajo Tasdehji na razpolago površino 20.000 hektarov.

Usnjar ponuja ledvico

Argentinec išče možnost, da bi se lahko posvetil samo slikarstvu

BUENOS AIRES — Zdravo ledvico je pripravljen prodati Argentinac, ki bi se rad posvetil umetnosti. V oglašju, ki ga je objavil neki dnevnik v Buenos Airesu, ponuja 44-letni usnjar, čed dveh hčera, eno svojih ledvic za primerno ceno. Pravi, da bi se eno ledvico kar v redu živel, njegova družina pa bi imela sredstva za življenje, dokler ne bi zaslužil kot slikar.

Aparat pokaže krivca

Vzorci umazanije na gladini primerjajo z oljem iz osumljenih ladje

KIEL — Ladje včasih spuščajo v vodo odpadno olje. To je sicer prepovedano, vendar je tak prekršek težko dokazati. Kielska obalna straža je dobila nov pripomoček. Pataluja vzame vzorce umazanije in jih primerja z oljem osumljenih ladje. S kemično in fotometrijsko analizo zanesljivo dokazuje krivdo. Doslej je izsledila že petdeset ladji, ki so morale plačati kazni.

Konj vleče voz

Čedalje več Francozov se navdušuje za ciganske počitnice v opremljeni hišici na kolesih s konjsko vprego

PARIZ. Letos si je nad 5.000 Francozov izbralo ciganske počitnice na kolesih, ki jo vleče konj. Družba »Voznja s konjsko vprego« ima v treh sredstvih 95 voz in nekaj več konj. »Po nekaj dneh se žival marsikomu tako priljubi, da jo ob koncu skuša kupiti,« pravi Daniel Feldzer, ki že nekaj let usreščuje svojo zamisel.

Daniel Feldzer je študiral elektronsko fiziko, potem je delal v francoskem zavodu za znanstvene raziskave, tam pa je omagal v tekmi s silovitimi tehnološkimi razvojem. Šel je na Irsko, kjer je dve leti delal konje. Čez čas se je vrnil z zamisljo o seiganskih počitnicah.

Hišice na kolesih so modernizirane, vsaka ima štiriležarsko kuhinjo in umivalnik. Ob prevzemu konja in voza dobi turist knjižico z napotki za vožnjo po desetih stazah v skupni dolžini 45 do 110 kilometrov. Turist na kolesih se vozi po področjih brez motoriziranih popotnikov,

spotoma si ogledujejo v priročništvu navedene kraje, ustavlja pa se pri označenih krajih. V priročništvu je tudi seznam vasi z brezplačno pašo in spisek kmetov, ki imajo seno naprodaj. Človek, ki med vožnjo skrbi za konje, dobi v knjižnici pred odhodom nekaj praktičnih navodil.

Himalajski dnevnik — 16. avgust

Z roko o himalajcih

Člane odprave je treba predstaviti po imenih in začasnih vzdevkih - Mimo Ararata in Teherana do odločitve v Delhiju: vlak, tovornjak ali pa letalo

Večina himalajcev dremle na svojih sedežih. Morda je zdaj najprimernejši čas, da jih predstavim. Izvečim na plan pisalni stroj in si poiščem prazen kotiček v repu letala, potem pa, o groza, valj noče ne levo ne desno... Zgodaj se je začelo! Za mene ni nič hujšega, kot če se med ekspedicijo pokvari pisalni stroj. In to se je doslej še vedno zgodilo, ker stroji ne prenesejo tega, kar prenesejo ljudje. Po petinajstminutnem nemem prekinjanju začnem pisati na roko — če mi uspe stroj popraviti, bom pozneje prepisal moje črke in šifre.

Člani odprave po vrsti

Torej na roko nazaj k himalajcem. Vode Aleša najbrž ni treba predstavljati, ker ga je kolega Primož Zagar obdelal za intervju. Na kratko: Aleš Kunaver koraka četrtri na Himalajo. Ne njemu lastno energijo je v zadnjih tednih razdal do zadnje srage v priprave, kar nedvoumno izdaja šuškanje obraz, na pol pogrezen v naslanjalo. »Vse bo dobro, dečki, ko bomo na hribu,« sem ga slišal reči le malo prej.

Pogledno še druge, najprej tiste, ki so že bili na Himalaji. Matjaž Maležič (nastopal kot Mat) je bil pred tremi leti v zmagoviti navezi na Annapurni. Očitno mu to tedaj še ni bilo zadosti in prav tako ni bilo zadosti Francu Štupniku (odslej za vasa Cicku), ki je tedaj zmagovito pripeljal težak TAM iz Ljubljane naravnost v Katmandu. Pa Tone Wraber, ki je pred nekaj dnevi dodal svojemu naslovu še adre za uspešno branjeno disertacijo na tržaški univerzi (Zlobni himalajci: »Česa vsega ne dobiš pri Bolafu!« Tone nas spremlja kot botanik, ki se je začel intenzivno ukvarjati z nepalsko floro.

Druge dva znanstvenika sta prvič na tej poti: Janez Gregorij (v nadaljnjem dnevniku Gregor, ki bo z ostrim očesom in smrtonosno puško pričel za himalajskimi ptičici, in Jurij Kunaver (po jamar-

Konkurenca polaroida

Danilo Cedilnik (po naše Den) ima od nas vseh najdaljši frizuro, kar menda sidi k njegovemu poklicu — končal je akademsko in likovno umetnost — in mi objavlja nekaj ilustracij s poti za bralce Dela. Tako ima moj polaroid ali instant foto ali »foto bakšiša« zelo resno konkurenco.

Janeza Ažmana in Janeza Brojana in Janeza Kunstija sem zelo resno zaprosil, naj mi pomagajo najti takšna imena, da jih bodo bralci takoj ločili. Mojstrancina s česa te trojice sta se brž zgnajala: prvi bo Janko, drugi pa Brojč, in tako zadnji Janez iz te svetle trojice ostane Janez.

Se enega dočakujemo imamo v ekspediciji — pa ne za rože, ampak za bolnike. Dr. Borut Pirč uspešno reže bolnike na ljubljanski kirurški in pravi, da bo z veseljem tudi nas. Marjan Mafreda je med nami znan po bolj zvenečem imenu Marjon, zanj pa navaja Bohinjka Bela, Jugoslavija.

Druščino naj zaključim s plesalcem, ki ima gotovo najbolj zveneč vzdevček, in če bo ste prebrali, da je recitiral Strauf, bo to pomenilo, da je recitiral Stane Belak. Če zdaj prestežemo vsa ta imena, jio je trinajst po vrsti, Aleš pa

pravi, da nas je štirinajst. Očitno sem nekoga pozabil. Mogoče ga v nadaljevanju dnevnika odkrijem, pa tudi vsakega izmed zapisanih bom še podrobneje opisoval. Najbrž to, kar bom pisal, ne bo dnevniki odprave, ampak bo le dnevnik enega izmed članov, torej subjektivno zapisovanje in izpuščanje objektivnih dejstev.

Vrh brez barke

V teh mislih in oziiranjih po sopotnikih se kot prikazuje pokeže pod nami v noči bel stožec. Ararati! Nočevne barke ni videti, ker je ura še pregodnja in svet na vzhodu nem obzorju nas sreča šele debelo uro pozneje in narise pred nami črna stožec, Demavend, ki je najvišji vrh dvatisočletnega ozersava.

Stevard nas iz resne prežene v prednji del, da bi za pristaneč »popravil« centrazo, se pravi ležišče letala. To naše preseljevanje preko tudi napeto partijo taroka v glavni potniški kabini in zbudil Mojstrancina, ki znata najbolj sladko spati. Janko nemo z odprtimi usti, Brojč glasno z zaprtimi.

Strogo svarilo

Med dolgimi vrstami letal se prikolatimo do nam odločene prostora na teheranskem letališču. Letališče zgradba za tranzitne potnike nas sprejme z velikim opozorilom, ki pravi naslednje:

»Po iranskem zakonu je uvoz, nošenje in razpečevanje narkotik, kot so hasiš, opij, morfij, heroin in kokain, kriminal in ima za posledico različne kazni. Vse osebe, ki nameravajo vstopiti na iransko ozemlje, strogo opozarjamo, da morajo uničiti vse te narkotike, ki jih imajo s seboj, še preden prestopijo mejo.« V Iranu te za take reči grdo obsojijo, če si domačin, pa te celo usmrtilo.

Naš iljušin nima v sebi mamil — pa tudi plačje ne imata — pa morajo natankati s kerozinom. Tisto uro, ko se to dogaja, slišim čudna nasprotja na moderen letalnik — potepuške pasje toipe na stezi, ki po njej pristaja množica jumbo jet Boeing 747. Aleš je očetovalno dober in nam plača prvo coca-cola, čeprav na letališču, ki je 1800 metrov nad morjem, ni niti vroče niti hladno, če se posebejo želja — pa nas tudi to še danes čaka. Pakistanci so namreč zahtevali, da mora kapitan Gledja pristati v Karadži, kar je za nas velik ovinek, za Pakistane pa drobno metanje. Gledja je s istim letalom pred nedavnim peljal ranjence iz Bangladeša v Jugoslavijo. Zgodbo o tem je prinesel neki bolgarski časnik in je prišla v svet. Gledja se smeji: »Na prijavi preleta so prebrali moje ime in YU-AIB. Bodi mi zanjali! Nam te nagajanje ni tako prijetno, kot pomeni dve dodatni uri poleta in seveda temu primer- no dražji prelet...«

Iz Teherana nas nikakor nečelo spusti naprej. Sonce segreva letalo, ki mu je s težavo poženemo motorje, ki-lmatske naprave še niso vključene. Čakamo v vrsti za velikim DC-8, prednost pa imata veliki B 747, pa na Kissinger.

PO DVEH URAH V DELHIJU Polet proti Delhiju traja dve uri. Razgleda ni niti za Gregorja, ki se je s svojim aparatom spravil še nad Iranom na nenavadne oblake. Sele ko se spuščamo proti Delhiju, se odpre pod nami pokrajina, ki je zelena in marsikje poplavljena. Parkiramo na stari stezi, ki jo v travi krasijo lupine razbitih indijskih vojskih transportnikov. Sicer pa tu ni tistega morečnega vtisa, ki smo ga srečali v Karadži. Vse teče hitreje, kot smo pomislili. Karink reče: »Opravimo hitro, da ne bomo ne vi ne mi izgubili časa. Če se boste peljali naprej z letalom, bomo spravili vse skupaj na eno potredilo in usklajili vsi vseh pet ton robe na letališču. Medtem ko Aleš zbira primerno spiske za carinske potrebe, tečem zaradi tega na indijsko letalsko družbo, ki se ukvarja le z malim letalskim prometom (Indija in obrobne dežele), da bi se pogovorili o nadaljnjem prevozu.

Brž mi postrežejo s številkami, ki so sicer visoke, vendar jih gledamo še z očmi ljudi, ki so pozni, kot vedno vsem ekspedicijam, in ki morajo biti čimprej na cilju. Variante prevoza so na dani. Vlak do nepalske meje s trikotnim spremljanjem tirov in nato kamion do letališča je najcenejša in najpogostejša, kamion naravnost iz Delhija do Biratnagarja v Nepalju je rahlo hitrejša, vendar zaradi poplavl ob Gangsu tvegana. Letalo: gotovo najhitrejša inacija in seveda najdražja, pa najmanj tvegana.

Napoved z Alešem ugotovimo, da denarna razlika niti ni tako strašna, čeprav prekinjajo v iljušini, ki bi nas lahko rešil vseh teh težav, če bi kapitan hotel pristati z nami v Katmanduju in prazen vzletiti. Niti slišati ni hotel o tem... To je za nas izgubljenih 3500 dolarjev in nekaj dragocenih dni, da o živih niti ne govorimo! Odlodimo se vendar za Airlines. Kakor se čudno sliši, je to zares varnejša inacija kot vlak ali kamion. Medtem se v carinici veži nabirajo firbi okoli našega kupa tovorov, ki impregnirajo celo naših trideset turistov. »Uboji reveži, ko imate toliko prtljage, slišim reči nekoga. «Meni je še koveček preveč, vi pa imate celih pet ton...»

Piše Zoran Jerin

Karadži pomeša s peskom v en sam mrč, ki v njem najdemo opustelo karadžijsko letališče. Vroč vlažen veter se polni nad stezo, na kateri ni nobenega letala, in vse letališče je grozljivo prazno. Le nekaj vojakov z dolgiimi puškami pa jarku še vedno pričajo o minuli vojni. Piloti niso najboljše volje: v Teheranu so jim pred vzletom izpraznili en akumulator, namesto da bi ga napolnili, in Karadži pa nimajo primernih naprav, da bi popravili napako. Polet do Delhija bo zato zanje rahlo bolj razburljiv, ker ni rezerv za primer velike šile. Potniki seveda tega ne smejo vedeti. Torej že druga tehnična napaka: najprej moj pisalni stroj, zdaj pa še iljušini Ker sem egoist, me prva bolj skrbi...

Do hotela Akbar nas odpelje taksi-kamikaze — tega se je treba v Indiji vedno znova navaditi. Z Matičem sva primerno gnjena nad rdečo tapetirano sobo, ki jo odstopiva ekspediciji za sestanke. Aleš nam pove, čaka vsakega posebej naslednji dan, in ker je zunaj je prijetna indijska noč, mi pa divje lačni, se vsi skupaj odpravimo v stari Delhi v restavracijo Moti Mahal na tanderi piščance, ki so pojem za ta del sveta. Trideset Sionev se najde za mizo sredi carskega Delhija in obira od paprike rdeče počene piščance, namesto Avenikov po poslušna nekaj podobnega na indijskem nivoju. Nam, ki nas je Indija že nekajkrat pokvarila, se zdijo piščanci odlični, večina je v hvali prevladna, nekaj pa se jih očitno kremzi. Enega imamo, ki noče niti poskusiti, pa ga ne bomo izdal, ker si nočem prislužiti kakšnega folklornega vzdevka. Na-

Nebo žari

Med tem ko cariniki štejejo pakete, stopiva z Borutom za minuto na stezo, kjer rdeče žari nebo od vzhoda do zahoda. Monsunski zahodi so navedeni v 748, ki je pripeljati potnike iz Katmanduja. Grozljivo božje obljube mu krasni nos. Naši turisti so že zapustili carino, mi smo brž za njimi. Ko carina trikrat za- mahne z glavjo in z rokami, zapeljejo naših pet ton v skladišče indijske mednarodne družbe Air India, ki ima edina na razpolago potrebni prostor.

Do hotela Akbar nas odpelje taksi-kamikaze — tega se je treba v Indiji vedno znova navaditi. Z Matičem sva primerno gnjena nad rdečo tapetirano sobo, ki jo odstopiva ekspediciji za sestanke. Aleš nam pove, čaka vsakega posebej naslednji dan, in ker je zunaj je prijetna indijska noč, mi pa divje lačni, se vsi skupaj odpravimo v stari Delhi v restavracijo Moti Mahal na tanderi piščance, ki so pojem za ta del sveta. Trideset Sionev se najde za mizo sredi carskega Delhija in obira od paprike rdeče počene piščance, namesto Avenikov po poslušna nekaj podobnega na indijskem nivoju. Nam, ki nas je Indija že nekajkrat pokvarila, se zdijo piščanci odlični, večina je v hvali prevladna, nekaj pa se jih očitno kremzi. Enega imamo, ki noče niti poskusiti, pa ga ne bomo izdal, ker si nočem prislužiti kakšnega folklornega vzdevka. Na-

ROBIN MOORE FRANCOSKA ZVEZA

Začetek

Prepoved o tej policijski preiskavi, eni izmed najuspešnejših v zgodovini ameriške policije, razkriva nekatere dotlej nezane plat neizprosne boja, ki ga bijejo vse veje ameriške policije proti prekupevalcem z mamili.

Robin Moore je v živnem besedilu označil s pravim imenom vse, ki so sodelovali v tej zadevi.

Režiser Radkin, ki je posnel po teh knjigi odlični film — ta je dobil leto, pet Oscarjev — je v filmu imena spremenil. Tako sta detektiv Edward Egan — Popaj in Salvatore Grosso — Sine postala v Redkinovem filmu Popaj Doyle in Buddy Russo. Zlikovca Patsy Fuca pa je dobil ime Sal Boca. V našem besedilu so obveljala prava imena, razen za Francoze. Ti nastopajo z imeni, ki so jih dobili v filmu »Francoska zveza«.

Televizijski novinar in konferansje Henri Devereaux, na primer, je osedel pet let kazni v ameriških zaporih in se je potem vrnil v Francijo, kjer živi še zdaj. Alain Charnier je v zadnjem trenutku odnesel pete in ga ni ameriška policija nikdar dobila v roke, čeprav so ga Francozi odkrili. Barbler pa, ki je v resnici uporabljal ta priimek, je v filmu dobil ne koliko spremenjen vlogi in tudi drugo ime — Nicoli.

PRVO POGAVLJE

V soboto, 7. oktobra pozno ponoči, sta detektiv prve kategorije newyorške policije 31-letni Edward Egan in njegov kolega 30-letni Salvatore Gros so sklenila, da se bosta malo pozabavala. Ta dan sta bila delala 23 ur brez prehlada.

Vedela sta že, kje bosta končala ta večer: slavni hipopolizer Joe Lewis je nastopal v Copacabani, kjer je delala Eganova prijateljica Carol.

Eddie Egan, ki so ga na policiji bolj poznali kot »Popaja« — ta vzdevček mu je naletel njegovi kolegi iz urada za mamila, je bil pravi orjak. Korenkasto rdeči lasje so jasno izdajali njegovo iransko poreklo. Egan, veseljak, optimist in nepopolnživ ženskar, je bil živo nasprotje svojega kolega in najboljšega prijatelja Salvatoreja Grossa — Sine. Sine, po rodu Italijan, kot se vidi že po njegovem imenu, je bil črnogled, ki je vedno videl samo slabe reči, na vsaki stvari samo slabe plati: skratka, Eganov negativ.

Oba sta merila več kot meter osemde- set, toda Grosso je bil vitek, na prvi pogled se je zdel celo nekak slaboten za policista. Toda Sine je bil črni pas v karateju in marsikateri falot je že na lastni koži občutil, da z njim ni dobro češen zobati.

Prejšnji večer sta bila medo zaključila neko zadevo z mamili v Harlemu, kjer je bilo že od leta 1959 njuno lovišče.

prst v izvod »Nice Soir«, ki je ležal na mizi. »Preberi osmo stran,« je zapovedal.

Philip je prelistal strani in prišel do družabne kronike.

PEPELKA IN PHILIP, BOGATI PRINC

Philip, sin našega multimilionarja gospoda Felixa Buehlerja, je gospodsko Katrino srečal v Londonu. Gospodčina je hči velikega rudarja. Pred kratkim se je odselila iz Walesa in si iskala službo stenodaktilografke. Philip, ki je pravkar absolvirar na Kraljevi umetnosti akademiji v Kensingtonu, je Kay spoznal v diskoteki, kamor zabajajo hipiji, umetniki in aristokratski »uporniki« s Carnaby Streeta. Zadeva je bila vrtoglava in dvojica se je s posebnim dovoljenjem v nekaj urah poročila. Philip je svojo nevesto bliskovito prepeljal prek Kanala, nato pa s svojim avtom na treh kolesih znanke Morgan iz leta 1921 nonstop do Nice. Ta avto je podoben primerku, ki je vozil za Grand Prix in je sedaj v tehničnem muzeju Lorda Montaguja v Beaulieuju. Ko sta pripela v grad Buehler, sta se, utrujena od dolgega potovanja, zgodaj umaknila počivat. Ponoči je gozpa nenadoma postala lačna. Ker ni hotela motiti moža, prostorov v gradu pa ni poznala, je šla v spodnje prostore kakat prigrizka. Odkrila je prazno braketno dvorano, v kateri je bilo vse nared, ko je odhajala, se je pojavil gospod Nigel Waterhouse, zastopnik interesov gospoda Felixa Buehlerja v Veliki Britaniji. Videč nekoliko neurejeno mlado žensko v spalnici srajci in s puranovim bedrom v roki, jo je zadržal. Ko je zvedel, kdo je, in opazil goste, ki so prihajali iz plese dvorane, je gospod Waterhouse gospo ognil s svojim suknjičem in jo predstavil.

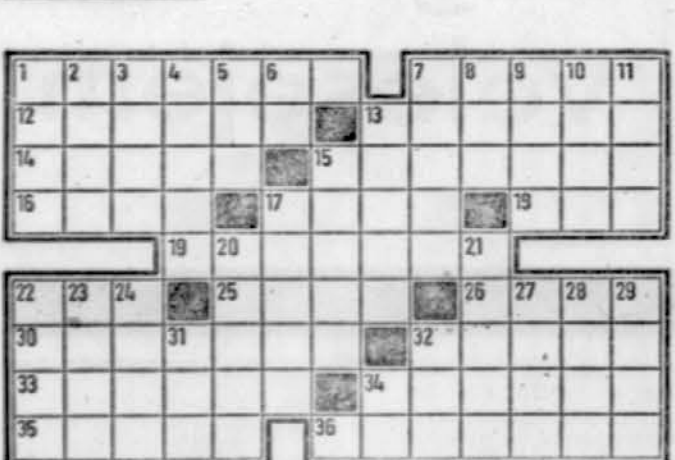
Redkokdaj je bila na Azurni obali odlična in izbrana družba bolj presenečena in radovedna kot ta, ki je poslušala zadahano pripovedovanje Philipove neveste o njeni pravljici romanci. Med slavnimi gosti so bili...

Philip si je pred ogledalom naravnal kravat, je stokal. Sovražil je je črne obleke, posebno še, če so smrdle po naftalini. Stopil je k vratom kopalne in prislusnil Kayinuvo čofotanje po kad. Zaklical je: »Počakaj te bom v knjižnici. Ne zamujaj! Večerja je točno ob devetih.«

Cofotanje je prenehalo. »Da, Philip. Oblekja se bom in takoj prišla.« Odsel je po hodniku, obhodil dvorice in potrkal na vrata knjižnice. »Entrez!
Felix Buehler, neoporečen v belem smokingu, je z rokami, sklenjenimi na hrstu, stal ob oknu. Ko je Philip vstopil, se je zasukal in uselal: »Dobro večer — kje je tvoja žena?«

»Obleci se. Takoj bo prišla.«
»Obleglo mi je, da to slišim.«
»Kaj pa?«
»Da se nocoj namerava obleči. Ali svoje ženske nimas prav nič pod komando, Philip?«
»Oh, misliš na večerajšnji večer. Prezaposlen si bil, da bi nama dal je st. Kay je bila lačna.«
Buehler je segnil roko in zaplčil

Križanka

VODORAVNO: 1. velika prestaniška mesto ob Bristolskem kanalu v Angliji, 2. italijanska peška zabavna glasba (Patsy), 12. glavno mesto letalenske pokrajine v severozahodnem delu Španije, 13. gledališče, 14. trava druge kose, 15. tekočina kislega okusa, 16. hikel, 17. ime slovenskega narodnega heroja Tomšiča, 18. pozovna, čimna 19. ameriški astronaut in ekonomist, znan po svojih tabličah planetov (Simon), 22. arabsko moško ime, 23. spudrajali, 26. veliko industrijsko mesto v Šibirji, 30. okenska zastorina, 32. reka, ki teče skozi Švedsko, 33. zdravniški predpis zdravlja, 34. portugalski pomorščak, ki je leta 1500 kot prvi prišel do obale današnje Brazilije (Pedro Alvarez), 35. pozitivna elektrada, 36. remijo podobna igra s kartami z 2 do 6 igralcev.

NAVPIČNO: 1. angleški pomorščak in raziskovalec, ki so ga ubili domačini na Havajih (James), 2. najpogostejše prometno sredstvo, 3. denarna enota v Iranu, 4. četrta plast v geološki zgodovini Zemlje, dolga paleozoica, 5. najvišja gora na Krieti, 6. avtomobilska oznaka italijanskega mesta Foggia, 7. petju namenjena skladnja, 8. oranje, 9. izorana zemlja, 9. prvi znan rimski znanilec (Pomponij), 10. žla dovodnica, 11. stara površinska mera, 13. grški otok v Egejskem morju, 14. glavno mesto afriške države Gane, 23. sredstve deparmaja Calvados v severozahodni Franciji, 24. turistični kraj na severni obali italijanskega jezera Lago di Garda, 27. rdečkasti planet, 28. povabljenec na poroki, 29. naslov starejšega celovečernega filma, 31. ameriško moško ime, 32. del tedna, 34. kemijski znak za kalcij.

RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Salzburg, 9. mast, 13. pismotka 14. Asta, 15. Anka, 16. lektor, 18. aka, 19. Salieri, 23. Sal, 22. Reta, 24. Arvid, 27. zio, 29. Mnoari, 30. ovinek, 33. omel, 34. Afrodita, 35. Samo, 37. narkoman.

GOSPODINJE!

Pri pripravljanju
ozimnic
uporabljajte

belfan

celulozni film — celofan

Banjaluca

HANOMAG — SAAB — ŠKODA — DATSUN — SIMCA

popravila — servis — velika zaloga rezervnih delov

KARL JOWEINIG

KLagenfurt — CELOVEC.
Südbahngürtel 14
Tel. 32-307

ODBOR ZA KADRE PODJETJA

PROJEKT - NIZKE ZGRADBE

LJUBLJANA, Parmova 33

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

POGOJI: ekonomska srednja šola, 8 let prakse na odgovarjajočem delovnem mestu

Razpis velja 15 dni po objavi.

Kandidati naj pošljejo prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o strokovni izobrazbi Odboru za kadre na naslov podjetja. 8472

ONPZ PLAMAS

LJUBLJANA, Titova 199

razpisuje

v skladu s sklepom ZS

JAVNO LICITACIJO

za interese družbenega sektorja, na kateri bo prodan

KOMBI IMV Novo mesto »1600«

nosilnost 1,2 t. Izklicna cena 18.000.— Ndin. Interesenti naj se pravčasno javijo na licitacijo, ki bo v petek, dne 8. 9. 1972 ob 8. uri v PLAMASU na Titovi 199 s pologom, ki mora znašati najmanj din 2.000.—

V slučaju, da interesenti iz družbenega sektorja ne bo, se licitacija obnovi ob 9 uri. Pogoji so isti. (Gre za vse ostale interese). 8466

vodilna jezikovna šola v Angliji — priznana od britanskega ministrstva za pouk

BOURNEMOUTH

STALNI TEČAJI — začne tek vsak mesec

PRIPRAVILNI TEČAJI — za preizkus znanja na univerzi Cambridge

SPECIALNI TEČAJI — za tajnice delavce v turizmu, opančne uradnike, gostinske delavce

POČITNIŠKI TEČAJI — v juliju in avgustu

LONDON in OXFORD

tečaj od julija do septembra v univerzitetnih centrih

Prijave in informacije tudi o sorodnih šolah angleškega jezika INTERLINK pri TRANSTURINT LJUBLJANA, Subičeva 1, tel. št.: 20-188 in 20-189. 8470

KARTONAŽNA TOVARNA

LJUBLJANA

ČUFARJEVA 16

razpisuje prosto vodilno delovno mesto (ni reelekcija)

DIREKTORJA finančnega sektorja

POGOJI:

— visokošolska izobrazba in 6 let prakse ali višje šolska izobrazba in 9 let prakse ali srednješolska izobrazba in 14 let prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu;

— kandidatom, ki nimajo urejenih stanovanjskih razmer, podjetje zagotovi stanovanje. Pismene prijave sprejema kadrovske sektor. 8479

Nepričakovano je umrl naš dragi očka, stari ata, brat in stric

VIKTOR VELKAVRH

upokojenec

Pogreb dragoga pokojnika bo v četrtek, dne 7. septembra 1972, ob 17.15 na pokopališču Vič. Do pogreba leži v Marijini vežici na Zalah.

Zalujoči:

žena Zora, sinovi Viktor, Marjan, Drago z družinami in drugo sorodstvo

Ljubljana, Medvode, Chicago, Maribor, 5. septembra 1972

PO DOLGOTRAJNI, MUČNI BOLEZNI NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTILA
NASH LJUBA

SAŠA SOUVAN

ROJENA KENDA

OD NJE SMO SE POSLOVILI V NAJOZJEM DRUŽINSKEM KROGU
V RADOVLJICI

MOZ FERİ, MAMA IN OČE PAVLA IN FRANC KENDA, OTROKA BOB IN KSENJA ZRIMC, SESTRA IN BRAT VERA FARCIC IN MIRAN KENDA TER DRUGO SORODSTVO

LJUBLJANA, RADOVLJICA, DNE 6. SEPTEMBRA 1972

FAKULTETA
ZA ARHITEKTURO,
GRADBENIŠTVO
IN GEODEZIJO
UNIVERZE
V LJUBLJANI

razglašajo podlagi določila čl. 125 Statuta in čl. 10 Pravilnika o delovnih razmerjih fakultete prosto delovno mesto

finančnega
knjigovodje

POGOJ: srednješolska izobrazba z najmanj 3-letno prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu. Prijave sprejema tajništvo fakultete Ljubljana, Jamova 2. Rok za prijavo je 15 dni po objavi. 8464

Oglasujte v dnevniku
DELO

VELETRGOVINA
MERCATOR
— Poslovna enota
Spedicija LJUBLJANA,
Bohorjeva 14

objavlja prosto delovno mesto:

2 PRODAJALKE
ŽIVILSKIH STROKE

POGOJ: končna šola za prodajalce. Nastop takoj ali po dogovoru.

Ponudbe sprejemamo 8 dni po objavi oziroma do zasedbe delovnega mesta. 8473

AVTOSERVIS

LJUBLJANA, Vodovodna 93

sprejme v delovno razmerje:

1. ADMINISTRATORKO za sprejemno službo
2. VEČ ČISTILCEV — DELAVCEV za čiščenje delavniških in garažnih prostorov
3. ČISTILKO za čiščenje pisarniških in garderobnih prostorov

Poleg splošnih pogojev za sprejem na delo morajo kandidati izpolnjevati: po 1. dokončana srednja šola z znanjem strojeplasti. Za vsa delovna mesta je določena poskusna doba 3 mesece.

Kandidati naj vložijo ponudbe osebno v 10 dneh od dneva objave v kadrovske službe zavoda Ljubljana, Vodovodna 93. 8475

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega nepozabnega moža in tatka

Jožeta Mirca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga sprejeli na njegovi zadnji poti in mu poklonili toliko cvetja. Zahvala tudi gospodu župniku in domačim pevcom. Posebno pa se zahvaljujemo upravi in delovnemu kolektivu Inter-europe Koper za izkazano skrb za pokojnika.

Zalujoča žena Marta v imenu vsega sorodstva.

Lokec, 4. septembra 1972.

Umrla nam je ljubljena mama, babica, teta

**Manca - Marija
Gregorac**

rojena SIRNIK

Pogreb bo v četrtek, dne 7. septembra 1972, ob 18. uri iz Antonove vežice na Zalah.

Sinova Nace in France z ženama, vnukinje in vnuki ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Trbovlje, 5. septembra 1972

ZAHVALA

Ob težki izgubi moža, očeta, dedka, pradedka, tasta, brata in strica

Alojza Borštnarja

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga sprejeli na zadnji poti, mu darovali cvetje ter nam izrazili sožalje. Hvala zdravnikom in strojnemu osebju Interne bolnice Novo mesto, ki so mu lajšali bolečine. Hvala sestanovalcem, kolektivu sind. podr. »Kremena«, kolektivu »Keramika«, sind. podr. SGP »PIONIR« Novo mesto, SO Vrhnika, kolektivu PMM Jesenice, kolektivu PM Dravograd. Zahvaljujemo se g. duhovniku za obred in govor ter pevskemu društvu »Dušan Jereb« iz Novega mesta. Posebna zahvala tov. Silvi Murn za ne-sebično pomoč v najtežjih trenutkih. Vsem še enkrat hvala.

Zalujoči: žena Terezija, hčerke in sinovi, brat in sestre ter drugi sorodniki.

Novo mesto, 4. septembra 1972.

Tiho in skromno, kakor je živel, je odšel od nas naša ljubljena mamica — ačica

Jožica Zabukošek

roj. DOLINAR

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 7. sept. 1972, ob 15.30 na celjskem mestnem pokopališču

Zalujoči:

hčerka Janda, vnukinja Mojca z možem Božom, otrokoma Matejko in Jurčkom, brat Franc, sestra Katarina in drugo sorodstvo

Celje, Sp. Rečica, Mozirje, 6. septembra 1972

Sporočamo žalostno vest, da se je smrtno ponesrečil v prometni nesreči naš član kolektiva, tovariš

Jože Anzi

električar

Pogreb pokojnika bo danes, 7. septembra 1972 ob 10. uri dopoldne na Dobovcu

Pridnega delavca in iskrenega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu

Kolektiv Cementarne Trbovlje

Trbovlje, 6. septembra 1972

Tiho in skromno, kakor je živel, je odšel od nas naša ljubljena žena, mama in stara mama

Marjeta Valent

roj. BLATNIK

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 8. sept. 1972, ob 16. uri na pokopališču v Žužemberku

Zalujoči:

mož Tone, hčerke z družinami, brat Tone in drugo sorodstvo

Žužemberk, Trebnje, 6. septembra 1972

Pretrseni sporočamo, da nas je nenadoma zapustil

Janez Gašperlin

dijak I. e razreda

Profesorski zbor in učenci Gimnazije Kranj

Kranj, 6. septembra 1972

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE TRAGIČNO PREMINIL
NAŠ BIVŠI USLUZBENEK

VIKTOR VELKAVRH

UPOKOJENEC

OHRANILI GA BOMO V LEPEM SPOMINU

PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE »TEKSTIL«

LJUBLJANA, MOŠE PIJADEJEVA CESTA 3

Zunanjetrgovinsko podjetje

**JUGOTEKSTIL-
IMPEX**

LJUBLJANA, Titova 3

razglašajo prosta delovna mesta

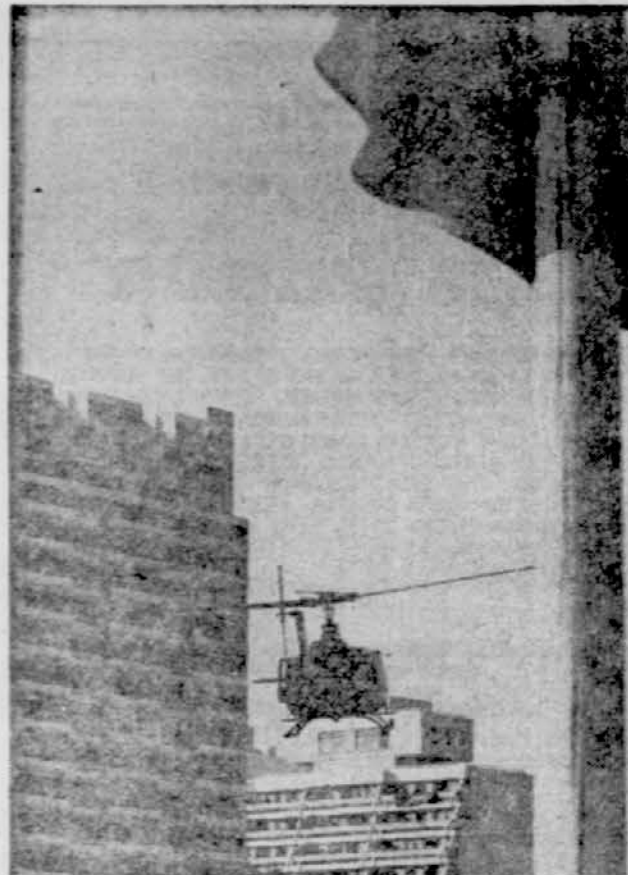
10 PRIPRAVNIKOV —
ŠTUDENTOV

Ta oblika delovnega razmerja s skrajšanim delovnim časom je namenjena študentom višjih letnikov Ekonomske fakultete in Fakultete za naravoslovje in tehnologijo — oddelek za tekstil v Ljubljani.

Kandidati morajo biti redno vpisani na eni od naštetih fakultet ter izpolnjevati splošne pogoje, ki se zahtevajo za sprejem v redno delovno razmerje. Prednost imajo kandidati iz višjih letnikov in boljšim študijskim uspehom. Sprejetim bo omogočeno nadaljevanje študija in redni obisk predavanj, v vsakem študijskem letu pa bodo morali izpolniti pogoje za vpis v naslednji letnik ter opraviti praktično delo v višini 700 ur. Pogoji za delo in študij so zagotovljeni po posebnem pravilniku o pogojih dela rednih študentov, ki so s podjetjem v rednem delovnem razmerju.

Ponudbe sprejema socialno-kadrovska služba podjetja 10 dni po objavi oglasa. 8467

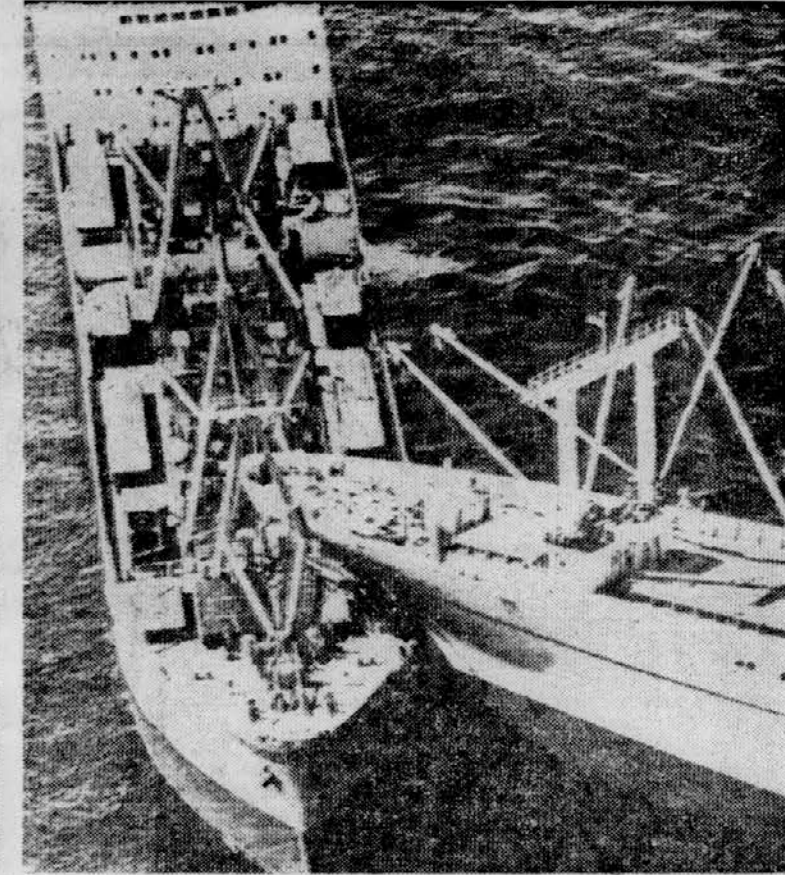
ZACHELO SE JE ZADNJE DEJANJE — Helikopter je iz olimpijskega naselja ponesel palestinske komande in njihove izraelske žrte na bližnjo letališče. Tu so ugrabitelji čakali ostrostrice. Mar so res upali, da bo tako tvegana akcija uspela? Tveganje je bilo življenje talca in ugrabitelja. Foto: E. Selhaus

BRANDT NI LAHKO — Spominjski svečanosti na olimpijskem stadionu v Münchnu se je udeležil tudi zahodnonemški kancler Willy Brandt. Zanj je zločin, ki se je zgodil na olimpijadi, še posebno hud udarec. Slišati je namreč precej očitkov njegovi vladi, da ni bila dovolj skrbna.

SLOVENIJALES V BEOGRADU — Včeraj so v Ho Ši Minhovi ulici v Novem Beogradu odprli veliko pohištveno trgovino Slovenijalesa iz Ljubljane. Lokalna tisoč dvesto kvadratnih metrov prodajna površina. Polovico eksponatov so takoj prodali.

LADJI STA TRČILI — V Port Angelesu sta trčili ameriška in libanjska ladja. Čeprav je bilo trčenje dokaj hudo, je minilo brez človeških žrtev in niti ranjen ni bil nihče. Do trčenja je prišlo v megli, sledila pa bo seveda še preiskava, ki bo morala odgovoriti, kdo je zakrivil trčenje. Telefoto: UPT

Vode so odtekale

ZIS sklenil poplavljenec nuditi ugodne kreditne olajšave, seme, oprostitve carin in razne druge ugodnosti

BEOGRAD, 6. sept. (Tanjug) — Po sporočilu sekretariata ZIS za informacije je zvezi izvršni svet na današnji seji pod predsedstvom dr. Antona Vratuše sprejel več ukrepov za ublažitve hudih posledic na poplavljenih območjih v SR Hrvatski, SR Sloveniji in SR Bosni in Hercegovini. Proučili so prav tako več vprašanj s področja naših političnih in ekonomskih odnosov s tujino.

Poleg že sprejetih ukrepov je ZIS sklenil, da bo delovni organizacijam s področja kmetijstva, ki so utrpeli škodo zaradi poplavl, dal dodatne kreditne olajšave, prav tako pa bo zagotovil najnujnejša sredstva za odpravo posledic poplavljenosti.

ZIS je med drugim odobril potrditve kreditov prebivalstvu poplavljenih območij. Prav tako bodo delovne organizacije in društvene politične skupnosti s teh območij oproščene plačevanja carin na uvoz predmetov in opreme, namenjenih za saniranje škod, dobili bodo pravico razpisati z devizami, prejetimi na račun pomoči, republikam, ki so utrpeli škodo zaradi poplavl, pa je priporočeno, da naj v iste namene uporabijo tudi del proračunskih presežkov nad 14%. Po sklepu ZIS bo zvezi sekretariat za kmetijstvo zagotovil nabavo semen za poplavljen območja, zveza direktorja za rezervo industrijskih proizvodov pa bo omogočila SR Bosni in Hercegovini nabavo cementa pod istimi pogoji kot tudi SR Hrvatski in SR Sloveniji.

ZIS je med drugim odobril potrditve kreditov prebivalstvu poplavljenih območij. Prav tako bodo delovne organizacije in društvene politične skupnosti s teh območij oproščene plačevanja carin na uvoz predmetov in opreme, namenjenih za saniranje škod, dobili bodo pravico razpisati z devizami, prejetimi na račun pomoči, republikam, ki so utrpeli škodo zaradi poplavl, pa je priporočeno, da naj v iste namene uporabijo tudi del proračunskih presežkov nad 14%. Po sklepu ZIS bo zvezi sekretariat za kmetijstvo zagotovil nabavo semen za poplavljen območja, zveza direktorja za rezervo industrijskih proizvodov pa bo omogočila SR Bosni in Hercegovini nabavo cementa pod istimi pogoji kot tudi SR Hrvatski in SR Sloveniji.

V spomin žrtvam terorja

Komemoracija za ubiti-mi izraelskimi športniki na stadionu v Münchnu

MÜNCHEN, 6. sept. — Na velikem olimpijskem stadionu v Münchnu je bila danes namizna oblačila športnikov izraelske olimpijske ekipe, ki so padli kot žrte palestinskih atentatorjev. Tenu zaletostnemu dogodku so prisostvovali člani vseh olimpijskih ekip. Vse zastave na stadionu, s izraelsko v sredini, so bile spuščene na pol droga.

Na komemoraciji so govorili predsednik organizacijskega komiteja Daume, funkcionar izraelske ekipe Lalkin, ambasador Izraela Ben Gurin, predsednik ZRN Heiman, predsednik MOK Brundage. Vsi so ostro obsojali teror kot sredstvo političnega boja.

Lalkin je predlagal, naj se olimpijska tekmovanja nadaljujejo, kar je potrdil tudi Brundage, ki je sporočil sklep MOK, da se 6. september na olimpijadi proglasi za dan žalosti. Tekmovanja se bodo nadaljevala jutri in bodo podaljšana za en dan do 11. septembra.

Medicinski dnevi

SKOPJE, 6. sept. (Tanjug) — V Skopju so se danes začeli prvi jugoslovansko-sovjetski medicinski dnevi, na katerih preučujejo vprašanja otroške zaštite.

Arafat o ciljih palestinskih borcev

BEJRUT, 6. sept. — Kakor poroča tunizijska časopisna agencija, je voditelj palestinske osvobodilne fronte Jaser Arafat izjavil, da so palestinski borci prišli za orožje na zato, da bi preprečili kriv, temveč zaradi obrambe svoje civilizacije, kulture in svoje samice.

Kongres folkloristov v Kruševu

KRUŠEVO, 6. sept. (Tanjug) — Na 19. kongresu folkloristov Jugoslavije, ki se danes začne v Kruševu, so uveljavili 15 referatov in znanstvenih sporočil, s katerimi so obravnavali razne folklorne značilnosti, prilipske, marivostnega in kruševskega okraja.

Kongres se udeležijo poleg velikih števil predstavnikov folklornih društev iz vse države tudi znanstveni delavci iz več kot 10 evropskih držav in ZDA.

Šesta turbina za AEG

Karlovška »Jugoturbina« je od tega kupca že dobila druga naročila

BEOGRAD, 6. sept. (Tanjug) — V tovarni parnih turbin ter dieselskih motorjev in črpal Jugoturbina v Karlovcu so vrhilo strokovnjakov zahodnonemške firme AEG preizkusili šesto turbino, namenjeno temu kupcu. Prvih pet turbin z močjo od 1 do 15,7 megavata in v vrednosti 900.000 DM so že poslali.

Pogovori Tepavac-Schütz

BEOGRAD, 6. sept. (Tanjug) — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Mirko Tepavac je sprejel danes župana zahodnega Berlina Klaus Schütza in se z njim zadržal v daljšem pristranem razgovoru.

Zadnje vesti Izrael obveščen

Šef policije v Münchnu Schreiber: Tel Aviv se je zavedal tveganja

MÜNCHEN, 6. sept. (UPI) — Šef policije v Münchnu Manfred Schreiber je izjavil nocoj, da je bil Izrael vnaprej seznanjen s tem, da bodo na letališču postavili zasado arabskim gverilcem in da se je Tel Aviv zavedal tveganja, ki so ga s tem prevzeli.

Schreiber je potrdil, da je policija začela prva streljati in pojasnil, da je ukaz za streljanje dal neki oficir, ki je ugotovil, da so gverilci upazili, da so policiji v zasadi. »Poljaž je bil zelo težak, vsi so vedeli, da so možnosti za uspeh zelo majhne,« je izjavil šef policije v Münchnu, Schreiber.

Agencija AP trdi, da je Izrael zahteval od ZDA, naj odpokličejo svojo ekipo z olimpijade v Münchnu kot protest proti napadu komandosa na športnike Izraela. Vest ni potrjena, toda agencija se sklicuje na dobro obveščene kroge in dodaja, da bodo podobno zahtevo verjetno poslali tudi zahodnonemški vladi.

Šef policije v Münchnu Manfred Schreiber je izjavil nocoj, da je bil Izrael vnaprej seznanjen s tem, da bodo na letališču postavili zasado arabskim gverilcem in da se je Tel Aviv zavedal tveganja, ki so ga s tem prevzeli.

Schreiber je potrdil, da je policija začela prva streljati in pojasnil, da je ukaz za streljanje dal neki oficir, ki je ugotovil, da so gverilci upazili, da so policiji v zasadi. »Poljaž je bil zelo težak, vsi so vedeli, da so možnosti za uspeh zelo majhne,« je izjavil šef policije v Münchnu, Schreiber.

Agencija AP trdi, da je Izrael zahteval od ZDA, naj odpokličejo svojo ekipo z olimpijade v Münchnu kot protest proti napadu komandosa na športnike Izraela. Vest ni potrjena, toda agencija se sklicuje na dobro obveščene kroge in dodaja, da bodo podobno zahtevo verjetno poslali tudi zahodnonemški vladi.

Šef policije v Münchnu Manfred Schreiber je izjavil nocoj, da je bil Izrael vnaprej seznanjen s tem, da bodo na letališču postavili zasado arabskim gverilcem in da se je Tel Aviv zavedal tveganja, ki so ga s tem prevzeli.

Schreiber je potrdil, da je policija začela prva streljati in pojasnil, da je ukaz za streljanje dal neki oficir, ki je ugotovil, da so gverilci upazili, da so policiji v zasadi. »Poljaž je bil zelo težak, vsi so vedeli, da so možnosti za uspeh zelo majhne,« je izjavil šef policije v Münchnu, Schreiber.

Agencija AP trdi, da je Izrael zahteval od ZDA, naj odpokličejo svojo ekipo z olimpijade v Münchnu kot protest proti napadu komandosa na športnike Izraela. Vest ni potrjena, toda agencija se sklicuje na dobro obveščene kroge in dodaja, da bodo podobno zahtevo verjetno poslali tudi zahodnonemški vladi.

Šef policije v Münchnu Manfred Schreiber je izjavil nocoj, da je bil Izrael vnaprej seznanjen s tem, da bodo na letališču postavili zasado arabskim gverilcem in da se je Tel Aviv zavedal tveganja, ki so ga s tem prevzeli.

Schreiber je potrdil, da je policija začela prva streljati in pojasnil, da je ukaz za streljanje dal neki oficir, ki je ugotovil, da so gverilci upazili, da so policiji v zasadi. »Poljaž je bil zelo težak, vsi so vedeli, da so možnosti za uspeh zelo majhne,« je izjavil šef policije v Münchnu, Schreiber.

Agencija AP trdi, da je Izrael zahteval od ZDA, naj odpokličejo svojo ekipo z olimpijade v Münchnu kot protest proti napadu komandosa na športnike Izraela. Vest ni potrjena, toda agencija se sklicuje na dobro obveščene kroge in dodaja, da bodo podobno zahtevo verjetno poslali tudi zahodnonemški vladi.

Šef policije v Münchnu Manfred Schreiber je izjavil nocoj, da je bil Izrael vnaprej seznanjen s tem, da bodo na letališču postavili zasado arabskim gverilcem in da se je Tel Aviv zavedal tveganja, ki so ga s tem prevzeli.

Schreiber je potrdil, da je policija začela prva streljati in pojasnil, da je ukaz za streljanje dal neki oficir, ki je ugotovil, da so gverilci upazili, da so policiji v zasadi. »Poljaž je bil zelo težak, vsi so vedeli, da so možnosti za uspeh zelo majhne,« je izjavil šef policije v Münchnu, Schreiber.

Agencija AP trdi, da je Izrael zahteval od ZDA, naj odpokličejo svojo ekipo z olimpijade v Münchnu kot protest proti napadu komandosa na športnike Izraela. Vest ni potrjena, toda agencija se sklicuje na dobro obveščene kroge in dodaja, da bodo podobno zahtevo verjetno poslali tudi zahodnonemški vladi.

Šef policije v Münchnu Manfred Schreiber je izjavil nocoj, da je bil Izrael vnaprej seznanjen s tem, da bodo na letališču postavili zasado arabskim gverilcem in da se je Tel Aviv zavedal tveganja, ki so ga s tem prevzeli.

Schreiber je potrdil, da je policija začela prva streljati in pojasnil, da je ukaz za streljanje dal neki oficir, ki je ugotovil, da so gverilci upazili, da so policiji v zasadi. »Poljaž je bil zelo težak, vsi so vedeli, da so možnosti za uspeh zelo majhne,« je izjavil šef policije v Münchnu, Schreiber.

Agencija AP trdi, da je Izrael zahteval od ZDA, naj odpokličejo svojo ekipo z olimpijade v Münchnu kot protest proti napadu komandosa na športnike Izraela. Vest ni potrjena, toda agencija se sklicuje na dobro obveščene kroge in dodaja, da bodo podobno zahtevo verjetno poslali tudi zahodnonemški vladi.

Šef policije v Münchnu Manfred Schreiber je izjavil nocoj, da je bil Izrael vnaprej seznanjen s tem, da bodo na letališču postavili zasado arabskim gverilcem in da se je Tel Aviv zavedal tveganja, ki so ga s tem prevzeli.

Schreiber je potrdil, da je policija začela prva streljati in pojasnil, da je ukaz za streljanje dal neki oficir, ki je ugotovil, da so gverilci upazili, da so policiji v zasadi. »Poljaž je bil zelo težak, vsi so vedeli, da so možnosti za uspeh zelo majhne,« je izjavil šef policije v Münchnu, Schreiber.

Agencija AP trdi, da je Izrael zahteval od ZDA, naj odpokličejo svojo ekipo z olimpijade v Münchnu kot protest proti napadu komandosa na športnike Izraela. Vest ni potrjena, toda agencija se sklicuje na dobro obveščene kroge in dodaja, da bodo podobno zahtevo verjetno poslali tudi zahodnonemški vladi.

Šef policije v Münchnu Manfred Schreiber je izjavil nocoj, da je bil Izrael vnaprej seznanjen s tem, da bodo na letališču postavili zasado arabskim gverilcem in da se je Tel Aviv zavedal tveganja, ki so ga s tem prevzeli.

Trojni grob na dnu Soče

V fičku, ki je padel v sotesko pri Bocu, trije mrtvi, potnica ranjena

BOVEC, 6. sept. — V fičku, ki je danes ob 15.10 padel v sotesko Soče na cesti Bovec — Soča, in se potem potopil 5 metrov globoko, so ugotovili trije potniki, medtem ko je četrti, potnik med prevračanjem avtomobila v 48 metrov globoko sotesko vrgel iz vozila in je hudo ranjena.

Soča je bila grob za 22-letnega Jankovića Novaka iz Boveca, 53-letnega Stanislava Cudra in 50-letnega Matija Kravjanca, oboja iz Kal — Koritnice. Hudo ranjena pa je bila 25-letna Ada Mlekuz iz Kal — Koritnice.

Nesreča se je pripetila zaradi prehitre vožnje na mokri in spolzi cesti, ko je fička v ostrem ovinku začela zavati in se naprej odbil od obcestnega kamna in potem zgrmel v prepad.

Avto je še na dnu Soče, trupla tudi. Reševanje je prekinil mrak. B. S., J. P.

Soča je bila grob za 22-letnega Jankovića Novaka iz Boveca, 53-letnega Stanislava Cudra in 50-letnega Matija Kravjanca, oboja iz Kal — Koritnice. Hudo ranjena pa je bila 25-letna Ada Mlekuz iz Kal — Koritnice.

Nesreča se je pripetila zaradi prehitre vožnje na mokri in spolzi cesti, ko je fička v ostrem ovinku začela zavati in se naprej odbil od obcestnega kamna in potem zgrmel v prepad.

Avto je še na dnu Soče, trupla tudi. Reševanje je prekinil mrak. B. S., J. P.

Soča je bila grob za 22-letnega Jankovića Novaka iz Boveca, 53-letnega Stanislava Cudra in 50-letnega Matija Kravjanca, oboja iz Kal — Koritnice. Hudo ranjena pa je bila 25-letna Ada Mlekuz iz Kal — Koritnice.

Nesreča se je pripetila zaradi prehitre vožnje na mokri in spolzi cesti, ko je fička v ostrem ovinku začela zavati in se naprej odbil od obcestnega kamna in potem zgrmel v prepad.

Avto je še na dnu Soče, trupla tudi. Reševanje je prekinil mrak. B. S., J. P.

Soča je bila grob za 22-letnega Jankovića Novaka iz Boveca, 53-letnega Stanislava Cudra in 50-letnega Matija Kravjanca, oboja iz Kal — Koritnice. Hudo ranjena pa je bila 25-letna Ada Mlekuz iz Kal — Koritnice.

Nesreča se je pripetila zaradi prehitre vožnje na mokri in spolzi cesti, ko je fička v ostrem ovinku začela zavati in se naprej odbil od obcestnega kamna in potem zgrmel v prepad.

Avto je še na dnu Soče, trupla tudi. Reševanje je prekinil mrak. B. S., J. P.

Soča je bila grob za 22-letnega Jankovića Novaka iz Boveca, 53-letnega Stanislava Cudra in 50-letnega Matija Kravjanca, oboja iz Kal — Koritnice. Hudo ranjena pa je bila 25-letna Ada Mlekuz iz Kal — Koritnice.

Nesreča se je pripetila zaradi prehitre vožnje na mokri in spolzi cesti, ko je fička v ostrem ovinku začela zavati in se naprej odbil od obcestnega kamna in potem zgrmel v prepad.

Avto je še na dnu Soče, trupla tudi. Reševanje je prekinil mrak. B. S., J. P.

Soča je bila grob za 22-letnega Jankovića Novaka iz Boveca, 53-letnega Stanislava Cudra in 50-letnega Matija Kravjanca, oboja iz Kal — Koritnice. Hudo ranjena pa je bila 25-letna Ada Mlekuz iz Kal — Koritnice.

Nesreča se je pripetila zaradi prehitre vožnje na mokri in spolzi cesti, ko je fička v ostrem ovinku začela zavati in se naprej odbil od obcestnega kamna in potem zgrmel v prepad.

Avto je še na dnu Soče, trupla tudi. Reševanje je prekinil mrak. B. S., J. P.

Telegrami

Dr. Guberina v Braziliji

RIO DE JANEIRO — Profesor zagrebške univerze dr. Petar Guberina je te dni obiskal šest brazilskih mest, v katerih deluje centri za zdravljenje gluhih otrok po njegovi znanstveni metodi. Na prošnjo gostiteljev je imel prof. Guberina tudi vrsto strokovnih predavanj iz otorinolaringologije in avdi vizualne metode, po kateri je zaslovel v svetu.

Kontrola nad emigranti

STOCKHOLM — Švedska vlada bo sprejela predpise o osebni kontroli in s tem dala policiji širše možnosti, da bo nadzirala ekstremistične emigrantske organizacije in druge skupine, ki se ji zde nevarne.

Obsodba kampanje proti SZ

PARIZ — Politburo KP Francije je ostro obsodil propagandno gonjo, ki jo uprizarjajo v Franciji proti Sovjetski zvezi in drugima socialističnim državam. Politburo KP je zaradi te kampanje napravil ožibo noblastem in vsem reakcionarnim silam.

Manevri »Ščit 72«

PRAGA — Enote češkoslovaške armade in sovjetske čete, razporejene v ČSSR, se pripravljajo na manevre »Ščit 72«. Prispele so tudi dve poljske in vzhodnonemške čete. Manevri se bodo prav tako udeležile madžarske in bolgarske enote, medtem ko Rumunija ni hotela poslati svojih čet v ČSSR.

Turizem na Madžarskem

BUDIMPEŠTA — V letošnjem juliju je obiskalo Madžarsko 1,6 milijona turistov, to je skoraj toliko, kot v vsej prvi polovici leta (1,7 milijona). Čisti dohodek od turizma je v prvih sedmih mesecih znašal 385 milijonov deviznih forintov, kar je 159 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Dohodek od turizma v rubljah se je povečal za 194 odstotkov, v dolarjih pa za 132 odstotkov. V tem času je bilo na Madžarskem največ turistov iz ČSSR, nato pa iz Jugoslavije.

Andska letalska družba

RIO DE JANEIRO — Predstavniki petih držav, članice andskega skupnega trga (Peru, Čile, Bolivija, El Salvador in Kolumbija) bodo prihodnji mesec v Lima obravnavali načrt o ustanovitvi skupne družbe za civilni letalski promet teh petih republik.

Madžarska živahno trguje z ZRN

BUDIMPEŠTA — Zvezna republika Nemčija je postala največji madžarski zunanji trgovinski partner z zahoda, tako da je od rimila celo Italijo, ki je bila vrsto let na vrhu seznamah zahodnih držav, ki so »utirale« pot za razvoj gospodarskega sodelovanja z vzhodnoevropskimi državami. Lani na primer je madžarski izvoz v ZRN dosegel vrednost 1,543 milijarde deviznih forintov, uvoz iz ZRN pa 2 milijardi deviznih forintov.

Japonsko posojilo Južni Koreji

SEUL — Japonska bo dala Južni Koreji 256 milijonov dolarjev posojila. O tem so se dogovorili med obiskom japonske vladne delegacije v Seulu.

Kontingentirana kava

LONDON — Svet mednarodne organizacije za kavo (ICO) je odobril trimesečne izvozne kontingente za kavo v skupni količini 13.095.708 vreč za prvo četrtletje sezone 1972/73. Ta začasni sklep so sprejeli na predlog, ki ga je v zadnjem trenutku pripravil izvršni direktor ICO Alejandro Beltrao (Brazilija). S tem so prebrili zahteva, v katero so prišli na letni konferenci sveta ICO zaradi nesoglasij med državami — proizvajalci in kupci kave.

Posojilo za obnovo cest

MANILA — Filipini so zaprosili svetovno banko za 100 milijonov dolarjev posojila, da bi obnovili ceste, ki so bile julija letos poškodovane v velikih poplavlach. Od skupno 1200 km cest je bila poškodovana približno polovica.

Japonska deponira dolarje

TOKIO — Japonsko finančno ministrstvo je prejšnji teden deponiralo okrog 400 milijonov dolarjev iz uradnih rezerv pri japonskih deviznih bankah, ki bodo ta sredstva porabile za odplačilo svojih kratkoročnih trgovinskih dolgov bankam v ZDA. S tem se bo iz Japonske odvil del dolarjev, ki so prišli v deželo ob začetku avgusta.

Pa še to:

EDEN DOVOLJ — Republiški sekretar za kmetijstvo je na seji srbskega IS napovedal, da bomo pri letošnji letini koruze dosegli nov rekord. Živinorejci se poudarili, da so z napovedanim rekordom zadovoljni, tako da si ne želijo še enega rekorda — glede letošnjih cen koruze...

Skrbe jih cene

SZDL Beograda meni, da dobivajo dane ekonomske probleme čedalje bolj tudi svoje politične razsežnosti

BEOGRAD, 6. sept. (Tanjug) — Danes je bil na mestni konferenci SZDL Beograda sestanek s predsedniki občinskih konferenc SZDL, na katerem so govorili o aktualnem političnem položaju v mestu in nalogah socialistične zveze.

Po besedah predsednika mestne konference SZDL Beograda Pere Djokovića udeleženci so se spregovorili o številnih beograjskih podjetjih. Vendar moramo reči, da beograjsko gospodarstvo v prvi polovici letošnjega leta ustvarja dobre rezultate, še vedno pa so akutni problem blokiranja žiro računov celo tistih delovnih organizacij, ki dobro poslujejo. Kot so povedali na sestanku, so te organizacije pogosto žrtev poštnih prijav dolgov v multilateralni kompenzaciji, ker njihovi dolžniki niso prijavili svojih dolgov.

Na sestanku so opozorili tudi na probleme podražitve tovornega, reprodukcijskega materiala ob zamrznjenih cenah izdelkov kot tudi na nestabilno tržišče, ki je lahko vzrok nezadovoljstva in nestabilnih odnosov. Poleg tega vprašanj bo socialistična zveza angažirana tudi pri takšnih pomembnih vprašanjih, kot so komunalno gospodarstvo, socialni problemi, razvoj političnega sistema, tisk, prosveta, zdravstvo, izobraževanje, uprava in sodstvo kot tudi

odnos socialistične zveze z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

Kot je pokazala razprava, zelo vzemirja prebivalce Beograda naraščanje cen, slišati pa je tudi mišljenje, da so prenehanje z napori za premagovanje nepravilnosti socialistične zveze pri reševanju vseh teh pomembnih vprašanj o dolgoročnem sodelovanju in njeni osnovni usmeritvi. Hkrati so se spoznavali o bližnjem sodelovanju mednarodnega odnosa, ki naj bi bilo v Beogradu v drugi polovici oktobra letos.

Obe strani sta potrdili obojestransko zanimanje za razvoj sodelovanja pri razširjenju proizvodnje in povečanju medsebojnih posilk osnovnega surovinskega blaga.

Delegacija, v kateri je bilo več gospodarskih strokovnjakov, je bila na povabilo sovjetske vlade v Sovjetski zvezi deset dni.

V svoji izjavi je Sirotković nadalje poudaril, da se na sedanjih pogovorih dogaja sporazum o dolgoročnem sodelovanju in njeni osnovni usmeritvi. Hkrati so se spoznavali o bližnjem sodelovanju mednarodnega odnosa, ki naj bi bilo v Beogradu v drugi polovici oktobra letos.

Obe strani sta potrdili obojestransko zanimanje za razvoj sodelovanja pri razširjenju proizvodnje in povečanju medsebojnih posilk osnovnega surovinskega blaga.

Delegacija, v kateri je bilo več gospodarskih strokovnjakov, je bila na povabilo sovjetske vlade v Sovjetski zvezi deset dni.

V svoji izjavi je Sirotković nadalje poudaril, da se na sedanjih pogovorih dogaja sporazum o dolgoročnem sodelovanju in njeni osnovni usmeritvi. Hkrati so se spoznavali o bližnjem sodelovanju mednarodnega odnosa, ki naj bi bilo v Beogradu v drugi polovici oktobra letos.

Pogovori uspešni

Izjava dr. Jakova Sirotkovića po vrnitvi iz Sovjetske zveze v Beograd

BEOGRAD, 6. sept. (Tanjug) — »Pogovori so bili uspešni« je dejal podpredsednik ZIS dr. Jakov Sirotković, ki se je vrnil nocoj iz Sovjetske zveze v Beograd. »V daljši medsebojni izmenjavi mišljenj je bilo govora o osnovnih problemih jugoslovansko-sovjetskega sodelovanja. Zelo smo zadovoljni, ker je jugoslovansko vladno delegacijo sprejel predsednik vlade Aleksej Kosigin, ki je poudaril, da obstaja velik interes da bi se naši gospodarski odnosi razvijali s hitrejšim tempom.«

Delegacija, v kateri je bilo več gospodarskih strokovnjakov, je bila na povabilo sovjetske vlade v Sovjetski zvezi deset dni.

V svoji izjavi je Sirotković nadalje poudaril, da se na sedanjih pogovorih dogaja sporazum o dolgoročnem sodelovanju in njeni osnovni usmeritvi. Hkrati so se spoznavali o bližnjem sodelovanju mednarodnega odnosa, ki naj bi bilo v Beogradu v drugi polovici oktobra letos.

Obe strani sta potrdili obojestransko zanimanje za razvoj sodelovanja pri

Mala anketa

„Obsojamo!“

Pogovor s ljubljanskimi ulic o tragediji v Münchnu, ki nas je pretresla

Oči vsega sveta so uprte v pet simboličnih krogov. Ploskamo, se veselimo... Potem, nenadoma... so postale prve vesti kruta resnica — 16 mrtvih. Kamera in svinčnik sta zabeležila le delček večnega in velikega ZAKAJ zločin, ZAKAJ nedolžne žrtve, ZAKAJ najtemnejša medalja...

UROS GABRIELJEC, študent: »Nisem povsem natančno obveščen o vsem, kar se je zgodilo na olimpijskih igrah. Vsekakor pa je incident prevelik, da bi ga lahko rešil mednarodni olimpijski komite. Po mojem bi morali posredovati Zdrženi narod. Jasno, tu gre za stare spore in tega verjetno ni mogoče preprečiti.«

VLADIMIR TKALEC, absolvent: »Palestinci in Izraelci bi to stvar lahko, mislim, bi jo morali reševati drugje in ne na olimpijskih igrah. Toda to žalostno dejstvo imamo zdaj pred seboj. Najbrž bi morali organizatorji kaj podobnega predvideti in bi morali bolj zaščititi Izraelce. Prevelik madež na olimpijskih igrah...«

JANEZ LOVIŠEK, bančnik: »Z eno besedo povedano je to grozodejstvo. Na ta način ni mogoče reševati političnih problemov. Predvsem pa, olimpijske igre, niso mesto, kjer bi reševali kakršne koli probleme. Ob tem se človek vpraša za odgovornost organizatorjev: ali so bili res storjeni vsi varnostni ukrepi.«

MILAN GABELICA, metalurg: »To, kar se je zgodilo, je na vsak način grozota. Z nasiljem ni mogoče ničesar doseči. Seveda, po časopisnih sprejemih problema Palestincev in jasno je, da se njihova prihodnost mora rešiti. Toda na pravi način. S tem, kar so storili palestinski skrajneži, le še bolj izživajo mržnjo proti sebi.«

TATJANA KREMŽAR, študentka: »Prav goreče se ne zanimam za politiko. Velikokrat sem se poskušala poglabiti vanjo, pa je, žal, dostikrat nistem razumela. Politika je čudna, zapletena stvar. To, kar se je zgodilo, je tako grozno, človeško presunljivo. In prav na olimpijskih igrah. Politika je čudna.«

JOZE HLEBS, zidar-delovodja: »Slišal sem, saj berem časopise in poslušam radio. Vse so pobili. To je maščevanje. Vsa večer gledam tiste igre in mislim, da se tisto streljanje res ne bi smelo zgoditi prav na igrah, saj govorimo, da predstavljajo mir in prijateljstvo vsega sveta. Čudno, kako so lahko zlezli kar prek ograje.«

JOSIP MAJSKI, dipl. elektroinženir: »Včerajšnja tragedija na olimpijskih igrah bi se lahko zgodila kjerkoli in kdaj koli. Obsojam atentat, vendar mislim, da v tej obsoji ne smemo biti površni. Olimpijske igre so del tega sveta in moramo analizirati globole probleme. To, kar simbolizirajo 16 mrtvih, je tragičen dogodek.«

MERCEDES DOBERSEK, baletni pedagog: »Zdaj, ko se je zgodila tragedija, vsak zase razmišljamo, kako bi bilo mogoče rešiti problem, omejiti ogenj, ki plamti. Pa, vidite, to ne uspe niti tistim, ki so za to poklicani, politikom... Čudno pa se mi zdi, da ni vsaj del tega zasledila mednarodna policija.«

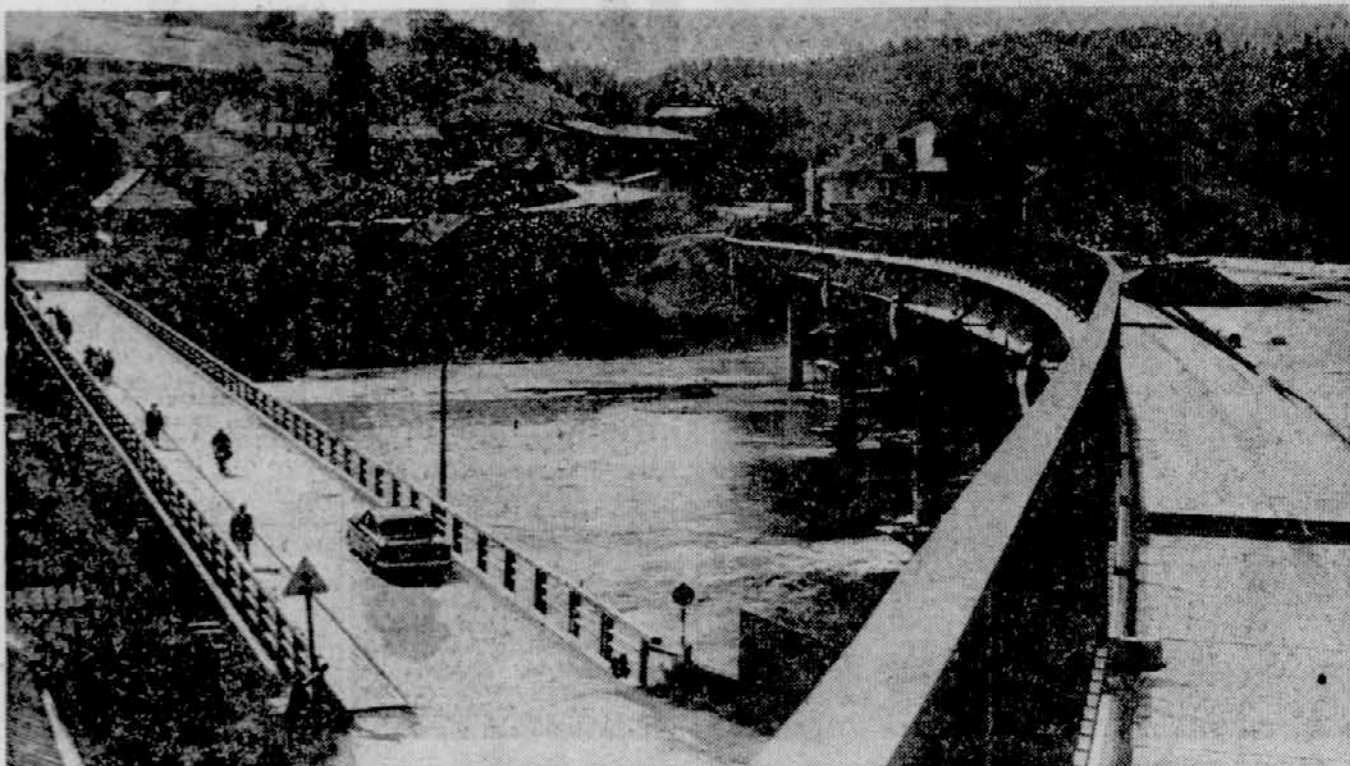
STEFANIJA ANZIC, umetnica v pokloju: »Ne maram preveč polemizirati. Poskušam, zasledim vse, kar se dogaja ta trenutek v Münchnu. Vesti so tragične. Olimpijsko, športno tekmovalstvo nikakor ni mesto za reševanje političnih sporov. Vsa naj svoje probleme rešuje doma. Mislim, da bi se igre vendarle morale nadaljevati.«

MILENA TOLMAJER, uslužbenka: »To je največja sramota in človek se sprašuje, kako se je moglo to zgoditi. Vseh so ob olimpijskih igrah vojne prekinjali, zdaj pa... In največja tragedija je v tem, da padajo nedolžne žrtve na igrah, ki simbolizirajo mir na svetu. Sicer pa mi ni vse skupaj čisto jasno.«

MITJA SINKOVEC, študent: »Poslušal sem, mislim, preveč diplomatske komentarje, ki so poudarjali, da je to hudo, da se to ne bi smelo zgoditi. Toda vemo, da gre za večjo globno problematiko. Obsojam to, kar se je zgodilo, pa ugrabitelj letal, vendar palestinski ekstremisti opozarjajo nase, kjer le morejo.«

MIHA BESTER, receptor: »Če otroci kaj zakrivijo, moramo poklicati na odgovornost starše. Dovolimo male stvari, ki se lahko razširijo v katastrofe. Vse svet je odgovoren. Vsa dan padajo žrtve, pa zanje ne vemo. Te, ki so padle zdaj, so prečunane na največjo možno odmevnost.«

DRAGICA RAKOČEVIĆ
Foto: J. ZRNEC

DRAVOGRAD — Novi in stari most si podajata roke.

Foto: F. Jurač

Učitelji bežijo

Z osemletke v Kozjem jih je odšlo osem, prišli pa so štirje — Kritične razmere še marsikje v šmarski občini

Odhajanje prosvetnih delavcev s podeželja v večja središča ni ne nov, ne izjemen pojav, saj gre za svobodno odločitev, odvisno v prvi vrsti od priložnosti. Dandanes, ko sicer še imamo marsikateri Blatni dol, kačurstvo pa je po silji razmer vendarle prostovoljno (vsi namreč ne moremo živeti v mestih), ni nič čudno in nečloveško, če si vsakdo želi ustvariti čimbolj ugodne življenjske razmere.

To se tem bolj velja za Kozjansko, za nekatere njegove kraje, ki očito tudi prosvetnim delavcem ne morejo nuditi niti najmanjših udobnosti. Odrezanost od sveta, ki jo še povečuje nemogoča cestna povezava, razen tega pa nižji osební dohodki kot kje drugje, oboje je poglavitni vzrok, da je recimo osemletka v Kozjem v zadnjem času doživela pravi pretres, saj jo je skoraj hkrati zapustilo kar osem prosvetnih delavcev. Tisti, ki so se prijavili na razpis in so se z avtomobili pripeljali pogledat Kozje, pa so sklenili: »Nikoli več po takšnih cestah! Štirje bodo, kot kaže, vendarle ostali.

Podobne kritične razmere še marsikje v šmarski občini, saj pravijo, je pravi čudež, da sploh še hoče kdo od učiteljev ostati v Zibiki, Podčetrku, Vinski gori itd.

A problem vendarle ni samo šmarski, pač pa je šolski. V naši republiki primanjkuje prosvetnih delavcev z zaključeno izobrazbo (v šmarski občini je na primer od 100 nimaj kar četrtnina), ni pa tudi pedagoških kadrov s podeželja v večje kraje. Pri tem seveda ne gre za kakšno administrativno prepoved, pač pa preprosto za to, da bi morali imeti učitelji v takšnih razmerah, v kakršnih so ponekod na Kozjanskem in še kje, primerno večje osebne dohodke, kar bi jih lahko postavilo v enakopraven položaj s prosvetnimi delavci, ki so jim v drugačnih okoliščinah dostopne vse kulturne in druge dobrine. Tu bi bila bržkone edina rešitev, vsekakor tudi pravična v vrednotenju človeškega dela pod tako različnimi pogoji.

D. HRIBAR

Praznik šmarske občine

Zaključna prireditev bo 10. septembra v Bistrici ob Sotli

ŠMARJE PRI JELSAH, 6. sept. — V spomin na osvoboditev Kozjake praznujejo 9. septembra v Šmarjah pri Jelsah svoj občinski praznik. V Rogaske Slatini so v ta namen začeli s praznovanjem že 2. septembra, ko so pripravili zabavni večer.

V dnevi od 3. do 10. septembra se bodo izvršile razne športne in kulturne prireditve. Zaključna prireditev bo 10. septembra v Bistrici ob Sotli, kjer bodo najprej vaje partijskih enot, nato svečana sedla občinske skupščine in množično zborovanje pri osnovni šoli.

D. L.

Prizadeti prosijo za pomoč

II. Bistrica: nekateri kolektivni ostajajo brez kvalificiranih delavcev

ILIRSKA BISTRICA, 6. sept. — Kadrovske službe nekatere »šibkejših« delovnih organizacij v občini Ilirska Bistrica že nekaj časa ugotavljajo, da jim druge delovne organizacije vse pogostje »kradejo« silo, ki jo je lahko privabili z višjimi osebnimi dohodki.

Zaradi takega stanja, so nekatere sindikalne organizacije s posebnim pismom zaprosile za pomoč pri urejanju tega negativnega pojava občinski svet zveze sindikatov v Ilirski Bistrici. V pismu so prizadeti predvsem opozorili na dolge čase brezposelnosti in nezaposeljenosti, ki so ga vse delovne organizacije v občini podpirale še v lanskem letu, vendar ga, žal, premalo upoštevajo.

J. V.

MARIBOR 24 delegatov na kongres

MARIBOR, 5. sept. — Sinoči je predsedstvo občinskega odbora sindikata industrije in rudarstva Maribor razpravljalo o vsebinskih in organizacijskih pripravah na 8. kongres slovenskih sindikatov. Iz mariborske občine se bo kongresa udeležilo tudi 24 delegatov iz delovnih organizacij industrije in rudarstva.

Ko so govorili o izbiri kandidatov za ta kongres, so menili, da bi kazalo dati poudarek neposrednim proizvajalcem ter upoštevati tudi strukturo zaposlenih. Poprej bodo sklicali tudi občinsko konferenco in na njej izvolili delegate za kongres. Razpravljali so tudi o zbiranju pomoči za tiste, ki so jih prizadele elementarne neizvede in ugotovili, da zbiranje denarja poteka prepočasno. Zato so menili, da bo treba v delovnih organizacijah zbiranje pospešiti.

M. K.

Podlegla poškodbam

NOVA GORICA, 6. sept. — Davi ob 7.30 je umrl v šempetrski bolnišnici 42-letni Julij Laznik iz Šempasa. Hudo ranjen je bil v prometni nesreči, ki je bila 18. avgusta v Ozeljnu pri hiši št. 20. Prav tako je podlegel poškodbam 23-letni Ludvik Kavc iz Soče, ki je bil ranjen v prometni nesreči v Trnovem pri Krbaridu 27. avgusta.

JUST PERAT

Smrt pri delu

Elektrika je ubila 37-letnega Marka Kovačeviča, doma iz Maribora

MARIBOR, 6. sept. — Včeraj popoldne se je pripetila huda delovna nesreča, v kateri je izgubil življenje 37-letni Marko Kovačevič iz Maribora, ki je bil zaposlen v Metalmi.

Kovačevič se je ponesrečil na tranzitni vodovodni napeljavni Kamnica—Studenec. Skupaj s strojnikom Dragom Pavlovičem sta dvigala iz jaska traktor, ki je pred dnevi zdrsnil v jarek. Drago Pavlovič in traktorist Marko Kovačevič sta poskušala dvigniti traktor z dvigalom. Zaradi nepravilne ureditve je dvigalo zabukalo in se dotaknilo daljnogleda. Ker je Kovačevič držal zadnji del traktorja, ga je elektrika ubila. M. SRIMPF

Načrti bodo zastonj

Mariborski projektanti pomagajo pri odpravi posledic neurja

MARIBOR, 6. sept. — Podpredsednik mariborske občinske skupščine inž. Vitja Roda je sklicil danes posvet zastopnikov gradbenih podjetij in projektantskih organizacij, na katerem so razpravljali o delu teh podjetij pri odpravljanju posledic elementarnih neizved in mariborski občini.

M. K.

Krvav cestni davek

Nevarni odseki na Tolminkem vzrok za številne prometne nesreče

Cestno podjetje iz Nove Gorice je v zadnjih nekaj letih s sredstvi cestnega sklada SR Slovenije preuredilo in obnovilo precej cestnih odsekov. Vendar so milijniki v zadnjem času opozorili na 8 novih »črnilih« odsekov, nevarnih za voznike. V zadnjih dveh in pol letih so na takih nevarnih mestih v Zgornji Trenti, pri Kredi Serpenici, v kobarških klanjih, v Tesnem pri Volarih, proti Robču in nad Kozarščami našteali kar 179 prometnih neizved. Posledice so bile velike: 3 smrtna žrtve, 40 lažjih in hujših telesnih poškodb, gmotna škoda pa se približuje milijonu dinarjev.

Knjige za male Pomurce

Bogato darilo založbe Mladinske knjige osnovni šoli v Bakovcih

MURSKA SOBOTA, 6. sept. — Ob novi osnovni šoli v Bakovcih pri Murski Soboti je bila danes opoldne slovesnost, na kateri je izročil v imenu Mladinske knjige malim Bakovčanom bogato zbirko slovenskih knjig predstavnik te založbe Miloš Kraigher.

Mladini, učiteljem ter zbranim predstavnikom soboškega zavoda za šolstvo je podelil urednik »Ciciban« in mladinski pesnik Jože Smit, da je založba Mladinske knjige podelila knjižno zbirko v vrednosti več kot sedem tisoč dinarjev mladini tega velikega šolskega okoliša v znamenju prijateljstva in ljubezni do mladega rodu. Delavski svet in sindikalna organizacija Mladinske knjige sta se po besedah govornika in ta pomen pridružila solidarnosti akcij Slovenije za Pomurje.

B. B.

Nič več na tesnem

V Slovenjem Gradcu nova gradnja za ekonomski šolski center

SLOVENJ GRADEC, 6. sept. — Po krajši slovesnosti je dopolne predsednik občinske skupščine Slovenj Gradec Ivo Cerče zasidil prvo lopato za gradnjo novega šolskega centra na Stibuhu. Sedanjí prostori ekonomskega šolskega centra v Slovenj Gradcu ne ustrezajo več pogojem, zato mora okoli 600 dijakov obiskovati pouk v dveh izmenah. Novo poslopje ekonomskega šolskega centra bodo gradili iz sredstev samoprispevka občanov, z dotacijo republiške temeljne izobraževalne skupnosti, ki bo prispevala okoli 3.650.000 dinarjev ter iz sklada negospodarskih investicij.

F. JURAC

Spet rdeči petelin

Zgorelo je gospodarsko poslopje Ivana Gošnika — Škode za 150.000 din

SLOVENJ GRADEC, 6. sept. — Sinoči malo po 21. uri je izbruhnil požar na gospodarskem poslopiju Ivana Gošnika na Vrhu pri Slovenj Gradcu. Rdeči petelin je upepel celotno gospodarsko poslopje, z njim vred pa je zgorelo tudi 5000 kilogramov raznih žitaric, nekaj sena, slamoreznilca, mlitilnica, dve škroplilnici, dva električna motorja in kmečko orodje. Škode je za 150.000 dinarjev, vzroke požara pa še raziskujejo.

S. J.

Pogrebi danes:

Evgen Moder, 81-letni upokojenec, ob 14.30 uri; Stelka Naras, 60-letna upokojenka, ob 15. uri; Notburga Ornik, 84-letna gospodinja, ob 15.30 uri; Marko Perič, 73-letni upokojenec, ob 16. uri.

Oglašujte v dnevniku
DELO

Še neodločeno

Komunisti Cestnega podjetja v Celju niso razčistili in razmejili odgovornosti posameznih vodilnih delavcev

CELJE, 6. sept. Sinoči, okrog 23. ure je 30 komunistov Cestnega podjetja v Celju končalo sestanek, na katerem so obravnavali razmere in krivdo posameznih vodilnih delavcev tega podjetja v zvezi z nepravilnostmi, ki sta jih odkrila inšpekcija SDK in UJV.

Posebna komisija oddelka ZK v podjetju je za sejo pripravila svoje poročilo, sekretariat oddelka pa predlog, da bi izključili iz vrst ZK direktorja Staneta Divjaka, sekretarja Franja Kočarja, šefa centralnih obratov Vlada Paradžnika in Franca Znidaršiča. Razen zadnjega bi naj samoupravni organi vse ostale razrešili delovnih dolžnosti, prav tako pa naj bi razrešili tudi tehnične direktorja, Ivana Krasoviča. Po smarčinskih seji se komunisti niso strinjali s predlogom.

Seja oddelka ZK v Cestnem podjetju se je začela včeraj dopoldne ob osmih ujutraj. Posebna komisija oddelka je na osnovi poročil SDK, poizvedb UJV in analizi razmer v kolektivu pripravila podrobno poročilo obtožb, pojasnil in odkritij, na podlagi katerega naj bi oddelke razmejili krivdo posameznikov in jih za dokazane nepravilnosti kaznovali.

Oddelke se ni mogel v celoti odločiti za predlagane kazni. Izglašovali so le javno kritiko za Divjaka ter Kočarja, za Paradžnika pa bi počkali do sodne obravnave. Prav tako se niso strinjali s predlogom o razrešitvi. S tem naj bi uredili razrahljane odnose, sanirali razmere v podjetju in se lotili odprave napak.

Zanimivo pa je, da sta tako Kočar, kot Divjak med sinočnjo razpravo večkrat naglasila, da skupaj ne moreta več delati. Če med razpravo je postalo očito, da bodo tako komunisti kot samoupravna telesa v kolektivu morala poleg te obravnave posvetiti še več časa razčiščevanju neizvednih razmer ter poklicati odgovor tudi druge, ki jih tokrat komisija v poročilu ni zela. Očitno je namreč, da tudi ostale politične organizacije, predvsem pa samoupravni organi, niso odigrali svoje vloge ter s tem onemogočili, da je kolektiv zašel v takšno krizo. To potrjuje tudi podatek iz poročila, kjer je analiziran postopek ob zadnjem ponovnem imenovanju Staneta Divjaka za direktorja. To imenovanje je komisija označila kot politično neodgovorno in prenaglo, saj so razpisno komisijo sklicali po telefonu, za imenovanje pa celo sklicali izredno sejo delavskega sveta, da bi bilo imenovanje čimprej opravljeno. Vprašanje je, kako bo na odločitev partijskega oddelka reagirali preostali nekaj sto zaposlenih, ki doslej niso posegali v razprave, niso pa niti seznanjeni z razmerami in zadnjimi dogodki.

JANEZ SEVER

7100 kubikov gramoza

MARIBOR, 5. sept. — Predsednik sveta krajevnih skupnosti v Mariboru Ivan Sluga je sporočil, da so se predstavniki krajevnih skupnosti v mariborski občini, ki imajo gramoznico, dogovorili, da bodo prispevali brezplačno 7100 kubikov gramoza tistim krajevnim skupnostim, ki so jih v občini prizadele elementarne neizvede.

M. K.

Izzledili so napadalce na vlaku

KOPER, 6. sept. — Na upravi javne varnosti v Kopru smo izvedeli, kdo so bili napadalci, ki so v nedeljo popoldne napadli in ranili na vlaku med Sežano in Ljubljano. Vojslav Kovačevič iz Maribora, Vojslav Smiljanec, Marjan Kalem in Zorko Jožić so navajali na Kovačeviča, ker se ta baje ni hotel odmakniti od vrat vagona. Vsi omenjeni napadalci so delavci ZTP Postojna in so zaposleni na železniski postaji v Prestranku. Zadevo so prijavili javnemu tožilstvu v Postojni.

D. H.

Po prelomnici

Štirideset let Volne Laško — Prvi rezultati rekonstrukcije — Obnovljena predilnica, izboljšave v barvarni

Delovni kolektiv industrije volnenih izdelkov Volna iz Laškega slavi letos štiridesetletnico svojega obstoja. Jubilejno vzdušje je optimistično, saj rezultati poslovanja zadnjih nekaj let kažejo, da je najtežje obdobje zatrdno minilo.

V Volni končujejo prvo fazo obsežne rekonstrukcije, ki so jo začeli po letu 1968, torej v času, ki ga imenujejo prelomnico v svojem razvoju.

Obnovljena predilnica, novosti v pripravljalnici, izboljšave v barvarni in apreturi, so vse kakor velike prednosti, ki so porajale boljše proizvodne rezultate, pa tudi boljše osebne dohodke. Če je bila dosedanja rekonstrukcija mogoča tudi zaradi sanjskega kredita v višini 8 milijonov 500 tisoč dinarjev, potem je ob delstvu, da je ta vsota porabljena.

MARIBOR — V Zagreb bo iz Maribora v času jesenskega zagrebškega vele sejma vozi poseben vlak. V dnevi od 11. do 15. septembra bo po potrebi vozil vlak iz Maribora vsak dan ob 6.10 uri. Vrnil se bo 20.45 uri. Za organiziran ob ogled vele sejma nudijo v poslovalnici TT biroja v Mariboru poseben popust šolskim skupinam, delovnim organizacijam in posameznikom.

D. S.

TOLMIN — Predstavniki družbenopolitičnih organizacij tolminske občine so prejšnji teden razpravljali o metodah družbenopolitične aktivnosti in o usklajevanju stališč. Ugotovili so, da je tesno sodelovanje in dogovarjanje o načinu reševanja posameznih problemov najboljša garancija za delovne uspehe na katerikoli področju. V prihodnje se bodo sestajali vsak teden in razpravljali o konkretnih družbenih vprašanjih. Predmet prihodnjih razgovorov bo zdravstveno zavarovanje kmetov.

S. J.

AJDOVSCINA — Vojkova delavska univerza bo tudi leto organizirala večerne tečaje za peti in šesti, sedmi in osmi razred osnovne šole, pa še izokovne tečaje angleškega, nemškega in francoskega jezika. Že doslej je zanimanje za letošnje večerno šolo precejšnje, zlasti med mladino. Z razliko od minulih let pa je naraslo zanimanje in število prijav tudi za pouk tujih jezikov, predvsem nemščine.

D. V.

očitno, da bo nadaljnja rekonstrukcija odvisna v glavnem od odločnosti kolektiva. Nujna bi bila namreč obnova tkalnice, pa tudi v predilnici in drugih obratih potrebujejo nove stroje.

Kolektiv bo svoj jubilej praznoval v petek, 8. septembra. Ob tej priložnosti bodo podelili sto zlatih, srebrnih in bronastih značk tistim članom delovnega kolektiva, ki so mu zvesti že več kot 20 let. Kolektiv Volne pa je tudi kandidat za izredno priznanje Osvobodilne fronte, ki ga podeljuje občinska konferenca Socialistične zveze.

I. BURNIK

DANES V NOvem TEDNIKU

ŠMARJE OB OBČINSKEM PRAZNIKU: Se več uspehov

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU: Spoštovani tovariš Damjan Brvar, direktor celjskega Kinopodjetja

NOVO V CESTNEM PODJETJU PO SEJI ODDDELKA ZK

NOVA RUBRIKA: Moja ljubezenska zgodba

SREČANJE V PILŠTANJU: Knjiga — njeno življenje

KOZJE: Stelarna bo

CELJE: Obisk pri meteorologinji

NAGRADNA KRIŽANKA NT: Prvi šolski dnevi so tu

NAŠI ZNANCI: Gustelj Teichmeister

NJENO ŽIVLJENJE JE MATERINSTVO: Grunt bomo prodali

NOVI
tednik

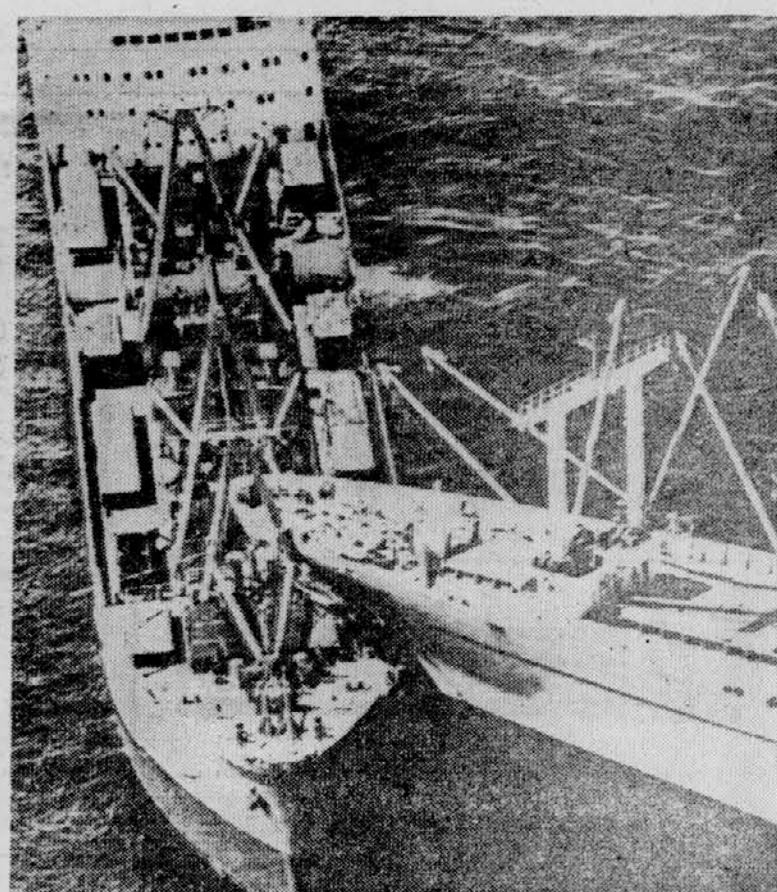
ZACELO SE JE ZADNJE DEJANJE — Helikopter je iz olimpijskega naseja ponesel palestinske komandose in njihove izraelske žrtve na bližnje letališče. Tu so ugrabitelji čakali ostroreleci. Mar so res upali, da bo tako tvegana akcija uspela? Tveganje je stalo življenje talce in ugrabitelje. Foto: E. Selhaus

BRANDT NI LAHKO — Spominskih svečanosti na olimpijskem stadionu v Münchnu se je udeležil tudi zahodnonemški kancler Willy Brandt. Zanj je zločin, ki se je zgodil na olimpiadi, še posebno hud udarec. Slišati je namreč precej očitkov njegovi vladi, da ni bila dovolj skrbna.

SLOVENIJALCI V BEOGRADU — Včeraj so v Hoši Minhovi ulici v Novem Beogradu odprli veliko pohištveno trgovino Slovenijalca iz Ljubljane. Lokal ima tisoč dvesto kvadratnih metrov prodajne površine. Polovico eksponatov so takoj prodali.

LADJI STA TRČILI — V Port Angelesu sta trčili ameriška in liberijska ladja. Čeprav je bilo trčenje dokaj hudo, je minilo brez človeških žrtev in niti ranjen ni bil nihče. Do trčenja je prišlo v megli, sledila pa bo seveda še preiskava, ki bo morala odgovoriti, kdo je zakrivil trčenje. Telefoto: UPI

Vode so odtekle odločne obsodbe

ZIS sklenil poplavljenec nuditi ugodne kreditne olajšave, seme, oprostitev carin in razne druge ugodnosti

BEOGRAD, 6. sept. (Tanjug). Po sporočilu sekretariata ZIS za informacije je zvezi izvršni svet na današnji seji pod predsedstvom dr. Antona Vratuše sprejel več ukrepov za ublažitve hudih posledic na poplavljenih območjih v SR Hrvatski, SR Sloveniji in SR Bosni in Hercegovini. Proučili so prav tako več vprašanj s področja naših političnih in ekonomskih odnosov s tujino.

Poleg že sprejetih ukrepov je ZIS sklenil, da bo delovnim organizacijam s področja kmetijstva, ki so utrpeli škodo zaradi poplavljenosti, dal doletne kreditne olajšave, prav tako pa bo zagotovil najina

sredstva za odobritev potrošniških kreditov prebivalstvu poplavljenih območij. Prav tako bodo delovne organizacije in družbenopolitične skupnosti s teh območij oprežene plačevanja carin na uvoz predmetov in opreme, namenjenih za saniranje škode, dobili bodo pravico razpolagati z devizami, prejetimi na račun pomoči, republikam, ki so utrpeli škodo zaradi poplavljenosti, pa je priporočeno, da naj v iste namene uporabijo tudi del proračunskih presežkov nad 14 %. Po sklepu ZIS bo zvezi sekretariat za kmetijstvo zagotovil nabavo semen za poplavljenega območja, zveza direktorja za rezerve industrijskih proizvodov pa bo omogočila SR Bosni in Hercegovini nabavo cementa pod istimi pogoji kot tudi SR Hrvatski in SR Sloveniji.

ZIS je med drugim obravnaval današnji tudi informacije o nekaterih problemih in negativnih pojavih v delu zunanjetrgovinske mreže gospodarskih organizacij v tujini. Poleg pozitivnih rezultatov so ugotovili tudi resne slabosti. Da bi odstranili negativne pojave v zunanji trgovini, je ZIS formiral tudi interesorsko delovno skupino, ki jo sestavljajo predstavniki nekaterih zveznih organov in zvezne gospodarske zbornice, ta pa naj skrbi za predloge in izvajanje potrebnih ukrepov na tem področju.

Šesta turbina za AEG

Karlovska "Jugoturbina" je od tega kupca že dobila druga naročila

KARLOVAC, 6. sept. (Tanjug). — V tovarni parnih turbin ter dieselskih motorjev in črpaljk Jugoturbina v Karlovcu so v pripravi strokovnjakov zahodnonemške firme AEG preizkusili šesto turbino, namenjeno temu kupcu. Prvih pet turbin z močjo od 1 do 15,7 megavata in v vrednosti 900.000 DM so že poslali.

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Odločne obsodbe

Akcijo palestinskih komandosov v Münchnu so odločno obsodili ZŠ Jugoslavije, Arabska liga, NDR in drugi

DUBROVNIK, 5. sept. (Tanjug). Vest o atentatu na izraelsko moštvo v Münchnu je globoko prevzela tudi člane večjega števila studentskih delegacij na mednarodnem seminarju »Univerza danes« v Dubrovniku.

S tem v zvezi se je delegacija Zveze študentov Jugoslavije, ki se udeležuje tega seminarja, sestala danes popoldne in izdala naslednje uradno sporočilo: V zvezi z vdomom pripadnikov organizacije »črni septembra« v olimpijsko vas na 20. olimpiadi v Münchnu delegacija ZŠJ smatra, da tako dejanje zasluži odločno obsodbo. Tak piratski napad na športnike in športne delavce pri naša ogromno škodo pravi na borbi palestinskega naroda, ki že 24 let nima družbe, človekovih in nacionalnih pravic. S tem hkrati razbijajo in kompromitirajo pred svetom palestinsko revolucijo, kar izkoriščajo njegovi sovražniki.

BONN, 5. sept. (AFP). — Biro Arabske lige v Bonnu je danes obsodil akcijo palestinskih komandosov v Münchnu. Arabska liga, je dejal predstavnik biroja, ne odobrava nobenih aktov terorizma. Arabci take postopke zavračajo in se ne morejo z njimi identificirati.

ZAGREB, 5. sept. (Tanjug). — Predsednik republike in predsednik ZKJ Josip Broz Tito se je danes popoldne pogovarjal v vili »Zagorje« s člani aktivna mestne konferenec ZK Zagreb. Večina članov tega aktivna so delavci komunistični iz večjih zagrebskih delovnih organizacij.

V daljšem pogovoru so predsednika Tito seznanili s političnim položajem in delom organizacij ZK v mestu Zagreb. Še posebej so obravnavali aktualne naloge na daljnem razvoju ZK in vloge ZK pri realizaciji družbene in gospodarskega razvoja zagrebske komunke.

Razgovor so se prav tako udeležili družbenopolitični voditelji SR Hrvatske dr. Vladimir Bakarić, Milka Platinac, Jakob Blažević, Jure Bilic, Josip Vrhovec, Zvonko Likar in dr. Dušan Dragoslavec.

Ob koncu sestanka je predsednik Tito izrazil zadovoljstvo, ker je imel prvič priložnost, da se pogovarja s člani takega delavskega partijskega aktivna. Prav tako je dejal, da ga se posebej veseli, da vidi, da je bilo v Zagrebu in na Hrvaškem v zadnjem času dosti narejenega za konsolidacijo in način delovanja ZK, četudi je še mnogo stvari, ki jih bo treba urediti v vsej naši državi.

Še posebej, kakor je poudaril tovariš Tito, v boju proti razrednemu nasprotju, za hitrejši razvoj samoupravljanja in uresničevanja pravic delavskega razreda, o čemer je govoril tudi na Reiki. Tovariš Tito je še posebej poudaril, da je treba se hitreje preiti od besed k dejanjem, da je treba še več delati med ljudstvom in obiskovati neposredne proizvajalce.

DIPLOMATSKA KRONIKA
TITO ČESTITAL MEDICINU — Predsednik republike Josip Broz Tito, predsednik federativne republike Brazilije poslal prireditelke k državnemu prazniku Brazilije.

INDIJSKI VELEPOSILNIK PRI SPILJAKU — Predsednik zbora narodov zveze skupščine Mike Spiljak je sprejel novega pooblaščenca in izrednega veleposilnika Indije v SFRJ P.N. Menona.

BREZNJEV SPET V MOSKVI — Generalni sekretar sovjetske KP Leonid Breznev se je po 12-dnevni turneji po sovjetskih azijskih republikah vrnil v Moskvo.

SADATOV POŠVET S SIDKIJEM — Egipčanski predsednik Sadat se je tri ure pogovarjal s premierom Sidkijem.

POGOVORI MED FINSKO IN NDR — V političnih krogih v Helsinkih se je izvedelo, da sta Finska in NDR uspešno končali pogovora o navezavi diplomatskih stikov.

Sportnike. Prav tako je britanski zunanji minister Home v nocojšnji izjavi izrazil gnus zaradi uboja v Münchnu. Poljska televizija in javno mnenje je nocoj javno obsodilo atentat v olimpijski vas. Sovjetska delegacija v Münchnu je izrazila sožalje organizatorjem olimpijskih iger. V CSSR so ostro obsodili prehljanje krvi v Münchnu. Poudarili so, da Češko-slovaška podpira boj Palestincev za osvoboditev in zato tem ostreje obsodijo ta teroristični akt.

Tovornjak ga je usmrtil

Na Viški cesti je v prometni nesreči izgubil življenje Viktor Velkavrh

LJUBLJANA, 5. septembra — Na prejem križca, po težnemskem prehodu na viški cesti je v prometni nesreči danes ob 18.20 umrl 64-letni mopedist Viktor Velkavrh iz Zavrkarjeve ulice. Pred njim se je domov po nedolgi cesti v omenjenem križcu pa je z neprednostne ceste zapeljal preden tovornjak, ki ga je vozil 22-letni Anton Omerza. Mopedist je treščil v vrata. Med prevozom v bolnišnico je umrl.

B. S.

Dvojna korist razprav

Ob tezah za 3. sejo konference ZKJ hkratna ustalitev ZMS v Ljubljani

LJUBLJANA, 5. sept. — Razprava o razmerah v ljubljanski organizaciji ZMS in o tezah za 3. sejo konference ZKJ (Naloge ZK v razvijanju aktivne udeležbe mlade generacije pri oblikovanju samouprave socialistične družbe) ki je bila na dnevnem redu nocojšnje razkrije seje komiteja MK ZKS Ljubljana se je vsebinsko tako prepletala, da se je dejansko strnila v eno samo točko.

Med nekaterimi običnimi vodstvi in mestnim vodstvom ZMS v Ljubljani tisto je ne kaj časa precejšnjo zaostri, ki sprožajo mimo organizacijskih nesporazumov tudi vsebinska nasprotja. Zategadelj je komitej MK ZKS Ljubljana po dolgotrajni razpravi sklenil, da ustanovi posebno komisijo, ki bo ob hkratnem usmerjanju širše razprave o tezah za 3. sejo konference ZKJ raziskovala tudi dejanske razmere v ljubljanski mladinski organizaciji in ji pomagati do, jeenske seje mestne konference ZMS Ljubljana organizacijsko kadrovske in vsebinske na pot k uršni zahtuje prav teze za razpravo.

B. SAVODNIK

Telegrami

Dr. Guberina v Braziliji
RIO DE JANEIRO — Profesor zagreške univerze dr. Petar Guberina je te dni obiskal šest brazilskih mest, v katerih delajo centri za zdravljenje gluhih otrok po njegovi znanstveni metodi. Na prošnjo gostiteljev je imel prof. Guberina tudi vrsto strokovnih predavanj iz otorinolaringologije in avdiološke metode, po kateri je zaslovel v svetu.

Kontrola nad emigranti
STOCKHOLM — Švedska vlada bo sprejela predpise o osebni kontroli in s tem dala policiji širše možnosti, da bo nadzirala ekstremistične emigrantske organizacije in druge skupine, ki se ji zde nevarne.

Obsodba kampanje proti SZ
PARIZ — Politburo KP Francije je ostro obsodil propagandno gonjo, ki jo uprizarjajo v Franciji proti Sovjetski zvezi in drugim socialističnim državam. Politburo KPF je zaradi te kampanje napravil obtožbo »oblastem in vsem reakcionarnim silam«.

Manevri »Ščit 72«
PRAGA — Enote češkoslovaške armade in sovjetske čete, razporejene v CSSR, se pripravljajo na manevre »Ščit 72«. Prispele so tudi če poljske in vzhodnonemške čete. Manevri se bodo prav tako udeležili madžarske in bolgarske enote, medtem ko Rumunija ni hotela poslati svojih čet v CSSR.

Turizem na Madžarskem
BUDIMPESTA — V letošnjem juliju je obiskalo Madžarsko 1,6 milijona turistov, to je skoraj toliko, kot v vsej prvi polovici leta (1,7 milijona). Čisti dohodek od turizma je v prvih sedmih mesecih znesel 395 milijonov deviznih forintov, kar je 159 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Dohodek od turizma v rublih se je povečal za 194 odstotkov, v dolarjih pa za 132 odstotkov. V tem času je bilo na Madžarskem največ turistov iz CSSR, nato pa iz Jugoslavije.

Andska letalska družba
RIO DE JANEIRO — Predstavniki petih držav, članice andskega skupnega trga (Peru, Čile, Bolivija, Ekvador in Kolumbija) bodo prihodnji mesec v Lima obravnavali načrt o ustanovitvi skupne družbe za civilni letalski promet med petih republik.

Madžarska živahno trguje z ZRN

BUDIMPESTA — Zvezna republika Nemčija je postala največji madžarski zunanjetrgovinski partner z zahoda, tako da je od rlinila celo Italijo, ki je bila vrsto let na vrhu seznamah zahodnih držav, ki so utirale potje razvoju gospodarskega sodelovanja z vzhodnoevropskimi državami. Lani na primer je madžarski izvoz v ZRN dosegel vrednost 1,543 milijarde deviznih forintov, uvoz iz ZRN pa 2 milijardi deviznih forintov.

Japonsko posojilo Južni Koreji
SEUL — Japonska bo dala Južni Koreji 256 milijonov dolarjev posojila. O tem so se dogovorili med obiskom japonske vladne delegacije v Seulu.

Kontingentirana kava
LONDON — Svet mednarodne organizacije za kavo (ICO) je odobril trimesecne izvozne kontingente za kavo v skupni količini 13.095.708 vreč za prvo četrtletje sezone 1972/73. Ta začasni sklep so sprejeli na predlog, ki ga je v zadnjem trenutku pripravil izvršni direktor ICO Alejandro Beltrano (Brazilija). S tem so prebrobili zahtev, v katero so prišli na letni konferenci sveta ICO zaradi nesoglasij med državami — proizvajalci in kupci kave.

Posojilo za obnovo cest
MANILA — Filipini so zaprosili svetovno banko za 100 milijonov dolarjev posojila, da bi obnovili ceste, ki so bile julija letos poškodovane v velikih poplavih. Od skupno 1200 km cest je bila poškodovana približno polovica.

Japonska deponira dolarje
TOKIO — Japonsko finančno ministrstvo je prejšnji teden deponiralo okrog 400 milijonov dolarjev iz uradnih rezerv pri japonskih deviznih bankah, ki bodo ta sredstva porabile za odplačilo svojih kratkoročnih trgovinskih dolgov bankam v ZDA. S tem se bo iz Japonske odvil del dolarjev, ki so pritekli v deželo ob začetku avgusta.

Pa še to
EIDEN DOVOLJ — Republiški sekretar za kmetijstvo je na seji srbskega IS napovedal, da bomo pri letošnji letini koruze dosegli nov rekord. Živorejci se poudarili, da so z napovedanim rekordom zadovoljni, tako da si ne želijo še enega rekorda — glede letošnjih cen koruze.

Skrbe jih cene

SZDL Beograda meni, da dobivajo danes ekonomski problemi čedalje bolj tudi svoje politične razsežnosti

BEOGRAD, 6. sept. (Tanjug). Danes je bil na mestni konferenci SZDL Beograda sestanek s predsedniki občinskih konferenc SZDL, na katerem so govorili o aktualnem političnem položaju v mestu in nalogah socialistične zveze.

Po besedah predsednika mestne konference SZDL Beograda Pere Djokovića »dobivajo števini, do včeraj le ekonomski problemi, danes čedalje bolj svoje politične implikacije in politične razsežnosti«.

Tako so, na primer, zdaj težave v gospodarstvu postale ostreje, neklivnost pa je stalni pojav v številnih beograjskih podjetjih. Vendar moramo reči, da beograjsko gospodarstvo v prvi polovici letošnjega leta ustvarja dobre rezultate, še vedno pa so akutni problem blokiranja zbirni račun celotnih delovnih organizacij, ki dobro poslujejo. Kot so povedali na sestanku, so te organizacije pogosto žrtve poštnih prijav dolgov v multilateralni kompenzaciji, ker njihovi dolžniki niso prišli svojih dolgov.

Na sestanku so opozorili tudi na probleme področja uvoznega reprodukcijskega materiala ob zamrznjenih cenah izdelkov kot tudi na nestabilno tržišče, ki je lahko vzrok nezadovoljstva in nestabilnih odnosov. Poleg teh vprašanj bo socialistična zveza angažirana tudi pri takšnih pomembnih vprašanjih, kot so komunalno gospodarstvo, socialni problemi, razvoj političnega sistema, tisk, prosveta, zdravstvo, izobraževanje, uprava in sodstvo kot tudi

odnos socialistične zveze z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

Kot je pokazala razprava, zelo vznemirja prebivalce Beograda naraščanje cen, slišati pa je tudi mišljenje, da so prenehali z naporji za premagovanje neupravičenih socialnih razlik.

Za uspešnejše angažiranje socialistične zveze pri reševanju vseh teh pomembnih vprašanj političnega in ekonomskega sistema mora biti njegova baza, kot so dejali na sestanku, politično usposobljena in mobilnejša.

DIPLOMATSKA KRONIKA
TITO ČESTITAL MEDICINU — Predsednik republike Josip Broz Tito, predsednik federativne republike Brazilije poslal prireditelke k državnemu prazniku Brazilije.

INDIJSKI VELEPOSILNIK PRI SPILJAKU — Predsednik zbora narodov zveze skupščine Mike Spiljak je sprejel novega pooblaščenca in izrednega veleposilnika Indije v SFRJ P.N. Menona.

BREZNJEV SPET V MOSKVI — Generalni sekretar sovjetske KP Leonid Breznev se je po 12-dnevni turneji po sovjetskih azijskih republikah vrnil v Moskvo.

SADATOV POŠVET S SIDKIJEM — Egipčanski predsednik Sadat se je tri ure pogovarjal s premierom Sidkijem.

POGOVORI MED FINSKO IN NDR — V političnih krogih v Helsinkih se je izvedelo, da sta Finska in NDR uspešno končali pogovora o navezavi diplomatskih stikov.

V spomin žrtvam terorja

Komemoracija za ubiti izraelskimi športniki na stadionu v Münchnu

MÜNCHEN, 6. sept. — Na velikem olimpijskem stadionu v Münchnu je bila danes namesto običajnih športnih tekmovalnih komemoracij za člani izraelske olimpijske ekipe, ki so padli kot žrtve palestinskih atentatorjev. Temu žalostnemu dogodku so prisostvovali člani vseh olimpijskih ekip. Vse zastave na stadionu, z izraelsko v sredini, so bile spuščene na pol droga.

Na komemoraciji so govorili predsednik organizacijskega komiteja Daume, funkcionar izraelske ekipe Lalkin, ambasador Izraela Ben Gurin, predsednik ZRN Heineemann in predsednik MOK Brundage. Vsi so ostro obsodili teror kot sredstvo političnega boja.

Lalkin je predlagal, naj se olimpijska tekmovalna nadaljuje, kar je potrdil tudi Brundage, ki je sporočil sklep MOK, da se 6. septembra na olimpiadi proglasi za dan žalosti. Tekmovalna se bodo nadaljevala jutri in bodo podaljšana za en dan do 11. septembra.

Medicinski dnevi

SKOPJE, 6. sept. (Tanjug). — V Skopju so se danes začeli prvi jugoslovansko-sovjetski medicinski dnevi, na katerih preučujejo vprašanja otroške zaštite.

Popularni avti iz NDR

Na naših cestah 30.000 wartburgov in trabantov

SKOPJE, 6. sept. (Tanjug). — Na naših cestah je že okrog 30.000 avtomobilov znamke wartsburg in trabant. Povpraševanje po teh vozilih se zmeraj narašča, čeprav je bilo povedano, da ju bodo leta 1975 nehali izdelovati in čeprav ju ni več mogoče dobiti na kredit.

V Jugoslaviji imamo zdaj čez 60 pooblaščenih in specializiranih servisov za wartsburg in trabante. Rezervnih delov ne bi zmanjkalo. Letos nameravajo uvoziti okrog 6500 avtomobilov, drugo leto pa še več.

Kot še nikoli doslej

Na Košovu bo koruza letos obrodila tako bogato, kot nikoli doslej

PRISTINA, 6. sept. (Tanjug). — Na Kosovu bo koruza letos tako obrodila kot še nikoli doslej. Kmetijski strokovnjaki računajo, da bo pridelek na družbenih posevkih znašal povprečno 6000 kg suhe očiščene koruze na hektar.

Zasebni kmetovalci pričakujejo 3000 do 3500 kg pridelka na hektar, v hribovitih krajih pa okrog 1500 kg.

V pokrajini Kosovo so s koruzo zasedali 108.000 ha njiv, od tega okrog 2000 ha v družbenem sektorju.

Preloženi poleti v München

BEOGRAD, 6. sept. (Tanjug). — Zaradi začasnih prekinitev olimpijskih iger je prišlo do motenj pri odhodu jugoslovanskih turistov v München. Tako sporoča turistična agencija »Centroturist« iz Beograda, da prelaga za 24 ur posebne letalske polete iz Beograda v München, zato bodo letela v aranžmaju »Centroturista«, ki naj bi poletela v München 7. in 8. septembra, odšla na pot 8. oziroma 9. septembra.

Oglašujte v dnevniku

DELO